

GIRLS
GET EQUAL

TỔ CHỨC PLAN INTERNATIONAL VIỆT NAM

VỤ BÌNH ĐẲNG GIỚI
BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI

HỢP PHẦN 2

EM GÁI - THỦ LĨNH
CỦA SỰ THAY ĐỔI
NHẬN THỨC VỀ GIỚI

DỰ ÁN THÀNH PHỐ AN TOÀN VÀ THÂN THIỆN VỚI TRẺ EM GÁI

**CHAMPIONS
OF CHANGE**

**PLAN
INTERNATIONAL**

**GIRLS
GET EQUAL**

Thủ lĩnh của sự thay đổi vì quyền của trẻ em gái và bình đẳng giới là chiến lược của Tổ chức Plan International được triển khai ở cấp độ cộng đồng nhằm thúc đẩy bình đẳng giới và sự thay đổi chuẩn mực xã hội thông qua sự tham gia của trẻ em và huy động các nhóm đồng đẳng. Bộ tài liệu EM GÁI – THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI là một chương trình toàn diện mang tính toàn cầu hướng đến mục đích trao quyền cho trẻ em gái. Bộ tài liệu bao gồm các hoạt động hấp dẫn và linh hoạt, nhằm khuyến khích trẻ em gái học được các kiến thức, thái độ và kỹ năng dựa trên kinh nghiệm sống của chính các em. Tài liệu này song hành với bộ tài liệu EM TRAI – THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI.

Ý tưởng chung và hướng dẫn:

Alex Munive, Giám đốc bộ phận Bình đẳng giới và Hòa nhập,
Lucero Quiroga, Chuyên gia về Bình đẳng giới

Chuyên gia tư vấn nội dung:

Lucero Quiroga, Chuyên gia về Bình đẳng giới

Hỗ trợ nghiên cứu và biên tập:

Natasha Brownlee

Đặc biệt chúng tôi xin cảm ơn những cá nhân đã đóng góp ý kiến cho chủ đề này:

Nidhi Bansal, Octavia Leonardo, Daniel Molina và Anja Stuckert.

Thiết kế và đồ họa:

www.alikecreative.com

Biên tập:

Lê Quỳnh Lan, Trịnh Thị Mai Anh, Đào Thị Bảo Thư, Trần Thị Bích Loan

Chịu trách nhiệm nội dung và kỹ thuật:

Tổ chức Plan International Việt Nam và Vụ Bình đẳng giới – Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội

Tài liệu này có thể được sao chép để sử dụng cho các hoạt động tập huấn, đào tạo hoặc nghiên cứu nhưng cần trích dẫn nguồn rõ ràng. Không được phép sử dụng cho các mục đích khác khi chưa được sự đồng ý của tổ chức Plan International.

Tổ chức Plan International (2016) Hợp phần Nhận thức về giới, một hợp phần nằm trong cuốn *EM GÁI – THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI* - bộ tài liệu về Bình đẳng giới và Quyền của Trẻ em gái.

Woking, Vương quốc Anh: Plan International.

Số ISBN: 978-92-9250-025-2

Cuốn tài liệu này được Tổ chức Plan International Việt Nam hợp tác với Viện phát triển sức khỏe cộng đồng Ánh sáng (LIGHT) dịch và hiệu đính lần 1; Vụ Bình đẳng giới – Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội hiệu đính lần 2 và hoàn thiện trong khuôn khổ dự án Thành phố An toàn và Thân thiện với trẻ em gái do Văn phòng Plan International Đức và Bộ Ngoại giao và Thương mại Úc (DFAT) tài trợ.

LỜI NÓI ĐẦU

Theo ước tính của Liên hợp quốc vào năm 2030 trung bình cứ 3 người dân thì có 1 người sinh sống ở các thành phố với ít nhất nửa triệu dân¹. Diện tích của các đô thị cũng sẽ thay đổi, số thành phố lớn với dân số hơn 10 triệu dân – tăng từ 28 thành phố năm 2014 lên thành 41 thành phố năm 2030². Với xu hướng này, Đại hội đồng Liên hợp quốc đã phê duyệt một Chương trình nghị sự toàn cầu mới hướng đến Cộng đồng và thành phố bền vững. Chương trình nghị sự đưa ra một khung hoạt động với mong đợi thúc đẩy môi trường an toàn, hòa nhập và lành mạnh trong các thành phố cho tất cả mọi người.

Chương trình Thành phố an toàn cho trẻ em gái được thiết kế để đáp ứng với các thách thức ngày càng gia tăng của vấn đề đô thị hóa thông qua việc trao quyền cho các em gái, đồng thời thúc đẩy hợp tác giữa các bên liên quan để xây dựng các cộng đồng trở nên an toàn và thân thiện hơn. Chương trình cũng nhằm giải quyết các vấn đề gốc rễ của xã hội ảnh hưởng đến sự an toàn của các em gái cũng như hướng tới việc chuyển đổi các quan niệm, định kiến xã hội đã củng cố các phân biệt về giới và tình trạng bạo lực trên cơ sở giới.

Tổ chức Plan International đã bắt đầu hợp tác với chương trình Định cư con người Liên hợp quốc – UN HABITAT, Tổ chức Phụ nữ ở thành phố - Women in Cities thực hiện sáng kiến xây dựng Thành phố an toàn với trẻ em gái từ năm 2012. Đến nay, từ 5 thành phố ban đầu bao gồm Hà Nội, New Delhi, Kampala, Cairo, Lima, Tổ chức Plan International đã mở rộng mô hình đến 3 thành phố khác và dự kiến sẽ nhân rộng mô hình tại 20 thành phố của các nước kém phát triển và đang phát triển trên toàn cầu.

Tổ chức Plan International phấn đấu cho một thế giới mà ở đó, trẻ em gái được bình đẳng với trẻ em trai, quyền trẻ em và sự bình đẳng cho các em gái được thúc đẩy. Giá trị của trẻ em gái ngang bằng với trẻ em trai và các em có các cơ hội bình đẳng như các em trai. Một thế giới ở đó trẻ em gái có thể lớn lên khỏe mạnh, được trang bị các kiến thức và kỹ năng để phát triển và trưởng thành như trẻ em trai.

1. http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/urbanization/the_worlds_cities_in_2016_data_booklet.pdf

2. <http://www.un.org/en/development/desa/news/population/world-urbanization-prospects-2014.html>

Tại Việt Nam, Tổ chức Plan International Việt Nam đã và đang hợp tác với Vụ Bình đẳng giới, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (cơ quan chủ trì triển khai mô hình Thành phố/cộng đồng an toàn, thân thiện với phụ nữ và trẻ em gái), Ủy ban nhân dân huyện Đông Anh, Trung tâm quản lý điều hành giao thông Hà Nội, Viện Phát triển Sức khỏe Cộng đồng Ánh sáng (LIGHT) triển khai dự án tại địa bàn Hà Nội và ở cấp trung ương nhằm thí điểm mô hình Thành phố an toàn với trẻ em gái, trong đó tập trung vào ba mục tiêu lớn: Thúc đẩy sự an toàn của các em gái tại nơi công cộng, trên phương tiện giao thông công cộng và sự tham gia chủ động, có ý nghĩa của trẻ em gái vào trong quá trình quy hoạch và phát triển thành phố.

Trong khuôn khổ chương trình can thiệp, tổ chức Plan International đã thiết kế 3 bộ tài liệu quan trọng, hướng tới 3 nhóm đối tượng đích bao gồm Tài liệu đào tạo cho cán bộ nhà nước, Tài liệu đào tạo cho cán bộ ngành giao thông và Tài liệu dành cho các em trai và em gái. 11 cuốn tài liệu **“Em gái - Thủ lĩnh của sự thay đổi”** và **“Em trai - Thủ lĩnh của sự thay đổi”** được xây dựng nhằm cung cấp các kiến thức về bình đẳng giới và kỹ năng giúp em trai, em gái phòng ngừa và ứng phó với các hình thức bạo lực trên cơ sở giới.

Tổ chức Plan International tin rằng nhiều hành vi vi phạm các quyền của trẻ em gái và trẻ em trai bắt nguồn từ sự bất bình đẳng giới, sự phân biệt và bất công. Do đó, việc thúc đẩy bình đẳng giới là một mục tiêu trọng tâm trong các chương trình can thiệp của tổ chức Plan International, với vai trò là một tổ chức thúc đẩy quyền của trẻ em trai và trẻ em gái. Hai trong số các chiến lược chính của Plan để góp phần thúc đẩy bình đẳng giới là nâng cao năng lực cho phụ nữ và trẻ em gái, và khuyến khích nam giới và trẻ em trai tham gia vào quá trình thúc đẩy bình đẳng giới.

Bộ tài liệu Em gái – Thủ lĩnh của sự thay đổi là một chương trình toàn diện mang tính toàn cầu hướng đến mục đích trao quyền cho trẻ em gái. Bộ tài liệu bao gồm các hoạt động hấp dẫn và linh hoạt, nhằm khuyến khích trẻ em gái học được các kiến thức, thái độ và kỹ năng dựa trên kinh nghiệm sống của chính các em. Bộ tài liệu nhằm hướng dẫn các dẫn trình viên là thầy cô, cán bộ tại cộng đồng, các bạn thanh niên,

Tổ chức Plan International cung cấp thông tin và hướng dẫn hoạt động cho các em gái thông qua các buổi sinh hoạt với các câu lạc bộ em gái trong trường học và cộng đồng, hoặc các hoạt động ngoại khóa, các câu lạc bộ sở thích, nhằm tạo nên một mạng lưới các em gái tự tin, được trang bị kiến thức để làm chủ ước mơ và cuộc sống của các em. Bạn đang cầm trong tay một trong năm cuốn tài liệu của bộ sách Em gái - Thủ lĩnh của sự thay đổi, bao gồm:

Cuốn 1: Tính quyết đoán

Cuốn 2: Nhận thức về giới

Cuốn 3: Tự tin về cơ thể mình

Cuốn 4: Cuộc sống không có bạo lực trên cơ sở giới

Cuốn 5: An toàn trong thành phố

Bộ tài liệu Em trai – Thủ lĩnh của sự thay đổi dành cho các em trai, được thiết kế để sử dụng song hành với bộ tài liệu Em gái – Thủ lĩnh của sự thay đổi. Tương tự như bộ tài liệu của em gái, 5 cuốn tài liệu này là được thiết kế dành cho các dẫn trình viên, các thầy giáo, cán bộ cộng đồng, thanh niên nam sử dụng để dẫn dắt các hoạt động của các em trai trong các câu lạc bộ sở thích, câu lạc bộ trong trường học, tại cộng đồng, giúp các em đi qua hành trình của sự phát triển bản thân, vượt qua các định kiến giới áp đặt vai trò của nam giới, thách thức những định kiến giới và những nguyên nhân cốt lõi của kì thị giới, trở thành các thủ lĩnh trong việc thúc đẩy bình đẳng giới. Bộ sách gồm 5 cuốn sau:

Cuốn 1: Thể hiện tình đoàn kết

Cuốn 2: Là một chàng trai

Cuốn 3: Chàng trai có trách nhiệm trong quan hệ tình cảm

Cuốn 4: Các mối quan hệ cá nhân không bạo lực

Cuốn 5: Là thủ lĩnh của sự thay đổi – Cam kết cho Bình đẳng giới

Bên cạnh đó, nhằm thúc đẩy sự hợp tác, cùng làm việc của các em trai và em gái, một cuốn tài liệu “Thủ lĩnh của sự thay đổi” được thiết kế giúp các báo cáo viên, các thầy cô giáo, các bạn trẻ hướng dẫn các em trai và các em gái trong các buổi sinh hoạt chung giữa hai câu lạc bộ. Cuốn tài liệu này cũng có thể dùng cho các câu lạc bộ, các nhóm trẻ có cả trẻ em trai và trẻ em gái.

Bộ tài liệu “Thủ lĩnh của sự thay đổi” đã và đang được áp dụng thí điểm với 3 câu lạc bộ em trai và 3 câu lạc bộ em gái tại 2 trường THCS và 1 trường THPT tại huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội trong khuôn khổ chương trình dự án Thành phố an toàn và thân thiện với trẻ em gái.

Bộ tài liệu được Vụ Bình đẳng giới, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và Tổ chức Plan International Việt Nam tổ chức hiệu đính cho phù hợp hơn với bối cảnh, điều kiện của Việt Nam, nhằm phổ biến và khuyến khích việc sử dụng rộng rãi bộ tài liệu này trong toàn quốc, thúc đẩy sự tham gia chủ động, có ý nghĩa của các em trai, em gái vị thành niên vào trong quá trình thúc đẩy bình đẳng giới và chấm dứt các hành vi bạo lực trên cơ sở giới trong gia đình, trường học và tại cộng đồng.

Vụ Bình đẳng giới và Tổ chức Plan International Việt Nam trân trọng giới thiệu bộ tài liệu và mong nhận được phản hồi từ các giảng viên, học viên và người điều hành các câu lạc bộ em trai, em gái để các lần tái bản tiếp theo đáp ứng tốt hơn nhu cầu sử dụng của mọi người, giảng dạy và học tập của người dùng.

Trân trọng!

GIỚI THIỆU TÓM TẮT HỢP PHẦN 2: NHẬN THỨC VỀ GIỚI

Hợp phần này bắt đầu bằng việc tìm hiểu những nguyên nhân gốc rễ của bất bình đẳng giới và những cách thức mà các chuẩn mực giới ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày của các em gái. Hợp phần này khuyến khích các em gái hình dung những sự thay đổi để hiểu được rằng bình đẳng giới là quyền của các em và hiểu thêm về lịch sử và thực tế của các phong trào đấu tranh vì bình đẳng giới.

CHUẨN BỊ:

6

Các chủ đề trong mục này bao gồm: Phân biệt giữa giới với giới tính, Các chuẩn mực giới, Vai trò giới và Định kiến giới; Giới, quyền lực và tính tự chủ; Quyền được bình đẳng giới; Phong trào đấu tranh vì bình đẳng giới, Lịch sử và thực tiễn các phong trào đấu tranh vì bình đẳng giới trên thế giới.

KẾT NỐI VỚI CẢ HÀNH TRÌNH

14

MỘT SỐ THUẬT NGỮ

15

GHI CHÚ CHUNG DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN

16

Kiến thức, Thái độ, Thực hành và Kỹ năng

17

TÓM TẮT CÁC HOẠT ĐỘNG

18

Hoạt động 1: Giới là gì

22

Tìm hiểu sự khác biệt giữa em gái và em trai để từ đó hiểu về khái niệm giới và giới tính.

Hoạt động 2: Một ngày trong cuộc sống của chúng ta

25

Các em gái hiểu về vai trò giới thông qua việc tìm hiểu thực tiễn trong cuộc sống hàng ngày của các em trai và em gái, và bắt đầu hiểu những thực tiễn đó trong bối cảnh rộng lớn hơn của mối quan hệ bất bình đẳng về quyền lực.

Hoạt động 3: Khuôn mẫu giới

30

Các em gái tìm hiểu những khuôn mẫu giới có ảnh hưởng đến cách nhìn nhận các em trai và em gái như thế nào và xác định được những hành vi có thể làm thay đổi những khuôn mẫu giới này.

Hoạt động 4: Bước đi quyền lực

36

Các em gái chơi trò đóng vai, sử dụng các câu mô tả những đặc quyền về giới để phân tích các vị trí của những người khác nhau trong xã hội.

Hoạt động 5: Là con gái

39

Các em gái xác định và thảo luận về những cách thức mà các em cảm thấy ít được coi trọng hơn các bạn trai và thảo luận xem những sự khác biệt về giá trị này là gốc rễ của vấn đề bất bình đẳng giới như thế nào.

Hoạt động 6: Gia đình tôi, cộng đồng tôi

42

Sau khi chia sẻ các câu chuyện về sự ủng hộ hay phản đối mà các em gặp phải khi tham gia vào câu lạc bộ, các em gái tìm hiểu xem gia đình và cộng đồng của mình ủng hộ hay không ủng hộ bình đẳng giới và sau đó các em viết những bức thư để chia sẻ với những người khác về những điều mình đã học được.

Hoạt động 7: Một thế giới bình đẳng giới

47

Các em gái làm những bức tranh dán để thể hiện quyền được bình đẳng của mình, đồng thời thảo luận về vai trò vị trí của những người có trách nhiệm ở địa phương - và thảo luận xem các em có thể tác động đến họ như thế nào.

Hoạt động 8: Những người bà, những người mẹ và bản thân các em gái

52

Các em gái sáng tác những bài thơ/văn về những hoạt động mà phụ nữ và trẻ em gái có thể thực hiện để thúc đẩy bình đẳng giới và tìm ra những cố vấn/những nhân vật có ảnh hưởng để có thể giúp đỡ các em.

NHẬN THỨC VỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI

CHUẨN BỊ

GIỚI LÀ GÌ (CÓ TƯƠNG PHẢN VỚI GIỚI TÍNH) ?

Giới tính của một người được quyết định bởi các đặc điểm sinh học đặc trưng ở phụ nữ và nam giới, còn giới đề cập đến các vai trò, cách hành xử và thuộc tính mà xã hội coi là phù hợp với người nam hay người nữ, em trai hay em gái. Ví dụ, phụ nữ có thể sinh con bởi đặc điểm giới tính của họ quy định như vậy, nhưng những mong đợi cho rằng phụ nữ hiển nhiên là người chăm sóc và chịu trách nhiệm chính cho việc chăm sóc nhà cửa là vấn đề về giới. Các đặc điểm về giới tính không thay đổi theo thời gian, không gian hay ở các nền văn hóa khác nhau. Trái lại, các đặc điểm giới thay đổi từ thế hệ này sang thế hệ khác, giữa các nền văn hóa khác nhau và giữa các nhóm kinh tế xã hội và dân tộc khác nhau.

MỌI NGƯỜI ĐỀU BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI QUÁ TRÌNH XÃ HỘI HÓA VỀ GIỚI TRONG CUỘC SỐNG CỦA MÌNH – TỪ KHI SINH RA, LỚN LÊN, TRƯỞNG THÀNH VÀ ĐẾN LÚC GIÀ

Giới tính: Đề cập đến sự khác biệt về mặt sinh học và gen giữa nam giới và phụ nữ ở mọi lứa tuổi. Hầu hết phụ nữ đều có các bộ phận và hoóc môn để họ có kinh nguyệt, có thai, sinh con và cho con bú. Đa số nam giới đều có các bộ phận và hoóc môn để giúp họ có thể sản sinh ra tinh trùng, xuất tinh.

Giới: Mô tả sự khác biệt trong cách mà nam giới và nữ giới được mong đợi trong ứng xử - họ có liên hệ với nhau như thế nào, công việc mà họ làm, cách nói năng, cách ăn mặc... và vị thế của họ trong xã hội - họ được xã hội đánh giá như thế nào, và họ có được những cơ hội nào. Những khác biệt này là do xã hội tạo ra chứ không phải tự nhiên. Đó là một phần của nền văn hóa của chúng ta và nó thay đổi theo thời gian. Giới không chỉ là vấn đề riêng về phụ nữ và trẻ em gái, hay nam giới và trẻ em trai - mà về mối quan hệ của họ với nhau.

TẠI SAO LẠI CẦN PHẢI PHÂN BIỆT GIỮA “GIỚI” VÀ “GIỚI TÍNH”?

Phân biệt giới và giới tính giúp chúng ta hiểu được rằng hầu hết những hành vi các em gái và em trai được mong đợi thực hiện đều là những điều các em học hỏi được. Một số người tin rằng “bản chất tự nhiên” của các em gái là hiền dịu và của các em trai là hiếu chiến. Tuy nhiên, đây là những đặc tính do học và tương tác mà có. Mọi điều học hỏi được đều có thể loại bỏ được, đặc biệt là khi chúng ta hiểu được rằng chúng ta đôi khi bị phân biệt đối xử theo giới, hay chúng ta bị dẫn dắt tới những hành vi sai lệch hoặc nguy hiểm.

VAI TRÒ GIỚI VÀ CHUẨN MỰC GIỚI LÀ GÌ:

Vai trò giới là những vai trò, cách hành xử, các hoạt động, thuộc tính mang tính xã hội được tạo ra bởi xã hội cho rằng đó là điều phù hợp với nam giới và trẻ em trai, trái ngược với phụ nữ và trẻ em gái. Nó mô tả những điều mà mọi người được mong đợi thực hiện dựa trên giới tính mà họ được sinh ra. Tuy nhiên, sự phân chia vai trò này mang tính độc đoán bởi không gì có thể cản trở phụ nữ và trẻ em gái thực hiện những điều mà vai trò giới quy định cho nam giới và trẻ em trai, và ngược lại.

Các vai trò giới được dựa trên các chuẩn mực giới, là những quy ước mang tính xã hội cho rằng em gái hay em trai, đàn ông hay phụ nữ cần phải có đặc tính gì. Các quy định này thường được củng cố bởi các quan điểm thống trị, và các chuẩn mực giới cũng không phải là ngoại lệ. Các chuẩn mực giới này có thể được củng cố thông qua các áp lực xã hội, hoặc thông qua sự mất cân bằng về quyền lực và lợi ích vật chất. Trong suốt cuộc đời mình, nếu chúng ta tuân theo các chuẩn mực giới thì sẽ được xã hội ủng hộ và ngược lại nếu không tuân thủ chúng ta sẽ phải chịu những thiệt thòi. Ví dụ, nếu một cô gái tuân theo chuẩn mực xã hội rằng cô cần ít nói và ngoan ngoãn làm theo những gì người khác bảo, cô sẽ được coi là “cô gái ngoan” và sẽ không bị khiển trách. Trái lại, nếu cô gái có tính cách hướng ngoại và nghi ngờ những gì người khác bảo mình làm thì cô sẽ bị chê trách và thậm chí bị cản trở không cho chơi với các cô gái khác vì có thể gây ảnh hưởng xấu tới các bạn gái đó. Ở một số đất nước, pháp luật liên quan đến các chuẩn mực giới, cản trở không cho phép phụ nữ làm những việc như lái xe hay tham gia vào các hoạt động xã hội, nếu làm như vậy họ có thể bị đi tù. Ở một số nơi, nếu phụ nữ và nam giới vượt ra khỏi các chuẩn mực xã hội thì có thể bị những hình phạt trừng phạt về thân thể. Những cơ chế kiểm soát này là lý do vì sao chúng ta bị ảnh hưởng bởi các chuẩn mực giới. Các ý tưởng và trải nghiệm của chúng ta về giới ảnh hưởng đến những việc chúng ta làm và cách thức chúng ta tương tác với những người khác trong cuộc sống của mình.

VÌ SAO NÓI VẤN ĐỀ GIỚI LÀ DO HỌC HỎI MÀ CÓ?

Chúng ta học được về vai trò giới của mình thông qua sự **xã hội hóa về giới**. Mọi người đều bị ảnh hưởng bởi sự xã hội hóa về giới trong suốt cuộc đời mình - từ khi sinh ra, lớn lên, trưởng thành và già đi. Bố mẹ, anh chị em, họ hàng, thầy cô giáo, bạn bè, các phương tiện truyền thông, hệ thống giáo dục, cơ sở tôn giáo và cộng đồng đều tham gia vào quá trình xã hội hóa đó, cho dù ý thức hay không ý thức được điều này. Nam giới và phụ nữ, trẻ em trai và trẻ em gái đều tham gia vào việc lan truyền và giám sát các chuẩn mực giới. Sự xã hội hóa về giới dần khiến chúng ta chấp nhận những hành vi và mong đợi rằng trẻ em trai hay trẻ em gái, nam giới hay phụ nữ cần phải như thế nào. Nó dẫn đến những mong đợi và cách hành xử nhất định từ phía nam giới và phụ nữ. Ví dụ, các em trai và nam thanh niên học được rằng họ cần phải quyết đoán, chủ động về mặt tình dục, che giấu cảm xúc và mạnh mẽ để được coi là “có nam tính”. Trong khi đó phụ nữ và các em gái cần phải yếu đuối, biết nghe lời, dịu dàng và nhẹ nhàng để được coi là “nữ tính”.

Hoạt động 1: Giới là gì và Hoạt động 2: Một ngày trong đời giới thiệu cho các em gái biết ý nghĩa của giới tính/giới, vai trò giới, chuẩn mực giới và sự xã hội hóa về giới. Những hoạt động này cũng kêu gọi các em khám phá những suy nghĩ của chính bản thân mình về giới, xác định nguồn gốc sâu xa của các hành vi và cách cư xử của chính các em.

KHUÔN MẪU GIỚI LÀ GÌ?

Khuôn mẫu giới là những niềm tin về phụ nữ và nam giới, thường được cho là đúng và không bao giờ thay đổi. Khuôn mẫu giới hạn chế trẻ em trai và trẻ em gái trong việc phát huy đầy đủ hết tiềm năng của mình bởi nó khiến các em trai và em gái hành xử theo những gì mà mọi người mong đợi từ phía các em, chứ không phải là những gì các em thích hay muốn. Mọi người thường phán xét người khác dựa trên tiêu chí người đó có tuân theo các chuẩn mực về giới hay không. Điều này có thể dẫn đến những loại trừ về mặt xã hội đối với những người không tuân theo các khuôn mẫu đó.

Ở hoạt động 3: Khuôn mẫu giới, các em gái học cách xác định việc tuân thủ các khuôn mẫu giới cũng như những cách hành xử có thể loại bỏ các khuôn mẫu này, cả từ phía các em và từ phía những người khác.

MỐI QUAN HỆ GIỮA GIỚI, QUYỀN LỰC VÀ GIÁ TRỊ?

Sự khác biệt và bất bình đẳng là hai khái niệm riêng biệt. Sự khác biệt xảy ra là do tự nhiên hoặc do chọn lựa, nhưng không có lý do gì để nó ảnh hưởng đến vị thế hay quyền của mọi người. Trái lại, bất bình đẳng là kết quả của việc đối xử với con người một cách không công bằng bởi con người họ hay bởi nhóm người mà họ thuộc về. Sự khác biệt và bất bình đẳng là không giống nhau, vì thế hai từ này không phải là những từ đồng nghĩa.

Hiểu được sự khác biệt này là rất quan trọng để giúp chúng ta thấy được sự khác biệt giữa nam giới và phụ nữ, giữa em trai và em gái không phải là điều quan trọng. Trên thực tế, các em gái có thể chỉ ra được rằng sự khác biệt giữa em trai và em gái là điều tự nhiên và không cần phải tranh luận về điều đó. Các em có thể cảm thấy bị xúc phạm nếu ai nói rằng các em giống như con trai. Đó là lý do vì sao cần phải làm việc với các em để phân biệt được sự khác biệt và bất bình đẳng để thấy rằng vấn đề nằm ở sự bất bình đẳng giữa những vai trò, đặc điểm và mong đợi được gán cho nam giới và các em trai, cũng như cho phụ nữ và các em gái. Các em gái và em trai học cách để suy nghĩ rằng các vai trò giới gán cho nam giới giá trị cao hơn. Ví dụ, xã hội thường đánh giá cao các đặc điểm mà nó gán cho nam giới, ví dụ như “quyết đoán”, hoặc “cấp tiến”, hơn những giá trị mà nó gán cho phụ nữ và trẻ em gái, ví dụ như “thụ động” hoặc “cảm tính”. Những đặc điểm bị hạ thấp như vậy khiến các em gái cảm thấy mình kém cỏi hơn. Ví dụ như ở nhiều nền văn hóa trên thế giới, khi bé trai được sinh ra sẽ được ăn mừng to hơn so với bé gái được sinh ra; thành tích học tập hay làm ăn kinh tế của một nam giới sẽ được coi trọng hơn rất nhiều so với thành tích tương tự mà một phụ nữ đạt được. Sự khác biệt trong giá trị này, lại tiếp tục dẫn đến những hạn chế và giới hạn cho những mong muốn của phụ nữ và trẻ em gái, và càng tăng thêm những thành tích và cơ hội cho nam giới và các em trai. Cuối cùng, các chuẩn mực giới xung quanh các giá trị này đã biến đổi những sự khác biệt giữa nam giới và nữ giới trở thành bất bình đẳng giới.

Trong hoạt động 4: Là con gái, các em gái sẽ khám phá sự khác biệt về mặt giá trị vốn là cốt lõi của bất bình đẳng giới và tìm hiểu xem những khác biệt này thể hiện như thế nào trong gia đình và cộng đồng nơi các em sinh sống.

Những xã hội nơi con người được xếp hạng theo vị thế của họ được gọi là những xã hội phân chia đẳng cấp. Việc đặt ra nhiều giá trị và đi cùng theo đó là vị thế cho nam giới và trẻ em trai cao hơn phụ nữ và trẻ em gái là kết quả của sự phân biệt đẳng cấp dựa theo giới. Sự phân biệt đẳng cấp theo giới này được gọi là **gia trưởng**. Kết quả là các chuẩn mực giới quy định ai là người có thể đưa ra quyết định và do đó ai là người nắm quyền lực. Theo cách này, các mối quan hệ về giới chính là các mối quan hệ quyền lực. Việc phân bổ một cách bất bình đẳng các quyền lực trong mối quan hệ giới ảnh hưởng đến khả năng phụ nữ và trẻ em gái hành động vì chính bản thân mình và có ảnh hưởng đến hành động của những người khác. Do đó, nó ảnh hưởng đến khả năng họ nhận thức được các quyền của mình.

BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI LÀ KẾT QUẢ CỦA VIỆC ĐỐI XỬ VỚI CON NGƯỜI MỘT CÁCH KHÔNG CÔNG BẰNG DỰA TRÊN GIỚI TÍNH CỦA HỌ, HOẶC NHÓM NGƯỜI MÀ HỌ THUỘC VỀ.

HỘP KIẾN THỨC 1: CÁC CHUẨN MỤC PHÂN BIỆT VỀ GIỚI CÓ THỂ DẪN ĐẾN SỰ VI PHẠM CÁC QUYỀN TRÊN CƠ SỞ GIỚI

Chuẩn mực giới có vẻ như là vô hại, bởi nó được nắm giữ bởi đa số mọi người trong xã hội dẫn đến việc mọi người trong xã hội đều được mong đợi tuân theo các chuẩn mực này. Tuy nhiên, những mong đợi xã hội, được củng cố - theo luật pháp hoặc theo những các thức khác - theo hướng có thể gây ra bạo lực, tổn hại và vi phạm quyền của các cá nhân hay các nhóm người bị ảnh hưởng.

Những vai trò cứng nhắc: Chuẩn mực giới trói buộc các em trai và em gái, nam giới và phụ nữ vào những vai trò cứng nhắc, cản trở họ không phát huy được đầy đủ những tiềm năng và thực thi được các quyền của mình. Nó ảnh hưởng tới cả những vai trò tích cực, ví dụ như nam giới là “trụ cột” hay là “người bảo vệ” trong gia đình, từ đó tạo nên những gánh nặng không cần thiết lên nam giới và các em trai, trong khi tích cực mà nói thì vai trò này cần được chia sẻ một cách công bằng giữa hai giới - và cũng bỏ qua nhiều nền văn hóa trên thế giới mà ở đó phụ nữ đóng vai trò làm chủ, buộc họ “vượt ra” khỏi những chuẩn mực giới.

Định kiến và sự loại trừ: sự cứng nhắc trong các vai trò dẫn đến việc loại trừ những người có cách cư xử khác với những nguyên tắc đã được thiết lập sẵn (hay còn gọi là những chiếc hộp). Sự loại trừ này thường đi kèm với bạo lực. Hội chứng kỳ thị những người đồng tính (homophobia) là một trong những ví dụ, và những người hay nhóm người không chấp nhận sự đa dạng về giới tính có thể biểu lộ điều đó qua các luật pháp mang tính phân biệt đối xử hay trong các hành động từ chế nhạo cho tới bạo lực.

Hạ thấp giá trị và phân biệt đối xử với phụ nữ và trẻ em gái: Ở hầu hết mọi nơi trên thế giới, những gì mà phụ nữ và trẻ em gái được mong đợi thực hiện và cách họ kỳ vọng thường được đánh giá thấp hơn những mong đợi đối với nam giới và trẻ em trai. Điều này dẫn đến việc phụ nữ và trẻ em gái bị đánh giá thấp hơn nam giới và trẻ em trai.

Văn hóa phụ thuộc dành cho phụ nữ và trẻ em gái: Theo những chuẩn mực giới dành cho cách hành xử của giới nữ thì phụ nữ và trẻ em gái không được tự do trải nghiệm những thách thức, ví dụ như thử những điều mới lạ, thách thức bản thân mình và làm những việc bên ngoài phạm vi gia đình họ. Việc này khiến họ bị hạn chế về các cơ hội và các khả năng trong tương lai, khiến họ phụ thuộc vào người đàn ông trong gia đình mình.

Những hủ tục: Bao gồm cắt âm vật của phụ nữ, tảo hôn, “giết chết vì danh dự”, bóc lột sức lao động trẻ em trong gia đình và bạo lực tình dục. Những hủ tục này, cùng với rất nhiều hủ tục khác là những hành vi vi phạm nghiêm trọng quyền của trẻ em gái và em gái phải chịu đựng suốt cả

cuộc đời mình. Điều đó xuất phát từ những chuẩn mực giới cho rằng phụ nữ và trẻ em gái không có giá trị như nam giới và trẻ em trai. Nó củng cố vị trí thứ yếu của trẻ em gái bằng việc ngăn cản các em đưa ra những lựa chọn quan trọng trong cuộc sống của mình, hay phát huy hết các tiềm năng của mình.

Bạo lực trên cơ sở giới: Niềm tin cho rằng nam giới có thể kiểm soát phụ nữ trong gia đình bằng bất kỳ cách thức nào họ cho là phù hợp chính là nguyên nhân gốc rễ của vấn đề bạo lực trên cơ sở giới đối với phụ nữ. Nam giới cũng trở thành nạn nhân của bạo lực trên cơ sở giới bởi họ được mong đợi sử dụng bạo lực để áp đặt ý chí của họ, không chỉ lên phụ nữ mà còn đến những nam giới khác. Tương tự như vậy, nam giới được mong đợi cần phải là người đảm nhận các thách thức rủi ro vì đó là biểu hiện của nam tính, vì thế nhiều nam giới chết trong độ tuổi từ 15 đến 29 do tham gia vào những vụ ẩu đả hoặc tai nạn giao thông.

Những thói quen mang lại rủi ro cao cho nam thanh niên: Một trong những thói quen như vậy là việc sử dụng quá nhiều đồ uống có cồn. Đồ uống có cồn được coi là thói quen mang lại nhiều rủi ro, vì thế nó được coi là biểu hiện của nam tính. Nhiều nam thanh niên sử dụng đồ uống có cồn và các chất khác để có được lòng dũng cảm khi tiếp cận hay giao tiếp với các cô gái. Những thói quen mang tính rủi ro cao khác được gắn với các nguyên tắc về giới bao gồm cả những hành vi tình dục không có biện pháp bảo vệ và thiếu các biện pháp bảo vệ sức khỏe bản thân.

KẾT NỐI VỚI CÁC HỢP PHẦN KHÁC

Một số vi phạm về quyền được miêu tả trong **Hộp kiến thức 1** sẽ được phân tích sâu hơn trong các hợp phần khác của bộ tài liệu **Em gái - Thủ lĩnh của sự thay đổi**. Ví dụ **Hợp phần 9** tìm hiểu về vấn đề tảo hôn và kêu gọi các em tránh xa tập quán này. **Hợp phần 6** tìm hiểu về vấn đề bạo lực với phụ nữ và trẻ em gái, và **Hợp phần 10** tìm hiểu về các vấn đề an toàn ở khu vực đô thị. Cuối cùng, các em gái sẽ tìm hiểu kỹ hơn về việc các chuẩn mực giới có thể khiến các em trai có những thói quen có hại như thế nào ở trong **Hợp phần Đối thoại về giới**.

Sự tự chủ đề cập đến việc hiểu biết về bản thân mình và về quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình. Khái niệm về sự tự chủ rất phù hợp với những gì chúng ta đang làm với các em gái bởi sự tự chủ là một bước phát triển quan trọng ở độ tuổi trưởng thành. Nhưng không may là các em trai vị thành niên có xu hướng thể hiện mức độ tự chủ cao hơn các em gái vị thành niên bởi các em gái bị đối xử một cách bất bình đẳng và các em được trao ít quyền lực hơn trong cuộc sống. Tuy nhiên, cần ghi nhớ rằng sự gia trưởng không tồn tại vô nghĩa. Trái lại, nó tương tác với những sự phân biệt đối xử khác để hình thành nên những trải nghiệm quyền lực mang tính cá nhân. Ví dụ, một em gái vị thành niên ở khu vực thành thị có thể cảm thấy bất lực trước thầy giáo của mình nhưng lại cảm thấy có quyền đối với các bạn gái cùng độ tuổi người dân tộc thiểu số. Tương tự như vậy, một em trai vị thành niên có quyền lực đối với em gái mình nhưng lại cảm thấy bất lực trong mối quan hệ với những người đàn ông lớn tuổi hơn, hay là với mẹ mình. Trong bối cảnh quyền lực, giới và các hình thức phân biệt đối xử, những vấn đề cụ thể mà các em gái phải đối mặt trong gia đình và cộng đồng như vậy, việc hỗ trợ việc trao quyền cho các em gái là một quá trình khó khăn và thách thức.

Hành trình trao quyền cho các em gái trong Chương trình **Thủ lĩnh của sự thay đổi** có tính đến sự phức tạp này. Tuy nhiên, bước đầu tiên đã chỉ ra: nó khẳng định thực tế rằng các em gái là những con người độc lập, có quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của các em. Nói một cách khác, trong mọi hoạt động chúng ta đều phải khẳng định rằng các em gái có quyền được là chính mình và quyền có sức mạnh!

VAI TRÒ CỦA GIA ĐÌNH, CỘNG ĐỒNG VÀ THỂ CHẾ TRONG CÁC MỐI QUAN HỆ GIỚI VÀ SỨC MẠNH CỦA CÁC EM GÁI?

Tính tự chủ là khả năng xác định được những mục tiêu của mình và hành động để đạt được các mục tiêu đó. Có tính tự chủ cao nghĩa là một người có thể quyết định mình muốn gì và đặt ra mục tiêu, và họ có thể hành động để đạt được các mục tiêu đó. Qua việc hạn chế quyền lực của trẻ em gái, các chuẩn mực giới cũng hạn chế tính tự chủ của các em.

KẾT NỐI VỚI CÁC HỢP PHẦN KHÁC

Các em gái đã được làm quen với khái niệm Tính tự chủ trong **Hợp phần 1: Tính quyết đoán**. Bạn có thể xem lại phần 'Chuẩn bị bài học' của hợp phần đó để có thêm thông tin về khái niệm Tính tự chủ.

Các chuẩn mực giới được lan truyền thông qua xã hội hóa về giới và gia đình, thể chế chịu trách nhiệm cho quá trình này. Gia đình chính là nhân tố đầu tiên áp đặt những vai trò giới lên các em gái trong quá trình các em phát triển, áp đặt với các em điều gì là đúng, điều gì không và ai là người quyết định. Gia đình cũng dạy các em gái về những đặc quyền giới bằng cách đặt ra những hạn chế với các em trong khi những anh em trai của các em lại không bị ảnh hưởng bởi các hạn chế đó. Sự xã hội hóa về giới có ảnh hưởng đến tất cả mọi người, cả thành viên nam và nữ trong gia đình đều phải mang những giá trị mang tính phân biệt giới khác nhau. Vì phụ nữ được gắn với trách nhiệm giáo dục con cái và chăm sóc gia đình, điều này có thể trở thành những yếu tố cản trở sự phát triển của phụ nữ và trẻ em gái. Trong khi phụ nữ đóng một vai trò nhất định trong quá trình xã hội hóa, chúng ta cũng phải thừa nhận rằng nam giới, với việc vắng mặt trong các công việc gia đình, lại đóng một vai trò quan trọng hơn. Do đó, sự xã hội hóa về giới vận hành theo cả những việc được làm và cả những gì không được làm. Ví dụ, một em gái học được điều mà xã hội mong đợi em gái đó làm và các mong đợi từ bố em (người thường xuyên vắng nhà) đối với mẹ em.

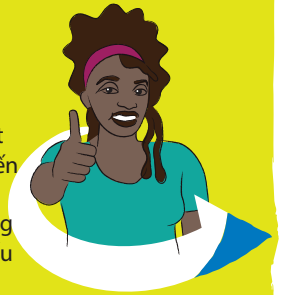
Trong hoạt động 5: Bước đi quyền lực, các em gái tìm hiểu những vai trò giới khác nhau dẫn đến khác biệt trong đặc quyền, những hạn chế và trên hết là các mối quan hệ bất bình đẳng về mặt quyền lực. Các em gái cũng tìm hiểu một người có thể thể hiện quyền lực trong một mối quan hệ nhưng lại bị loại trừ trong một mối quan hệ khác như thế nào. Cuối cùng, các em thảo luận về quyền có sức mạnh, cho dù các em đã học được rất nhiều điều trái ngược thông qua sự xã hội hóa về giới.

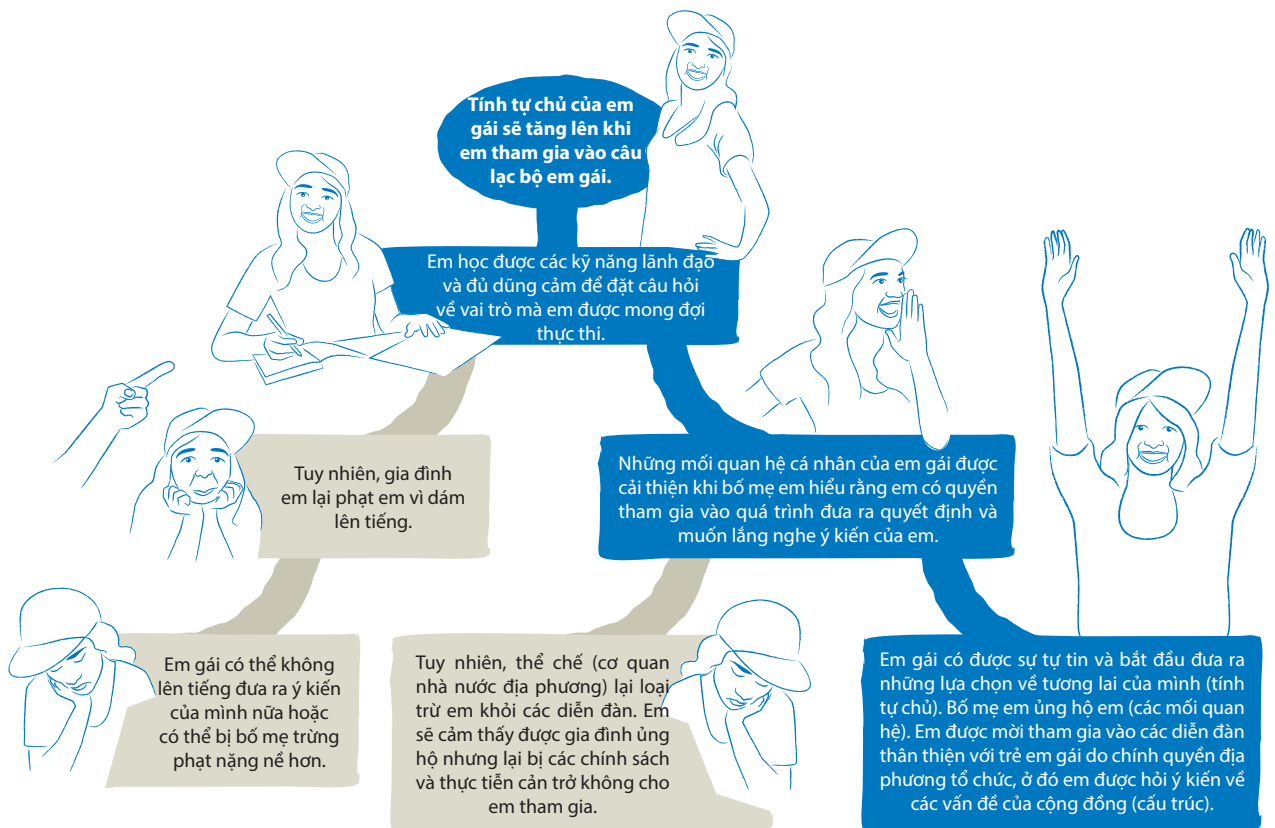
Gia đình cũng có thể là nơi các em học cách loại bỏ những chuẩn mực giới. Ngày càng có nhiều những gia đình nhận ra được giá trị của việc bảo vệ quyền của các em gái và ủng hộ việc trao quyền cho các em, do đó chính gia đình sẽ đứng lên chống lại những chuẩn mực xã hội. Điều này thường xảy ra trong các gia đình mà bản thân người mẹ và những phụ nữ trưởng thành khác trong gia đình cũng được trao quyền, và/hoặc trong những gia đình mà các em trai và nam giới tin vào giá trị của bình đẳng giới và ủng hộ cho quyền của các em gái. Tương tự như vậy, cộng đồng cũng có thể trở thành nguồn thúc đẩy các chính sách giới, hay nơi ủng hộ việc trao quyền cho các em gái. Rất nhiều chương trình thay đổi chuẩn mực xã hội đã tập trung vào hỗ trợ các nhóm đấu tranh với các chuẩn mực giới ở cấp độ cộng đồng. Các cộng đồng cũng có sức mạnh áp đặt những cách hành xử, cho dù là theo tập quán hay theo truyền thống xã hội. Và như thế, những người có quyền lực ở cộng đồng có thể đóng vai trò quan trọng trong việc phá vỡ những rào cản giới đối với việc thực thi quyền của các em gái. Ở cấp độ thể chế, các chuẩn mực giới được hệ thống hóa trong luật pháp, chính sách và tín ngưỡng. Những điều này có thể mang lại những thay đổi trong gia đình hay cộng đồng, do đó việc gắn kết với nó là rất quan trọng.

Trường học, cơ sở tôn giáo, cơ quan nhà nước, các đơn vị truyền thông ... là những đơn vị có quyền lực để ngăn cản hay ủng hộ những thay đổi này. Ví dụ, một trường học thực thi bình đẳng giới trong lớp học bằng cách giao cho em gái và em trai trách nhiệm dọn dẹp vệ sinh lớp học như nhau, có thể tạo ảnh hưởng đến vai trò của các em ở nhà và cộng đồng khi các em lớn lên. Nói tóm lại, gia đình, cộng đồng và thể chế có thể trở thành một phần của vấn đề hoặc một phần của giải pháp. Việc trao quyền cho các em gái đòi hỏi gia đình, cộng đồng coi trọng các em gái và tin vào khả năng của các em, đồng thời, khung thể chế cần đảm bảo luật pháp, chính sách thúc đẩy bình đẳng giới. Biểu đồ dưới đây minh họa tầm quan trọng của việc thay đổi ở mọi cấp độ để ủng hộ cho việc trao quyền bền vững cho tất cả các em gái.

Hoạt động 6: Gia đình tôi, cộng đồng tôi kêu gọi các em gái thảo luận về sự hỗ trợ hay cản trở của gia đình mình mà các em phải đối mặt khi tham gia vào các hoạt động của câu lạc bộ. Từ đó dẫn đến một cuộc đối thoại về những gì gia đình, cộng đồng và nhà trường cần làm để khuyến khích hoặc đấu tranh cho bình đẳng giới.

BIỂU ĐỒ 1: THỨC ĐẨY TRAO QUYỀN BỀN VỮNG CHO CÁC EM GÁI¹

1. Dựa theo minh họa từ cuốn *Planting Equality: Getting it Right for Girls and Boys* của Plan International (2012). CARE đã phát triển quan điểm của mình về sự trao quyền bền vững là cơ sở cho minh họa này thông qua việc tìm hiểu kỹ càng từ các nghiên cứu và chương trình về sự lãnh đạo của phụ nữ. Để xem thêm tóm tắt quy trình này của CARE, xin mời truy cập bài Phụ nữ mạnh mẽ, cộng đồng mạnh mẽ tại địa chỉ <http://www.care.org/downloads/womens-empowerment-report-201005.pdf>

BÌNH ĐẲNG GIỚI LÀ GÌ?

Bình đẳng giới có nghĩa là phụ nữ và nam giới, trẻ em trai và trẻ em gái đều có được vị thế như nhau trong xã hội; được thực thi đầy đủ các quyền con người mà không bị phân biệt đối xử; được hưởng mức độ tôn trọng như nhau trong cộng đồng; được coi trọng như nhau; có thể tận dụng các cơ hội như nhau để đưa ra các lựa chọn về cuộc sống của mình và mong đợi các kết quả tương ứng; có mức độ quyền lực như nhau để tạo ra các kết quả từ những lựa chọn này. Cuối cùng, bình đẳng giới có nghĩa là mối quan hệ quyền lực giữa nam giới và phụ nữ, giữa em trai và em gái sẽ được biến đổi để mọi người đều có thể phát huy được tiềm năng của mình trong một xã hội công bằng hơn cho tất cả mọi người.

Để đạt được bình đẳng giới cần phải có được sự thay đổi toàn diện của xã hội. Sự thay đổi này không chỉ là mong muốn của từng cá nhân mà nó chỉ có thể xảy ra với nỗ lực của tất cả các cá nhân. Mặc dù thách thức của việc đảo lộn sự bất bình đẳng giới có thể là rất lớn, nhưng chúng ta có thể thấy được từ những phong trào xã hội rằng những hành động nhỏ của các cá nhân có thể dẫn đến những thay đổi lớn. Các em gái và em trai có sức mạnh để tạo nên những thay đổi nhỏ ở cấp độ cá nhân và tập thể đó ở các cấp độ trong cuộc sống của các em: cùng với bạn bè đồng lứa, gia đình, cộng đồng, và thậm chí tạo ảnh hưởng ở cấp độ thể chế.

CÔNG LÝ GIỚI LÀ GÌ VÀ NÓ LIÊN QUAN ĐẾN QUYỀN CỦA CÁC EM GÁI NHƯ THẾ NÀO?

'**Công lý giới**' là một thuật ngữ liên quan đến bình đẳng giới. Công lý giới soi vào trách nhiệm của nhà nước và các cơ quan liên quan để đảm bảo rằng quyền của phụ nữ và trẻ em gái được bảo vệ, tôn trọng và thực thi. Nó cũng nhấn mạnh vào những quyền mà phụ nữ và trẻ em gái được hưởng và trách nhiệm của các chủ thể nghĩa vụ phải thực hiện. Ví thể, một bước quan trọng trong hành trình trao quyền cho các em gái là giúp cho các em thấy mình là một chủ thể quyền và giúp các em hiểu được bình đẳng giới là một quyền cơ bản của con người. Tất cả các hợp phần trong chương trình Thủ lĩnh của sự thay đổi sẽ giới thiệu những khía cạnh khác nhau của những quyền của các em gái. Trong hợp phần này, chúng tôi sẽ giới thiệu với các em gái những đặc điểm cơ bản của các quyền con người, đó là

- Mọi người đều có các quyền con người **bình đẳng như nhau và vĩnh viễn**.
- **Quyền con người mang tính phổ quát:** nó giống nhau ở mọi nơi trên thế giới. Bạn có quyền con người không phải vì bạn là công dân của một đất nước nào đó mà là vì bạn là thành viên của một gia đình lớn.
- Quyền con người là **không thể chuyển nhượng:** bạn sẽ không bao giờ mất đi những quyền này khi bạn là con người.
- **Quyền con người là không thể chia tách:** không ai có thể lấy đi bất kỳ một quyền con người nào vì nó "ít quan trọng hơn" quyền khác.

- **Quyền con người là phụ thuộc lẫn nhau:** các quyền con người cùng nhau tạo nên một cơ cấu bổ khuyết. Ví dụ khả năng của bạn tham gia vào quá trình đưa ra quyết định ở địa phương trực tiếp chịu ảnh hưởng của quyền lên tiếng, quyền gắn kết với người khác và quyền được sống có phẩm giá của bạn.
- Các quyền con người tạo nên những **chuẩn mực cơ bản** mà nếu không có nó con người sẽ không thể sống với đầy đủ phẩm giá của mình được. Việc xâm phạm đến quyền con người của một người cũng giống như việc đối xử với người đó như thể họ không phải là con người. Vận động cho quyền của con người là đòi hỏi rằng phẩm giá của của tất cả mọi người cần được tôn trọng.

LIỆU CHƯƠNG TRÌNH THỦ LĨNH CỦA SỰ THAY ĐỔI VÌ QUYỀN CỦA CÁC EM GÁI CÓ PHẢI ĐỐI MẶT VỚI CÁC THÁCH THỨC KHÔNG?

Bình đẳng giới đòi hỏi những thay đổi phức tạp về mặt xã hội. Vì thế, thúc đẩy bình đẳng giới bao gồm cả những rủi ro mà các em gái cần ý thức được. Có rất nhiều ví dụ về những tác động tiêu cực của việc chuyển biến giới đối với phụ nữ, ví dụ như:

- Những vai trò kinh tế mới của phụ nữ có thể làm gia tăng thêm những gánh nặng công việc cho phụ nữ và trẻ em gái.
- Phụ nữ có thể phải đối diện với những xung đột với chồng nếu họ bắt đầu kiếm được nhiều thu nhập hơn.
- Các dự án về bạo lực trên cơ sở giới có thể gặp phải sự chống đối từ phía nam giới.
- Nam giới có thể phản ứng một cách tiêu cực khi đối diện với những đòi hỏi chia sẻ quyền lực trong gia đình mình.
- Phụ nữ có thể không được tiếp cận với các dịch vụ công hay chăm sóc sức khỏe bởi những yếu tố văn hóa hay các chuẩn mực xã hội.
- Các nhân tố pháp luật hay tập quán có thể cản trở việc chuyển giao các nguồn lực cho phụ nữ và trẻ em gái (ví dụ như đất đai, tiền bạc).

2. Danh sách này được phỏng theo cuốn: Flowers, Nancy (2007) COMPASITO: Sổ tay giáo dục về quyền con người cho trẻ em. Available here: <http://goo.gl/qdEMq4>

Khi vận động cho công cuộc bình đẳng giới, các em gái cũng có thể phải đối diện với những rủi ro nhất định, ví dụ như bị bắt nạt ở trường. Chúng ta cần thật trọng với những nguy cơ như vậy và đảm bảo có đủ các chiến lược giảm thiểu được thực thi. Ví dụ, trong chương trình Thủ lĩnh của sự thay đổi có các nội dung:

- Làm việc cùng với những người có kinh nghiệm và những nhân vật quan trọng, đặc biệt là những người được coi trọng trong cộng đồng, để đấu tranh cho bình đẳng giới.
- **Gắn kết nam giới và các em trai một cách có chiến lược** thông qua các sáng kiến thúc đẩy nam tính lành mạnh và tôn trọng quyền của phụ nữ và các em gái.
- Dẫn dắt các bài học Thủ lĩnh của sự thay đổi dành cho em trai và em gái **một cách riêng rẽ**, để đảm bảo không gian an toàn cần thiết để đào sâu nguyên nhân gốc rễ của bất bình đẳng, đồng thời có những hoạt động chung để đảm bảo huy động được em trai và em gái, và giúp các em cùng hình dung về một tương lai chung nơi các em cùng được hưởng những gì mà bình đẳng giới mang lại.
- Đảm bảo có **các biện pháp** để bảo vệ và hỗ trợ các em gái và em trai trong suốt thời gian triển khai chương trình và cả về sau.

KẾT NỐI VỚI CÁC HỢP PHẦN KHÁC

Các em gái sẽ có nhiều cơ hội hơn để khám phá những nguy cơ và cách tìm kiếm sự an toàn ở các hợp phần khác, đặc biệt là trong **Hợp phần 5: Sống không bị bạo lực trên cơ sở giới**. Bạn có thể xem ở phần 'Chuẩn bị cho bài học' ở Hợp phần đó để tìm hiểu sâu hơn về các chủ đề bảo vệ để áp dụng với các em gái.

Hoạt động 7: Một thế giới bình đẳng giới kêu gọi các em gái hình dung thế giới này sẽ như thế nào và giới thiệu khái niệm về “chủ thể quyền” và “chủ thể nghĩa vụ” để nâng cao nhận thức về quyền, đòi hỏi chủ thể nghĩa vụ chịu trách nhiệm thực thi các quyền đó. Hoạt động này cũng kêu gọi các em gái bắt đầu suy nghĩ đến các rủi ro mà các em phải đối mặt khi tham gia hoạt động Thủ lĩnh của sự thay đổi.

LỊCH SỬ CỦA PHONG TRÀO ĐÒI QUYỀN BÌNH ĐẲNG CHO PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI?

Khi làm việc với các em gái để nâng cao nhận thức của các em về giới và ủng hộ việc trao quyền cho các em, một bước quan trọng cần phải thực hiện là chia sẻ với các em về lịch sử của những người đi tiên phong trong phong trào phụ nữ và trẻ em gái. Đây là một bước rất quan trọng bởi vì nó sẽ tạo ra một ý thức mang tính cộng đồng và lịch sử cho các em gái, đặc biệt là những em có thể có cảm giác rằng những người xung quanh các em sẽ phản đối việc các em hình thành những niềm tin mới. Nó cũng sẽ hỗ trợ cho các em hiểu rằng bất bình đẳng giới không phải là một vấn đề cá nhân; không phải là điều gì đó chỉ xảy đến với các em. Nó cũng không phải là điều chỉ xảy ra ở một số xã hội hay nền văn hóa nhất định. Ngược lại, nó là kết quả của những niềm tin và thực tiễn mang tính lịch sử và việc hạ thấp giá trị của phụ nữ và trẻ em gái so với nam giới và trẻ em trai – điều này xảy ra ở mọi xã hội trên thế giới, theo cách này hay cách khác. Bằng cách chia sẻ câu chuyện này, bạn sẽ có cơ hội cùng với các em gái xác định xem các em nghĩ gì về **“phong trào nam nữ bình quyền”** và hiểu rằng nam nữ bình quyền thực chất là niềm tin rằng các em gái và em trai, phụ nữ và nam giới xứng đáng có được sự bình đẳng về mặt xã hội, chính trị và kinh tế; hiểu biết rằng chúng ta chưa đạt được sự bình đẳng; và cam kết để thay đổi thực tiễn này³. Lúc đầu, các em gái có thể thấy không thoải mái với thuật ngữ này, vì thế không cần gây áp lực để các em tự cho rằng mình như là những người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền. Tuy vậy, điều mà hợp phần này phải làm là chỉ ra những thông tin sai lệch về khái niệm chủ nghĩa nam nữ bình quyền và người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền.

“CÂU CHUYỆN VỀ NHỮNG CUỘC ĐẤU TRANH CỦA PHỤ NỮ VÌ SỰ BÌNH ĐẲNG KHÔNG PHẢI LÀ CỦA MỘT CÁ NHÂN THEO CHỦ NGHĨA BÌNH ĐẲNG GIỚI NÀO HAY CỦA TỔ CHỨC NÀO, MÀ LÀ NHỮNG NỖ LỰC TẬP THỂ CỦA TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI QUAN TÂM ĐẾN QUYỀN CON NGƯỜI”

GLORIA STEINEM, NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN, NHÀ BÁO VÀ LÀ NHÀ HOẠT ĐỘNG CHÍNH TRỊ XÃ HỘI

Một bước quan trọng không kém là hỗ trợ các em gái tìm hiểu lịch sử của các phong trào phụ nữ ở xã hội các em sinh sống. Qua đó, các em sẽ thấy được rằng đấu tranh vì quyền của các em gái và bình đẳng giới không phải là điều gì đó chỉ xảy ra ở những đất nước xa xôi. Sẽ rất có ích nếu bạn có thể mời những nhân vật phụ nữ và nữ thanh niên tham gia những phong trào đó đến chia sẻ với các em về trải nghiệm của chính bản thân họ.

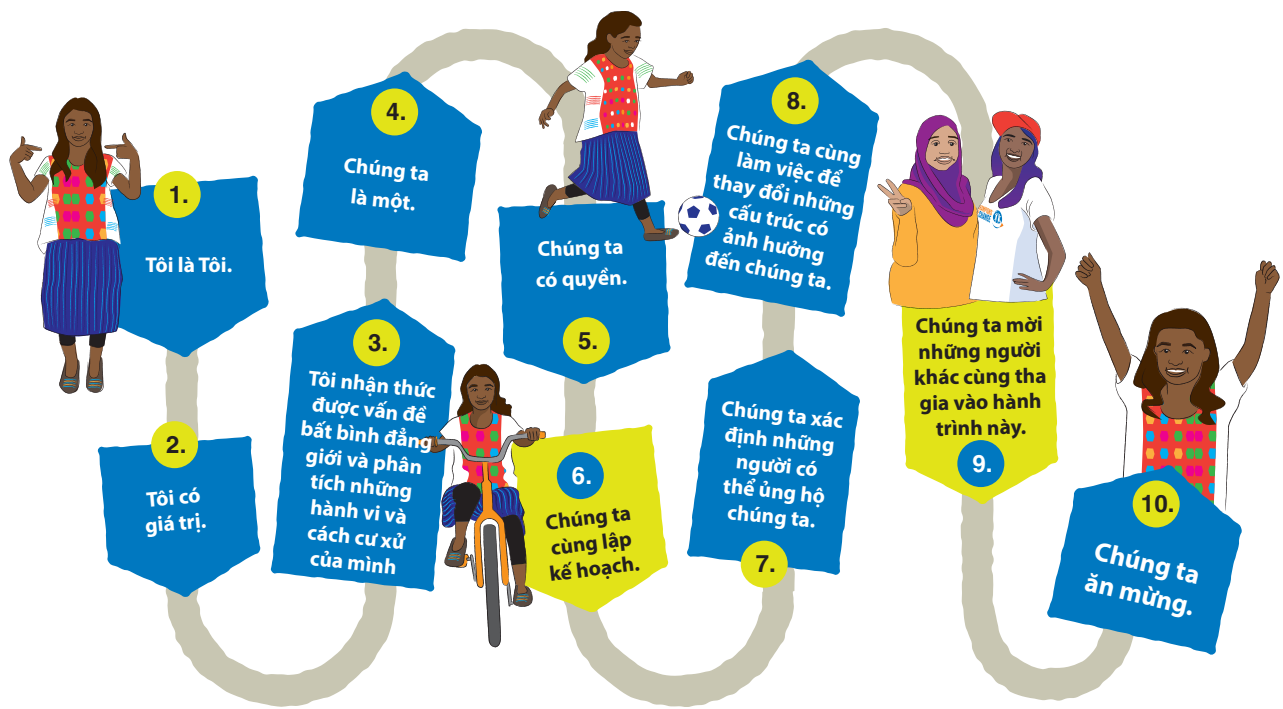
Hoạt động 8: Những người bà, những người mẹ và bản thân các em kêu gọi các em gái chia sẻ các câu chuyện về những người phụ nữ và các em gái đấu tranh vì quyền của họ. Nó cũng tạo cơ hội cho các em gái bỏ đi những hiểu biết chưa đúng về phong trào bình đẳng giới có thể cản trở các em khỏi việc đi theo tiếng gọi công lý này.

3. Dựa theo định nghĩa trong phần <http://everydayfeminism.com/2014/12/feminism-is-a-verb/>

KẾT NỐI VỚI HÀNH TRÌNH

Những hoạt động trong hợp phần **Nhận thức về giới** đóng góp một số bước vào hành trình trao quyền cho các em gái. Các em gái hiểu được cách thức mà nhân dạng giới của các em được hình thành, vì thế khi các em nói rằng 'Tôi là tôi' (1), các em có thể thể hiện sự phản đối những thái độ và hành vi áp đặt cho các em, góp phần vào sự phân biệt đối xử đối với các em. Các em cũng dành thời gian để khám phá ra những nguyên nhân gốc rễ của vấn đề bất bình đẳng giới và sự bất bình đẳng này ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày của các em như thế nào, điều này giúp các em 'nhận thức được hơn nữa về sự bất bình đẳng giới' (3) và rằng 'chúng ta là một' (4) kể cả khi phải trải qua những bất công về giới. Khám phá này giúp chúng ta nhận thức được rằng vai trò và đặc điểm giới khiến các em gái và phụ nữ bị coi là ít giá trị hơn nam giới và trẻ em trai, điều này được tiếp nối bởi việc kêu gọi thách thức nó thông qua việc khẳng định rằng 'Tôi có giá trị' (2). Các em gái học được về những gì gia đình và cộng đồng có thể làm để củng cố hay thách thức những bất bình đẳng giới, và qua đó, các em tham gia vào việc hình dung về bình đẳng giới và hiểu được rằng 'Chúng em có quyền!' (5) và 'tìm ra những người có thể ủng hộ các em' (7). Khi các em gái bắt đầu có được nhận thức về bản thân mình như là những chủ thể quyền, các em cũng bắt đầu xác định được những gì các em có thể làm để 'thay đổi các cấu trúc có thể ảnh hưởng đến các em' (8). Cuối cùng, các em gái được khuyến khích để 'ăn mừng' (10) lịch sử và hiện tại của phong trào phụ nữ và trẻ em gái trên toàn thế giới.

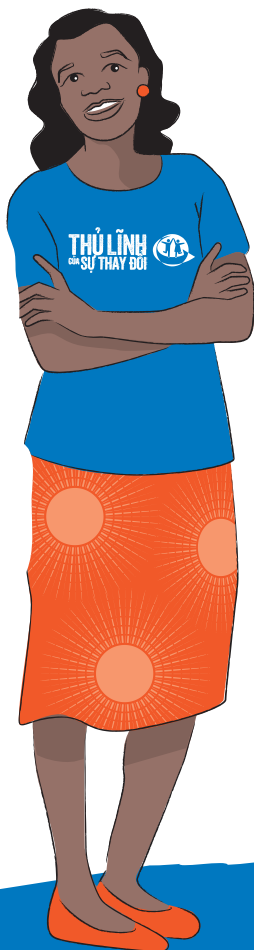

MỘT SỐ THUẬT NGỮ

Tính tự chủ:	Khả năng xác định được mục tiêu và hành động để theo đuổi mục tiêu
Sự tự chủ:	Hiểu rằng mình là một cá nhân độc lập và có quyền đưa ra những quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình.
Chủ thể nghĩa vụ:	Nhà nước và các cơ quan như trường học, bệnh viện, chính quyền địa phương chịu trách nhiệm tôn trọng, bảo vệ và đảm bảo quyền con người. Họ được coi là những “chủ thể nghĩa vụ” bởi họ có NGHĨA VỤ đảm bảo mọi người đều được hưởng tất cả các quyền.
Phong trào bình đẳng giới:	Niềm tin rằng các em trai và em gái, phụ nữ và nam giới đều xứng đáng được bình đẳng về kinh tế, chính trị và xã hội; hiểu rằng chúng ta vẫn chưa được hưởng sự bình đẳng này và cam kết thay đổi thực tiễn này.
Giới:	Là những khác biệt về mặt sinh học và gen giữa nam giới và phụ nữ.
Bình đẳng giới:	Khi nam giới và phụ nữ, trẻ em trai và trẻ em gái đều được hưởng vị thế như nhau trong xã hội, được hưởng tất cả những quyền con người mà không bị phân biệt đối xử, được hưởng mức độ tôn trọng như nhau trong cộng đồng và được coi trọng như nhau; có được các cơ hội như nhau để đưa ra những sự lựa chọn về cuộc sống của mình và mong đợi đạt được những kết quả tương ứng; và có mức độ quyền lực như nhau để đạt được những kết quả từ các lựa chọn đó.
Công lý giới:	Kết quả của nó là chấm dứt sự bất bình đẳng giữa nam và nữ khiến phụ nữ và trẻ em gái không được coi trọng như nam giới và trẻ em trai. Trong quá trình đó, nó đòi hỏi những chủ thể nghĩa vụ chịu trách nhiệm tôn trọng, bảo vệ và thực thi các quyền, đặc biệt là của phụ nữ và trẻ em gái.
Vai trò giới:	Là những vai trò, hành vi, hoạt động và đặc tính được xã hội coi là phù hợp với nam giới và trẻ em trai hay phụ nữ và trẻ em gái.
Chuẩn mực giới:	Là những quy định xã hội rằng em gái hay em trai, phụ nữ và trẻ em gái cần phải như thế nào trong một xã hội.
Sự xã hội hóa về giới:	Là quá trình mà chúng ta học hỏi được về vai trò giới mà chúng ta được mong đợi thông qua một loạt những tương tác xã hội xung quanh chúng ta.
Khuôn mẫu giới:	Là những niềm tin về phụ nữ và nam giới được cho là đúng và không thể thay đổi.
Quyền con người:	Là những quyền và tự do cơ bản mà tất cả mọi người đều được hưởng không phân biệt giới tính, dân tộc, chủng tộc, tôn giáo, ngôn ngữ hay các vị thế khác.
Gia trưởng:	Là những xã hội mang tính đẳng cấp mà ở đó nam giới được xếp cao hơn phụ nữ dựa theo giới của họ và được trao quyền lực và vị thế.

GHI CHÚ CHUNG DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN

- Thường xuyên bắt đầu từ những trải nghiệm cá nhân. Các em gái càng chia sẻ nhiều về những trải nghiệm cá nhân của mình thì các em càng học được nhiều hơn từ Hợp phần này. Khi chúng ta có thể nhìn thấy những đặc điểm và hành vi giới của chính mình, chúng ta sẽ tìm ra được con đường đi tới bình đẳng và áp dụng các khái niệm giới vào cuộc sống của chính chúng ta. Giúp đỡ người tham gia hiểu được điều này là bài học chính trong việc nâng cao nhận thức giới cho họ.
- Để tìm hiểu sâu hơn về nhân dạng giới và bất bình đẳng giới, các em gái cần cảm thấy rằng các em đang ở trong không gian an toàn. Bạn cần sử dụng mọi cách để hỗ trợ cho cảm giác này của các em, ví dụ như tổ chức các hoạt động ở không gian riêng tư, yên tĩnh nơi các em gái không bị sao nhãng hay bị ảnh hưởng bởi những người qua lại xung quanh. Nếu có thể bạn nên hỗ trợ các em tạo không gian của riêng mình với những đồ trang trí, âm nhạc, đồ gỗ hay bất kỳ vật dụng nào giúp cho các em cảm thấy thoải mái hơn.
- Cảm giác an toàn cũng cần phù hợp với tương tác giữa các em gái với nhau. Cần đảm bảo rằng bạn có đủ thận trọng với bất kỳ hành vi tiêu cực nào giữa các em gái và hỗ trợ các em xây dựng những mối quan hệ hòa hợp với nhau.
- Một vài hoạt động đầu tiên trong Hợp phần này cần phát triển nhận thức giới thông qua việc củng cố rằng các vai trò giới là do xã hội tạo nên và là những hành vi do học hỏi mà có. Trong các hoạt động này, cần đảm bảo rằng bạn nhấn mạnh đến sự khác biệt giữa giới tính và giới mà không sa vào tranh luận về tự nhiên hay do học hỏi được. Tranh luận này sẽ không thể giải quyết được: chúng ta không thể biết chắc chắn rằng đặc điểm nào em bé có được ngay từ khi sinh ra hay do học hỏi mà có. Nếu các em gái quá tập trung vào việc tranh luận về một đặc điểm nào đó thuộc về giới tính

hay giới, bạn hãy thừa nhận rằng không có câu trả lời rõ ràng nào cho những câu hỏi đó và lái cuộc trò chuyện theo hướng thừa nhận sức mạnh của những mối quan hệ xã hội đối với các nhân dạng của cá nhân. Giới giúp chúng ta phân biệt giữa các đặc điểm sinh học và đặc điểm xã hội. Ví dụ như chúng ta không thể nói chắc chắn được rằng nam giới và phụ nữ đều là những người chăm sóc bẩm sinh. Nhưng chắc chắn rằng các xã hội từ trước đến nay đều mong đợi rằng phụ nữ và trẻ em gái là những người chăm sóc cho gia đình.

- Nếu có em gái phản bác rằng chúng ta không thể mong đợi rằng các em trai và em gái giống nhau bởi thực tế rõ ràng là các em khác nhau, bạn hãy giải thích rằng mục đích của việc nâng cao nhận thức giới không phải để nói lên rằng sự khác biệt là không tốt. Hãy giúp các em phân biệt giữa sự khác biệt và bất bình đẳng như đã nói ở phần **Chuẩn bị cho bài học**. Giải thích rằng sự khác biệt giữa nam giới và nữ giới không phải là vấn đề. Vấn đề nằm ở chỗ chúng ta được dạy coi trọng các đặc điểm của nam giới hơn các đặc điểm của nữ giới. Vì thế, mục đích của việc nâng cao nhận thức giới không phải để loại bỏ sự khác biệt mà để hiểu và loại bỏ những bất bình đẳng dựa trên sự khác biệt đó.
- Cần ghi nhớ rằng Hợp phần này bắt đầu với việc xóa bỏ những bất bình đẳng giới để các em gái hiểu rằng bất bình đẳng giới là một vấn đề xã hội đối với tất cả trẻ em gái và phụ nữ. Đảm bảo các dẫn trình viên sẽ hỗ trợ các em hiểu rằng các vấn đề mà các em đã từng trải qua hay chứng kiến (em trai hay anh trai của em có thể được ra ngoài bất kỳ lúc nào họ muốn...) thực chất là do những nguyên nhân xã hội (bố mẹ đã dạy em trai em và em thực hiện những vai trò xã hội không công bằng).
- Cũng cần giúp các em gái hiểu rằng bản thân các em cũng tạo ra những vai giới và có thể cũng đang tuân theo những khuôn mẫu giới và định kiến giới.
- Quan trọng nhất là tận dụng bất kỳ cơ hội nào để hỗ trợ các em gái bắt đầu nhìn nhận mình là những Thủ lĩnh của sự thay đổi.

Kiến thức, Thái độ và Thực hành

	Kiến thức	Thái độ	Thực hành
Cá nhân	<ul style="list-style-type: none"> Có thể phân biệt giới và giới tính, sự khác biệt và bất bình đẳng (HĐ 1) Hiểu rằng các em gái và phụ nữ được xã hội hóa để tái sản sinh ra những khuôn mẫu giới (HĐ 3) Hiểu rằng sự khác biệt trong các vai trò giới dẫn đến sự khác biệt về quyền lực (HĐ 2) Hiểu rằng tuổi tác cùng với yếu tố giới tạo ra những thách thức cụ thể cho các em gái và nữ thanh niên (HĐ 4) Hiểu rằng quyền lực là cốt lõi của các mối quan hệ giới (HĐ 2, HĐ 4) Thừa nhận rằng bất bình đẳng giới được duy trì thông qua việc gắn những giá trị bất bình đẳng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái (HĐ 5) 	<ul style="list-style-type: none"> Thừa nhận và thúc đẩy quyền của phụ nữ và các em gái được có sức mạnh và đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến các em (HĐ 4) Coi bất bình đẳng giới là điều không công bằng (HĐ 5) Tự coi trọng mình và thấy mình bình đẳng với các bạn trai và nam giới (HĐ 5) 	<ul style="list-style-type: none"> Phân tích những suy nghĩ của chính mình về giới, tìm ra những nguyên nhân của các thái độ và hành vi của mình (HĐ 1) Xác định và thách thức những định kiến và khuôn mẫu giới trong bản thân các em và các bạn khác trong cùng câu lạc bộ hay nhóm (HĐ 3) Xác định các mối quan hệ mà ở đó mình có quyền và trong những mối quan hệ khác mà mình ở vị thế bất lợi (HĐ 4).
Cộng đồng/ gia đình	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu được vai trò của gia đình và cộng đồng trong việc xã hội hóa về giới cũng như giải quyết vấn đề bất bình đẳng giới (HĐ 6) 	<ul style="list-style-type: none"> Thừa nhận rằng quyền lực là cốt lõi của các mối quan hệ giới (HĐ 2, HĐ 4) Tin rằng thay đổi là có thể và là điều đáng mong đợi (HĐ 7) 	<ul style="list-style-type: none"> Tìm ra được sự phân biệt đối xử về giới trong gia đình, cộng đồng và trường học (HĐ 6) Khởi xướng đối thoại giữa các thế hệ và các kênh giao tiếp hiệu quả trong gia đình (HĐ 6) Thừa nhận những rủi ro trong việc đấu tranh với các chuẩn mực giới (HĐ 7) Xác định những nhân vật có tiếng nói tích cực trong cộng đồng, cam kết cho bình đẳng giới, mời họ tham gia và tư vấn cho việc đấu tranh với các chuẩn mực giới (HĐ 8)
Thể chế	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu được vai trò của các cơ quan (trường học, chính quyền, truyền thông, nhà thờ...) trong việc xã hội hóa/chuyển biến giới (HĐ 7) Hiểu về lịch sử và những thách thức trong việc đấu tranh cho các quyền bình đẳng của phụ nữ và trẻ em gái (HĐ 8) 	<ul style="list-style-type: none"> Thừa nhận bản thân mình là chủ thể quyền với quyền được đòi hỏi các chủ thể nghĩa vụ có trách nhiệm với quyền không bị phân biệt đối xử của mình (HĐ 7) Nhận biết rằng chủ nghĩa nam nữ bình quyền là một phong trào cam kết để phá vỡ những rào cản đối với các quyền của phụ nữ và trẻ em gái (HĐ 8) 	

TÓM TẮT CÁC HOẠT ĐỘNG

TÊN HOẠT ĐỘNG	THỜI LƯỢNG	Kiến thức, Thái độ, Thực hành	Thông điệp chính	Mô tả/Các bước chính
Hoạt động 1: Giới là gì	45 phút	<ul style="list-style-type: none"> Có thể phân biệt được giữa giới và giới tính, giữa sự khác biệt và bất bình đẳng. Phân tích được suy nghĩ của bản thân về giới và xác định được nguyên nhân của những đặc tính và cách hành xử của mình. 	<p>Giới tính và giới là khác nhau về cơ bản. Các đặc điểm giới tính là do sinh học quyết định và không thay đổi theo thời gian hay không gian. Các đặc tính giới mang tính xã hội, thay đổi theo thời gian và mỗi nền văn hóa hay dân tộc lại có những quan niệm và niềm tin khác nhau về vai trò và trách nhiệm giới.</p> <p>Sự khác biệt và bất bình đẳng là khác nhau. Các em gái và em trai có thể có nhiều khác biệt nhưng không có lý do gì để những khác biệt đó ảnh hưởng đến vị thế hay quyền của bất kỳ ai. Bất bình đẳng giới là kết quả của việc đối xử không công bằng đối với phụ nữ và trẻ em gái chỉ vì giới tính mà họ sinh ra đã có.</p> <p>Tất cả chúng ta đều chịu ảnh hưởng của giới! Giới quy định cho chúng ta điều gì là phù hợp và không phù hợp đối với em trai, em gái, nam giới hay phụ nữ trong xã hội. Những suy nghĩ và trải nghiệm của chúng ta về giới ảnh hưởng đến những gì chúng ta làm và đến mọi khía cạnh của đời sống chúng ta. Cuối cùng, những suy nghĩ về giới dẫn đến sự bất bình đẳng giữa trẻ em trai và trẻ em gái, nam giới và nữ giới.</p>	Các em gái bắt đầu xác định điều họ thích và không thích khi là con gái là gì, cũng như họ sẽ thích và không thích gì khi là con trai. Tiếp theo, các em phân tích những đặc điểm này để phân biệt sự khác nhau giữa giới tính với giới. Cuối cùng, các em thảo luận về tầm quan trọng của giới để hiểu được là em gái hay em trai thì như thế nào và hệ quả của bất bình đẳng giới là gì.
Hoạt động 2: Một ngày trong cuộc sống của chúng ta	45 phút và bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu được rằng sự khác biệt trong vai trò giới dẫn đến sự khác biệt về mặt quyền lực Hiểu được rằng quyền lực là vấn đề cốt lõi trong các mối quan hệ giới 	<p>Các em gái và em trai học được rằng xã hội mong đợi các em cư xử khác nhau và thực hiện những vai trò giới khác nhau. Những mong đợi này tác động đến thái độ và hành vi của các em trong suốt cuộc đời và dẫn đến mối quan hệ bất bình đẳng về quyền lực giữa các em.</p>	Các em gái lớn thảo luận về một câu chuyện ngắn về một ngày trong đời của một cô gái làm mẹ ở tuổi vị thành niên, còn các em gái nhỏ hơn thì thảo luận một câu chuyện ngắn về một bạn gái ở độ tuổi của các em. Sau đó các em sẽ tìm hiểu về mọi việc mà các em và các bạn nam cùng độ tuổi làm trong một ngày. Cuối cùng, các em thảo luận về sự khác biệt trong các vai trò giới dẫn đến mối quan hệ quyền lực bất bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ trong gia đình và trong cộng đồng. Ở phần bài tập về nhà, các em gái sẽ quan sát và ghi chép lại những vai trò giới và mối liên hệ của nó đối với việc bị đối xử công bằng hay không công bằng.

TÊN HOẠT ĐỘNG	THỜI LƯỢNG	KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH	THÔNG ĐIỆP CHÍNH	MÔ TẢ/CÁC BƯỚC CHÍNH
Hoạt động 3: Các khuôn mẫu giới	1 tiếng + bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Xác định và thách thức những khuôn mẫu và định kiến giới trong bản thân mình và bạn bè trong câu lạc bộ hay trong nhóm. 	<p>Những khuôn mẫu giới có ảnh hưởng đến các quyền của trẻ em gái. Các khuôn mẫu giới có thể trói buộc các em trai và em gái trong các hành vi cản trở các em phát huy được hết những tiềm năng của mình.</p> <p>Sự thay đổi bắt đầu từ chính mỗi chúng ta! Tất cả chúng ta đều có thể thách thức những khuôn mẫu giới bằng cách nhận thức được những ảnh hưởng của chúng đến chúng ta và từ đó loại bỏ chúng khỏi các hành vi của mình.</p>	<p>Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về một câu chuyện để tìm hiểu xem các khuôn mẫu giới ảnh hưởng đến cách nhìn nhận của các em về các bạn trai và các bạn gái như thế nào. Sau đó, các em suy nghĩ về ý nghĩa của những 'khuôn mẫu giới'. Cuối cùng, các em xác định những hành vi của mình để thách thức các khuôn mẫu giới. Ở phần bài tập về nhà, các em sẽ quan sát các khuôn mẫu giới và các hành vi bình đẳng giới trong bản thân mình, ở các bạn bè mình và trong gia đình, trong cộng đồng của mình.</p>
Hoạt động 4: Bước đi quyền lực	1 tiếng	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu rằng tuổi tác cùng với giới tạo ra những thách thức cụ thể cho các em gái và nữ thanh niên. Hiểu rằng quyền lực là cốt lõi của các mối quan hệ giới. Thừa nhận và thúc đẩy quyền của phụ nữ, trẻ em gái được thực thi quyền lực và đưa ra các quyết định liên quan đến bản thân mình. 	<p>Các em gái và em trai có thể có khác biệt nhưng đó không phải là lý do để dẫn đến bất bình đẳng. Việc sinh ra là em trai hay em gái không tạo nên sự khác biệt trong cách mọi người đối xử với bạn. Nhưng trên thực tế, các em trai và em gái có những ưu tiên và mức độ hạn chế khác nhau. Những hạn chế này là sự xâm phạm các quyền của các em và ảnh hưởng đến sự phát triển và trưởng thành của các em.</p> <p>Những ưu tiên về giới dẫn đến những khác biệt về quyền lực. Việc bị hạn chế nhiều về mặt xã hội sẽ song hành với việc có ít quyền để đưa ra các quyết định hay hành động.</p> <p>Các em gái có quyền có sức mạnh! Các em gái có quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình.</p>	<p>Một nhóm tình nguyện sẽ đóng vai trò của một em trai hay một em gái và hành xử theo những câu nói khác nhau liên quan đến những ưu tiên về giới. Khi tất cả những câu đó được đọc xong, các em gái sẽ phân tích vị trí của các nhân vật để từ đó rút ra bài học về các đặc quyền và sức mạnh giới. Hoạt động này kết thúc bằng một cuộc đối thoại về quyền của các em gái để có được sức mạnh.</p>

TÊN HOẠT ĐỘNG	THỜI LƯỢNG	KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH	THÔNG ĐIỆP CHÍNH	MÔ TẢ/CÁC BƯỚC CHÍNH
Hoạt động 5: Là con gái	1 tiếng + bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Thừa nhận rằng bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gán những giá trị không công bằng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái. Xem bất bình đẳng giới là không công bằng. Coi bản thân mình có giá trị và bình đẳng đối với nam giới và các em trai. 	Bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gán những giá trị không công bằng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái. Chúng ta cần nhận thấy được giá trị của chính mình và phân đối những người hạ thấp giá trị của chúng ta.	Các em gái bắt đầu bằng việc suy nghĩ về những ví dụ đã xảy ra trong gia đình và cộng đồng các em cho thấy các em không được coi trọng như những em trai. Sau đó, các em sẽ chia thành các nhóm nhỏ để thảo luận về những sự khác biệt này. Cuối cùng các em gái sẽ xem một biểu đồ minh họa các mức độ khác nhau của bất bình đẳng giới và gán với những sự khác biệt trong giá trị mà các em nhận thấy trong cuộc sống của mình.
Hoạt động 6: Gia đình tôi, cộng đồng tôi	1 tiếng + bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu vai trò của gia đình và cộng đồng trong việc xã hội hóa giới cũng như trong giải quyết các vấn đề bất bình đẳng giới. Xác định được sự phân biệt đối xử về giới trong gia đình, cộng đồng và nhà trường. Khởi động việc đối thoại giữa các thế hệ và các kênh giao tiếp hiệu quả ở cấp độ gia đình. 	Các gia đình và cộng đồng có thể là một phần của vấn đề - hoặc trở thành một phần của giải pháp! Việc trao quyền cho các em gái đòi hỏi các gia đình và cộng đồng coi trọng các em gái và tin vào tiềm năng của các em; nó cũng đòi hỏi các cơ quan nhà nước có các luật pháp và chính sách thúc đẩy bình đẳng giới.	Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về sự hỗ trợ hay phản đối của gia đình mà các em phải đối mặt khi tham gia vào câu lạc bộ. Việc này dẫn đến đối thoại về những gì gia đình, cộng đồng và nhà trường khuyến khích hay phản đối bất bình đẳng giới. Sau đó, mỗi em sẽ viết một bức thư cho một thành viên trong gia đình hay cộng đồng kể về những gì các em đã học được ở câu lạc bộ. Bài tập về nhà cho các em sẽ là phỏng vấn một phụ nữ về trải nghiệm và quan điểm của họ về các mối quan hệ giới.
Hoạt động 7: Một thế giới bình đẳng giới	1 tiếng 30 phút + bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Tin rằng thay đổi là có thể và là điều nên làm. Hiểu vai trò của các thể chế (trường học, chính quyền, truyền thông, nhà thờ...) trong việc xã hội hóa giới hay chuyển biến giới. 	Thay đổi là có thể! Bình đẳng giới là mục tiêu có thể đạt được và mọi người cần phải góp phần thực hiện mục tiêu đó. Các em gái có sức mạnh để tạo nên những thay đổi ở cấp độ cá nhân và tập thể trong mọi mặt của đời sống: với các bạn đồng trang lứa và gia đình, cộng đồng và thậm chí tác động được ở cấp độ thể chế. Quyền của em gái chính là quyền con người! Các em gái được sinh ra với những quyền không thể chuyển nhượng của con người. Các em cũng có những quyền đặc trưng của trẻ em và của phụ nữ.	Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về những cuộc phỏng vấn mà các em đã thực hiện với những phụ nữ xung quanh các em, đặc biệt chú ý đến những mong đợi của họ về bình đẳng và hy vọng thay đổi của họ. Tiếp theo, các em sẽ kết nối những ước mơ đó với quyền của họ.

TÊN HOẠT ĐỘNG	THỜI LƯỢNG	Kiến thức, Thái độ, Thực hành	Thông điệp chính	Mô tả/Các bước chính
		<ul style="list-style-type: none"> Thừa nhận bản thân mình là chủ thể quyền với quyền đòi hỏi những chủ thể nghĩa vụ có trách nhiệm thực thi quyền không phân biệt đối xử với các em. Xác định những cơ hội thực hiện các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới Nhận ra được những nguy cơ khi giải quyết vấn đề các chuẩn mực giới. 	<p>Các em cũng có những quyền đặc trưng của trẻ em và của phụ nữ.</p> <p>Một thế giới bình đẳng giới là một thế giới nơi tất cả các em gái đều được hưởng các quyền của mình. Nhà nước và các cơ quan liên quan có trách nhiệm đảm bảo rằng các quyền của em gái được bảo vệ, tôn trọng và thực thi. Đồng thời, các em gái có quyền yêu cầu những người có nghĩa vụ thực thi những cam kết của mình.</p> <p>Chúng ta cần nhận thức được những nguy cơ tiềm tàng và hỗ trợ để đạt được mục tiêu. Việc thách thức vấn đề bất bình đẳng giới có thể gặp phải sự chống đối và có thể khiến các em gái gặp phải rủi ro bị bắt nạt bởi các bạn bè đồng trang lứa hay các hình thức bạo lực khác trong gia đình. Điều quan trọng phải cảnh giác trước những nguy cơ và tìm kiếm giúp đỡ khi cần.</p>	<p>Các nhóm sau đó sẽ cắt dán những bức tranh để thể hiện hiểu biết của các em về câu nói "Tôi có quyền"; thảo luận ai là chủ thể nghĩa vụ và tại sao họ chưa thực thi hết nhiệm vụ của mình. Cuối cùng, các em thảo luận về những hoạt động khả thi, cũng như những rủi ro có thể thể xảy ra, hướng tới những chủ thể nghĩa vụ ở cộng đồng của các em, khi vận động cho những thay đổi.</p>
Hoạt động 8: Những người bà, những người mẹ và bản thân chúng em	1 tiếng 45 phút + bài tập về nhà	<ul style="list-style-type: none"> Hiểu về lịch sử và những thách thức của công cuộc đấu tranh vì quyền bình đẳng cho phụ nữ và trẻ em gái. Thừa nhận chủ nghĩa nam nữ bình quyền là một phong trào cam kết để phá vỡ những rào cản trong việc thực thi các quyền của phụ nữ và trẻ em gái. Xác định những nhân vật tích cực cam kết cho bình đẳng giới và tìm kiếm sự giúp đỡ của họ trong việc đấu tranh với các chuẩn mực giới. 	<p>Tập hợp vì quyền của các em gái cho phép chúng ta đi song hành với các thế hệ phụ nữ và trẻ em gái đã đi trước chúng ta trong phong trào này. Học hỏi từ những câu chuyện, những nguồn hỗ trợ và truyền cảm hứng là yếu tố quyết định giúp chúng ta làm nên sự khác biệt.</p>	<p>Các em gái bắt đầu bằng hoạt động thảo luận nhóm và chuẩn bị một vở kịch ngắn về những nhân vật phụ nữ và trẻ em gái đấu tranh cho cho bình đẳng giới và quyền của các em gái. Sau khi các em đã trình diễn vở kịch của mình, các em sẽ thảo luận về ý nghĩa của phong trào bình đẳng giới và liên hệ nó với những câu chuyện này. Cuối cùng các em sẽ suy nghĩ xem ai sẽ là những người tạo động lực và nhân vật ủng hộ cho các em. Hoạt động này kết thúc với việc các em ăn mừng cho những gì mình đã làm được trong Hợp phần này.</p>

HOẠT ĐỘNG 1: GIỚI LÀ GÌ

Các em gái bắt đầu xác định điều họ thích và không thích khi là con gái là gì, cũng như họ sẽ thích và không thích gì nếu là con trai. Tiếp theo, các em phân tích những đặc điểm này để phân biệt giới tính với giới. Cuối cùng, các em thảo luận về tầm quan trọng của giới để hiểu được là em gái hay em trai thì như thế nào và hệ quả của bất bình đẳng giới là gì.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

**60
PHÚT**

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy (mỗi em một chiếc)
- Thẻ màu to màu xanh và hồng (mỗi em cần có ít nhất 2 thẻ mỗi màu)
- Băng dính

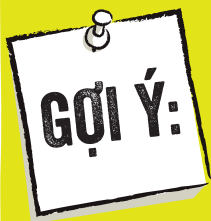
LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Có thể phân biệt giữa giới và giới tính, giữa sự khác biệt và bất bình đẳng
- Phân tích suy nghĩ của bản thân mình về giới, xác định được nguyên nhân của những hành vi và thái độ của bản thân mình

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- Giới tính và giới là khác nhau. Các đặc điểm giới tính do yếu tố sinh học quyết định và không thay đổi theo thời gian hay không gian. Các đặc điểm giới mang tính xã hội, thay đổi theo thời gian; các dân tộc, các nền văn hóa khác nhau có những ý tưởng và niềm tin khác nhau về các vai trò và trách nhiệm giới.
- Sự khác biệt và bất bình đẳng là không giống nhau. Các em gái và em trai có thể có những sự khác biệt nhưng không có lý do gì để điều này làm ảnh hưởng đến vị thế hay quyền của các em. Bất bình đẳng giới là kết quả của việc đối xử với em gái và phụ nữ một cách không công bằng dựa theo giới tính mà họ vốn sinh ra đã có.
- Tất cả chúng ta đều chịu ảnh hưởng của giới. Giới cho chúng ta biết điều gì là phù hợp và không phù hợp với em trai và em gái, với nam giới và phụ nữ trong xã hội. Những suy nghĩ và trải nghiệm về giới của chúng ta có ảnh hưởng đến những việc chúng ta làm và cách chúng ta gắn kết với mọi khía cạnh của cuộc sống. Cuối cùng, những ý tưởng về giới dẫn đến sự bất bình đẳng giữa em trai và em gái, giữa phụ nữ và nam giới.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Trong suốt tiến trình của hoạt động này bạn cần nhớ rằng những tranh luận về “những gì chúng ta sinh ra đã có” và “những gì chúng ta có được do học hỏi” là luôn diễn ra: chúng ta vẫn chưa chứng minh được một cách chắc chắn liệu một số những đặc điểm đó là mang tính xã hội hay sinh học. Nếu các nhóm sa vào việc thảo luận về việc một đặc điểm là dựa trên cơ sở giới hay giới tính, bạn cần gợi ý với các em rằng không có câu trả lời rõ ràng cho điều đó. Dẫn dắt các cuộc thảo luận theo hướng thừa nhận rằng cho dù dựa trên cơ sở nào thì các chuẩn mực giới vẫn có những ảnh hưởng rất lớn đến nhân dạng của các em gái. Ví dụ, chúng ta không thể chắc chắn được rằng ai đó được sinh ra với đặc điểm chăm sóc nhưng chắc chắn là các xã hội trong lịch sử đều mong đợi phụ nữ và em gái là những người chăm sóc gia đình và dành nhiều công sức để chuẩn bị cho vai trò này.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Chuẩn bị 4 tờ giấy với các tiêu đề sau: **1. Giới tính - Em gái; 2. Giới - Em gái; 3. Giới tính - Em trai; và 4. Giới - Em trai.** Che những tiêu đề này lại để không ảnh hưởng đến câu trả lời của các em.
- Chép nội dung **Các thông điệp chính** của hoạt động vào tờ giấy khác để sử dụng trong suốt bài học. Chép cả biểu đồ tóm tắt, bao gồm bước cuối cùng của hoạt động. Hãy che kín những tờ giấy này lại cho đến khi nào bạn cần dùng.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Thảo luận cả lớp và lấy ý kiến cá nhân: Bạn thích gì và không thích gì? (35 phút)

1. Chia văn phòng phẩm cho các em để sử dụng trong hoạt động này. Mỗi em được phát hai tờ bìa màu vàng, hai tờ bìa màu hồng và một chiếc bút viết giấy.
2. Giải thích rằng bạn sẽ hỏi các em 4 câu hỏi, các em viết những câu trả lời của mình lên 4 tờ bìa màu được phát.
3. Hỏi các em:
 - Điều em thích nhất khi là con gái là gì?
 - Điều em không thích nhất khi là con gái là gì?
 - Nếu là con trai, điều gì làm em thích nhất?
 - Nếu là con trai, điều gì làm em không thích nhất?

GỢI Ý:

Đừng vội vàng trong hoạt động này! Các em gái thường không được khuyến khích quyết định hay biểu lộ những điều các em thích hay không thích. Việc này đi ngược với suy nghĩ thông thường của các em, vì thế điều quan trọng là các em gái cảm thấy dần thoải mái hơn khi xác định điều mà em thích và không thích. Nếu cần thiết, hãy giúp các em tìm ra câu trả lời bằng cách khuyến khích các em suy nghĩ về lần gần đây nhất em cảm thấy vui về khi là một cô gái hay lần gần đây nhất các em ước mình là một cậu con trai.

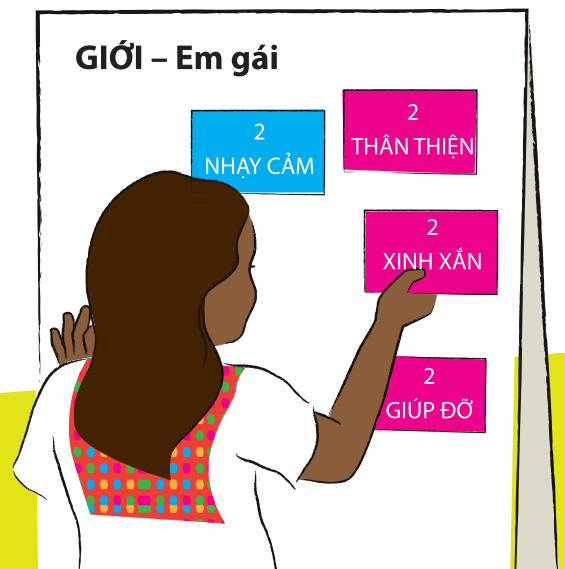

4. Giới thiệu ngắn gọn về sự khác biệt giữa “giới tính” và “giới” dựa trên những định nghĩa dưới đây. Đảm bảo rằng các em hiểu được sự khác biệt giữa hai khái niệm này bằng cách đặt những câu hỏi, ví dụ như: Em có cho rằng nhạy cảm là một đặc điểm về giới tính? Em có cho rằng có kinh nguyệt là một đặc điểm về giới tính?

Giới tính: xác định những sự khác biệt về mặt sinh học giữa nam giới và nữ giới, trẻ em trai và trẻ em gái, ví dụ như phụ nữ có thể sinh con và nam giới có tinh hoàn.

Giới: xác định mối quan hệ xã hội giữa nam và nữ. Nó đề cập đến mối quan hệ giữa nam giới và phụ nữ, trẻ em trai và trẻ em gái và việc học được mối quan hệ này như thế nào.

5. Đề nghị các em dùng bút của mình viết một con số lên các tấm bìa màu của các em như sau. Giải thích cho các em rằng nếu thẻ màu của các em không có đầy đủ các con số cũng không sao.
 - Viết số 1 lên các tấm thẻ màu mô tả những đặc điểm giới tính của trẻ em gái và phụ nữ
 - Viết số 2 lên các tấm thẻ màu mô tả những đặc điểm giới của trẻ em gái và phụ nữ
 - Viết số 3 lên các tấm thẻ màu mô tả những đặc điểm giới tính của trẻ em trai và nam giới
 - Viết số 4 lên các tấm thẻ màu mô tả những đặc điểm giới của trẻ em trai và nam giới.
6. Đề nghị một em đi thu lại các tấm thẻ màu
7. Mở 4 tờ giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị từ trước đó và mời một em có tấm thẻ màu số 1 xung phong lên, đọc từng thẻ màu mang số 1 cho cả lớp nghe và dán lên tờ A0 số 1.
 - Nếu các tấm thẻ có nội dung giống nhau thì dán đè lên nhau và đánh số hay đánh dấu về số lần mà nó lặp lại.
 - Nếu có tấm thẻ không đúng với nội dung của tờ A0 đó, hãy hỏi cả nhóm xem tờ này nên đánh số mấy và vì sao?

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

8. Lặp lại như vậy với các bộ thẻ khác thuộc các tờ A0 tương ứng

GỢI Ý:

Khi tất cả các tấm thẻ màu đã được dán lên giấy A0, cùng các em xem xét màu sắc mà các em đã dùng cho phần mô tả về con trai và con gái. Nếu đa số các em dùng thẻ màu hồng để trả lời các câu hỏi liên quan đến việc “là con gái” và thẻ màu xanh cho các câu trả lời liên quan đến việc “là con trai”, hãy tận dụng cơ hội này để giới thiệu với các em về chủ đề khuôn mẫu giới, nhắc các em nhớ rằng trước đó bạn không hề bảo các em sử dụng thẻ màu nào cho câu hỏi nào.

9. Làm cho chủ đề trở nên nhẹ nhàng hơn với các câu hỏi sau:

- **Có nhiều đặc điểm giới hơn hay đặc điểm giới tính hơn? Vì sao?**
- **Tại sao các đặc điểm xã hội lại quan trọng đối với việc là “con gái” hay “con trai” là như thế nào đến vậy?**
- **Tại sao cần phân biệt giới “giới tính” và “giới”**

GỢI Ý:

Nhớ đề cập đến tất cả những chủ đề được nhắc đến trong hai câu hỏi đầu tiên của phần “Chuẩn bị cho bài học”

10. Đề nghị một bạn xung phong đọc lại câu đầu trong phần **Thông điệp chính** trên tờ giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị sẵn. Giới tính và giới về cơ bản là khác nhau. Các đặc điểm giới tính là do sinh học quyết định và không thay đổi theo thời gian hay không gian. Các đặc điểm giới mang tính xã hội, thay đổi theo thời gian và những con người và nền văn hóa khác nhau lại có những tư tưởng và niềm tin khác nhau về vai trò và trách nhiệm giới.

11. Dẫn dắt một cuộc thảo luận ngắn bằng cách đặt câu hỏi: **Sự khác biệt có giống với bất bình đẳng không?**

12. Đề nghị một bạn xung phong đọc câu thứ 2 trong phần **Thông điệp chính** trên tờ giấy A0 bạn đã chuẩn bị trước. Sự khác biệt và bất bình đẳng là không giống nhau. Các em trai và các em gái có thể có những khác biệt nhưng đó không phải là lý do để ảnh hưởng đến vị thế và quyền của các em. Bất bình đẳng giới là kết quả của việc đối xử với em gái và phụ nữ một cách không công bằng chỉ vì giới tính của các em.

13. Hỏi: **Nếu giới không phải do sinh ra mà có thì chúng ta học được như thế nào là con trai và con gái?** Đề nghị một số em gái chia sẻ những trải nghiệm của mình về việc con gái làm gì và không được làm gì?

14. Giới thiệu khái niệm **Xã hội hóa về giới**: bằng cách tương tác với mọi người và các thể chế, chúng ta học được vai trò giới nào mà chúng ta được mong đợi và những vai trò này được xã hội đánh giá như thế nào.

15. Giải thích rằng vì chúng ta đã được biết việc là con gái và là con trai là như thế nào là điều có được do học hỏi, có nghĩa là chúng ta cũng có thể loại bỏ những đặc điểm dẫn chúng ta đến sự bất bình đẳng về giới.

Tổng kết (10 phút)

16. Mời một bạn xung phong đọc lại những câu còn lại trong phần **Thông điệp chính** từ tờ giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị trước: Tất cả chúng ta đều bị ảnh hưởng bởi giới. Giới chỉ cho chúng ta điều gì là phù hợp và không phù hợp cho các em trai và các em gái, cho phụ nữ và nam giới trong xã hội. Những tư tưởng và trải nghiệm của chúng ta về giới ảnh hưởng đến những gì chúng ta làm và cách chúng ta tương tác với những người khác trong mọi mặt của đời sống. Cuối cùng, những tư tưởng về giới dẫn đến bất bình đẳng giới giữa em trai và em gái, giữa nam giới và phụ nữ.

17. Tổng kết hoạt động bằng cách xem lại biểu đồ tóm tắt các **Thông điệp chính** của hoạt động như sau:

GIỚI TÍNH

- Mang tính sinh học, sinh ra đã có
- Không thay đổi theo thời gian
- Giống nhau ở mọi nơi
- Những khác biệt về mặt cơ thể

GIỚI

- Mang tính xã hội, do học hỏi mà có
- Thay đổi theo thời gian
- Thay đổi theo từng bối cảnh xã hội
- Giá trị không bình đẳng

HOẠT ĐỘNG 2:

MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA CHÚNG TA

Các em gái lớn thảo luận về một câu chuyện ngắn về một ngày trong đời của một cô gái làm mẹ ở tuổi vị thành niên, còn các em nhỏ hơn thì thảo luận một câu chuyện ngắn về một bạn gái ở độ tuổi của các em. Sau đó các em sẽ tìm hiểu về mọi việc mà các em và các bạn nam cùng độ tuổi làm trong 1 ngày. Cuối cùng, các em thảo luận về sự khác biệt trong các vai trò giới dẫn đến mối quan hệ quyền lực bất bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ trong gia đình và trong cộng đồng. Ở phần bài tập về nhà, các em gái sẽ quan sát và ghi chép lại về những vai trò giới và mối liên hệ của nó đối với việc được đối xử công bằng hay không công bằng.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

45
PHÚT

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy
- **Tờ phát tay A: Một ngày trong cuộc sống của chúng ta (10 bản)**
- **Tờ thông tin dành cho người hướng dẫn 2: Một ngày trong cuộc sống của một em gái**

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Hiểu được rằng sự khác biệt trong vai trò giới dẫn đến sự khác biệt về mặt quyền lực
- Hiểu được rằng quyền lực là vấn đề cốt lõi trong các mối quan hệ giới

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- Các em gái và em trai học được rằng xã hội mong đợi các em cư xử khác nhau và thực hiện những vai trò giới khác nhau. Những mong đợi này tác động đến thái độ và hành vi của các em trong suốt cuộc đời và dẫn đến mối quan hệ bất bình đẳng về quyền lực giữa các em.

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Xem những câu chuyện trong **Tờ phát tay cho người hướng dẫn GEN 2** và lựa chọn câu chuyện phù hợp với lứa tuổi của các em trong lớp tập huấn. Bạn cũng có thể điều chỉnh nội dung câu chuyện hoặc viết một câu chuyện tương tự dựa theo những gì các em gái trong lớp thường phải trải qua trong cuộc sống hàng ngày của các em.
- Trong suốt tiến trình bài học, bạn cần tìm các cơ hội để chỉ ra cho các em thấy xã hội đánh giá những vai trò của nam giới và nữ giới một cách không công bằng như thế nào. Bất bình đẳng trong giá trị sẽ được giải quyết ở các bài học sau, nhưng việc nhìn vào những gì mà các em gái và em trai được mong đợi thực hiện sẽ giúp tạo ra những cơ hội để chỉ ra những khác biệt trong giá trị.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Chép định nghĩa "**Vai trò giới**" lên giấy A0 để sử dụng trong **Bước 1**. Che nội dung này lại cho đến khi bạn cần dùng.
- Chuẩn bị một mẫu biểu mô tả một ngày trong cuộc sống của bạn để dùng trong **Bước 6**.
- Chép **Thông điệp chính** của bài học lên giấy để sử dụng trong **Bước 8**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Làm việc với cả lớp: Một ngày trong cuộc sống của một em gái (10 phút)

1. Giới thiệu bài học bằng cách hỏi các em gái suy nghĩ về khái niệm "**Vai trò giới**". Thảo luận về những ý kiến của các em về thuật ngữ này và sau đó giới thiệu về định nghĩa sử dụng tờ giấy A0 có chép định nghĩa mà bạn đã chuẩn bị sẵn từ trước.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Vai trò giới: là những hoạt động mà các em gái và em trai (hay phụ nữ và nam giới) được mong đợi thực hiện hay cách cư xử mà người ta mong đợi họ thể hiện.

- Giải thích rằng trong hoạt động này bạn sẽ cùng các em tìm hiểu sâu hơn về ảnh hưởng của vai trò giới trong cuộc sống hàng ngày của các em trai và em gái.
- Mời các em lắng nghe câu chuyện về một ngày trong cuộc sống của một em gái, và đọc to câu chuyện mà bạn đã chọn phù hợp với lứa tuổi của các em trong lớp (trong tờ **Thông tin cho người hướng dẫn 2**).

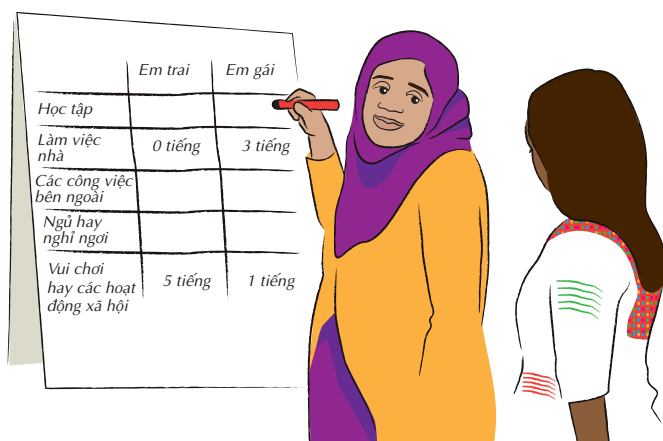
Thảo luận nhóm: Thời gian biểu trong một ngày (15 phút)

- Chia các em thành các nhóm 4 người để vẽ thời gian biểu về một ngày điển hình của các em, và so sánh với những gì mà các em trai trong gia đình hay cộng đồng làm. Phát cho mỗi nhóm một bản **Tờ phát tay A** để giúp các em vẽ biểu đồ về những hoạt động của mình.

- Sau khoảng 10 phút, đề nghị các em bổ sung thêm thời lượng mà các em gái và em trai dành cho các công việc như:

- Học tập
- Làm việc nhà
- Các công việc bên ngoài
- Ngủ hay nghỉ ngơi
- Vui chơi hay các hoạt động xã hội

- Đề nghị các em chép lại nội dung biểu đồ của mình lên giấy A0

Làm việc với cả lớp:

- Mời các nhóm dán phần bài tập của nhóm mình lên phía trước lớp học và sau đó đi xem bài của các nhóm khác.
- Dẫn dắt hoạt động thảo luận theo các câu hỏi sau:

- Điểm giống và khác nhau trong những việc mà các em gái và em trai thực hiện là gì?**
- Các em gái có ít thời gian nghỉ ngơi hơn các em trai không? Vì sao?**
- Các em gái có nhiều việc nhà và công việc chăm sóc hơn các em trai không? Vì sao?**
- Sự khác biệt trong những việc mà em gái và em trai làm có phản ánh sự khác biệt về giá trị và quyền lực giữa các em không? Khác biệt như thế nào?**

GỢI Ý:

Cần đảm bảo rằng sau cuộc thảo luận này, các em gái hiểu được rằng em trai và em gái không chỉ có những vai trò khác nhau mà những vai trò này còn dẫn đến những khác biệt trong cách các em được nhìn nhận và cách các em thực thi quyền lực của mình.

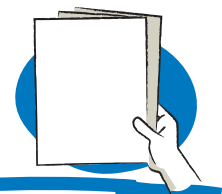

- Đề nghị một em xung phong lên đọc phần **Thông điệp chính** của bài học mà bạn đã viết ra giấy A0 từ trước.
- Tổng kết bài học bằng việc giao cho các em **bài tập về nhà** như dưới đây

BÀI TẬP VỀ NHÀ: Đề nghị các em ghi chép lại những thời điểm khác nhau trong cuộc sống khi nhận thấy các em gái và em trai, nam giới và phụ nữ được mong đợi làm những việc khác nhau và viết cảm nhận của mình: Tại sao em lại nghĩ đây là trường hợp như vậy? Em có nghĩ rằng điều này là không công bằng không? Em có nghĩ là những vai trò này có thể thay đổi không? Như thế nào?

TỜ PHÁT TAY A: MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA CHÚNG TA

Thảo luận về những việc mà em và những bạn trai ở độ tuổi của em (anh em trai, anh em họ, bạn nam) làm và điền vào bảng sau với một đoạn tổng kết xem một ngày của em như thế nào

GIỜ	EM GÁI	EM TRAI
4.00 – 5.00 sáng		
5.00 – 6.00 sáng		
6.00 – 7.00 sáng		
7.00 – 8.00 sáng		
8.00 – 9.00 sáng		
9.00 – 10.00 sáng		
10.00 – 11.00 sáng		
11.00 – 12.00 trưa		
12.00 – 1.00 trưa		
1.00 – 2.00 chiều		
2.00 – 3.00 chiều		
3.00 – 4.00 chiều		
4.00 – 5.00 chiều		
5.00 – 6.00 chiều		
6.00 – 7.00 tối		
7.00 – 8.00 tối		
8.00 – 9.00 tối		
9.00 – 10.00 tối		
10.00 – 11.00 tối		
11.00 – 12.00 đêm		
12.00 – 1.00 đêm		
1.00 – 2.00 đêm		
2.00 – 3.00 sáng		
3.00 – 4.00 sáng		

Sau đó cộng tổng số thời gian mà các em trai và em gái dành cho các loại hoạt động sau:

HOẠT ĐỘNG:	HỌC TẬP	LÀM VIỆC NHÀ	CÁC CÔNG VIỆC BÊN NGOÀI	NGỦ HAY NGHỈ NGƠI	CHƠI HOẶC THAM GIA CÁC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI	CÁC HOẠT ĐỘNG KHÁC
EM GÁI						
EM TRAI						

TỜ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN 2: MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỘT EM GÁI

CÂU CHUYỆN 1: MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỘT NGƯỜI MẸ TUỔI VỊ THÀNH NIÊN (DÀNH CHO CÁC EM GÁI LỚN)

Regina sống ở một ngôi làng nhỏ ở miền núi phía Bắc. Khi 15 tuổi cô bé có thai với bạn trai và bố mẹ cô buộc cô phải cưới cậu đó. Cô chuyển đến sống ở nhà chồng và phải làm mọi việc trong nhà. Regina phải dậy từ 4.30 mỗi buổi sáng. Cô nhanh chóng làm vệ sinh cá nhân để sẵn sàng cho một ngày dài trước mắt. Cô thay quần áo cho bé và cho bé ăn, sau đó đi bộ 30 phút để đến cánh đồng của gia đình để hái rau. Lúc 10h30 sáng cô đã kiếm củi xong và đi bộ về nhà để làm những việc quanh nhà. Hai giờ tiếp theo đó cô quét dọn sân, lấy nước, rửa chén bát và chuẩn bị nước tắm cho những thành viên trong gia đình. Sau đó trước khi ăn trưa cô tắm cho em bé và cho bé ăn, nhóm lửa và chuẩn bị bữa trưa cho mọi người trong nhà. Sau đó cô chỉ có khoảng nửa tiếng để nghỉ ngơi sau bữa trưa rồi lại phải rửa bát, giặt quần áo, cho lợn gà ăn, tắm cho những đứa trẻ trong nhà, chuẩn bị nước tắm cho mình và cho chồng, chuẩn bị bữa tối. Gia đình cô sẽ ăn tối vào lúc 7h tối. Sau đó Regina sẽ rửa bát, chăm sóc em bé và chuẩn bị đi ngủ.

TỜ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN 2: MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỘT EM GÁI

CÂU CHUYỆN 2: MỘT NGÀY TRONG CUỘC SỐNG CỦA MỘT HỌC SINH NỮ (DÀNH CHO CÁC EM GÁI NHỎ HƠN)

Itzel là một cô bé gái 12 tuổi sống tại một ngôi làng nhỏ. Hàng ngày Itzel dậy từ 4 giờ sáng để giúp mẹ dọn dẹp nhà cửa và chuẩn bị bữa sáng cho cả nhà, trong đó có 2 anh trai và 3 em gái. Cô bé cũng thường phải đi lấy nước tại giếng của làng, đặc biệt là khi mẹ cô không thể đánh thức 2 anh trai của cô dậy. Cô bắt đầu đến trường lúc 7h sáng và mất khoảng 45 phút đi bộ cùng với các anh trai. Lớp học kết thúc vào buổi trưa. Thỉnh thoảng các anh trai của cô sẽ cùng cô đi bộ về nhà, nhưng thường thì họ ở lại trường để chơi bóng với các bạn. Itzel ước gì mình cũng được chơi nhưng họ không cho cô chơi vì cô là con gái. Hơn nữa, cô còn phải nhanh chóng về nhà để giúp mẹ chăm sóc các em và giặt giũ quần áo, để mẹ cô có thời gian cho gia súc ăn và chuẩn bị bữa tối. Vào 5h chiều cô bé mới có một chút thời gian để làm bài tập nhưng thời gian như vậy không đủ để cô hoàn thành hết bài tập của mình và chuẩn bị ôn thi. Gia đình cô ăn tối vào lúc 6h, sau đó Itzel sẽ giúp mẹ dọn dẹp, tắm cho các em và cho em đi ngủ. Sau đó cô gấp quần áo và cất đi cho các anh trai rồi mới đi ngủ, thường là vào lúc 9h tối.

HOẠT ĐỘNG 3: KHUÔN MẪU GIỚI

Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về một câu chuyện để tìm hiểu xem các khuôn mẫu giới ảnh hưởng đến cách nhìn nhận của các em về các bạn trai và các bạn gái như thế nào. Sau đó, các em suy nghĩ về ý nghĩa của những 'khuôn mẫu giới'. Cuối cùng, các em xác định những hành vi của mình để thách thức các khuôn mẫu giới. Phần bài tập về nhà, các em sẽ quan sát các khuôn mẫu giới và các hành vi bình đẳng giới trong bản thân mình, ở bạn bè mình và trong gia đình, trong cộng đồng của mình.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

1
TIẾNG

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy
- Thẻ màu lớn
- Băng dính
- **Tờ phát tay B: Hai con ếch trong thành phố** (dành cho các em gái lớn, hai em chung một tờ) hoặc **Tờ phát tay B: Hai con ếch nhỏ trong thành phố** (dành cho các em gái nhỏ hơn, hai em chung một tờ)
- **Tờ phát tay C: Quan sát những khuôn mẫu giới và các hành vi, thái độ bình đẳng giới trong cuộc sống**

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Xác định và thách thức những khuôn mẫu và định kiến giới trong bản thân mình và ở các bạn bè trong câu lạc bộ hay trong nhóm.
- Hiểu được rằng các em gái và phụ nữ đã quen với việc mô phỏng những khuôn mẫu giới.

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- Những khuôn mẫu giới có ảnh hưởng đến các quyền của trẻ em gái. Các khuôn mẫu giới có thể trói buộc các em trai và em gái trong các hành vi cản trở các em phát huy được hết những tiềm năng của mình.
- Sự thay đổi bắt đầu từ chính mỗi chúng ta! Tất cả chúng ta đều có thể thách thức những khuôn mẫu giới bằng cách nhận thức được những ảnh hưởng của chúng đến chúng ta và từ đó loại bỏ chúng khỏi các hành vi của mình.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Điều quan trọng trong hoạt động này là hỗ trợ các em gái xác định và thách thức những khuôn mẫu và định kiến giới trong chính bản thân các em và ở các bạn gái trong câu lạc bộ hay trong nhóm. Hãy tìm cơ hội để chỉ ra cách thức mà các em gắn với các khuôn mẫu giới và để thảo luận một cách cởi mở với các em mà không phán xét. Giải thích rằng các em gái cũng bị ảnh hưởng bởi sự xã hội hóa về giới như các em trai, vì thế các em trai cũng bị gắn chặt vào những khuôn mẫu giới có hại cho các em.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Chọn Tờ phát tay phù hợp cho **Bước 1**, dựa theo độ tuổi của các em gái trong lớp.
- Chép định nghĩa và những câu nói về "Khuôn mẫu giới" lên giấy A0 để sử dụng trong **Bước 8**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng.
- Chép các **Thông điệp chính** của hoạt động lên giấy A0 để sử dụng trong **Bước 14**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Thảo luận nhóm nhỏ và với cả lớp: 2 chú ếch trong thành phố⁴ (20 phút)

1. Chia các em thành các nhóm gồm từ 2 đến 3 em. Phát cho các nhóm Thẻ phát tay B. Đề nghị các em dành ra 10 phút để đọc câu chuyện và trả lời các câu hỏi ở phía cuối.
2. Khi hết giờ thảo luận, hỏi các em gái xem em nào chọn Lựa chọn 1, sau đó hỏi xem em nào chọn Lựa chọn 2. Cuối cùng hỏi 2 đến 3 em đã chọn Lựa chọn 1 giải thích lý do. Làm tương tự với Lựa chọn 2.
3. Hỏi các em gái suy nghĩ về những đặc điểm mà chúng ta thường gắn với nam giới hay phụ nữ được thể hiện qua câu chuyện này. Mời một số em đưa ra các ví dụ.
4. Giải thích rằng câu chuyện này chỉ ra khuôn mẫu giới vận hành như thế nào và chúng ta bị ảnh hưởng bởi chúng như thế nào, cho dù chúng ta không nhận thức được điều đó.

GỢI Ý:

Mục tiêu của phần này là để khởi động cho việc thảo luận về các khuôn mẫu giới chứ không phải để tìm ra câu trả lời đúng. Đừng để các em sa vào việc tranh luận xem con ếch nào là đực và con ếch nào là cái.

Với cả lớp: Suy nghĩ về ý nghĩa của các khuôn mẫu giới (15 phút)

5. Hỏi: **Khuôn mẫu giới là gì?** Ghi chép những từ chính lên giấy A0
6. Giải thích đây là một khái niệm quan trọng về giới và chia sẻ định nghĩa chuẩn dưới đây. So sánh nó với những gì mà các em đã đưa ra trước đó.

Khuôn mẫu giới là những niềm tin về phụ nữ và nam giới, trẻ em trai và trẻ em gái được coi là đúng và không bao giờ thay đổi.

7. Hướng dẫn các em thảo luận theo câu hỏi: **Tại sao thảo luận về khuôn mẫu giới lại quan trọng?** Ghi chép những ý chính lên giấy A0.
8. Mở tờ A0 mà bạn đã chuẩn bị từ trước đó ghi những câu nói về khuôn mẫu giới. Dành thời gian thảo luận với các em về những ý mà các em chưa đề cập đến.
 - Nó là một phần quan trọng của quá trình xã hội hóa về giới bởi vì chúng ta học được từ nó trong gia đình, ở trường, trong cộng đồng và qua các phương tiện truyền thông.
 - Nó tạo nên thái độ, cách hành xử và quyết định của chúng ta.
 - Nó được dùng để phán xét cách chúng ta tuân theo các vai trò giới được gắn với giới tính của chúng ta như thế nào.
 - Nó có thể dẫn đến việc loại trừ về mặt xã hội đối với những người không tuân theo khuôn mẫu giới.

Với cả lớp và với nhóm nhỏ: Sự thay đổi bắt đầu từ Tôi! (25 phút)

9. Hỏi **tại sao người ta lại chấp nhận các khuôn mẫu giới thậm chí cả khi nó có hại?**

Lấy một vài nhận xét từ phía các em học sinh và liên hệ chúng với các câu sau:

- Các khuôn mẫu giới đã trở thành một phần của cách chúng ta nhìn nhận bản thân mình và người khác đến nỗi chúng ta không còn nghĩ về chúng hay về cách chúng định hình nên những thái độ và ý kiến của chúng ta về nam giới và nữ giới.
- Thậm chí khi chúng ta có thể thấy rằng chúng là có hại, chúng ta vẫn tin tưởng một cách sai lầm rằng chúng ta không thể làm gì để tránh điều đó.

4. Phần này của hoạt động được điều chỉnh từ Tài liệu tập huấn Planting Equality: Getting it Right for Girls and Boys – Plan's Gender Equality and Child Rights của Tổ chức Plan International (2013)

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

- Giải thích rằng **tất cả chúng ta đều có thể làm những thứ để ủng hộ cho khuôn mẫu giới bởi quá trình xã hội hóa về giới diễn ra mạnh mẽ**. Mời các em gái nghĩ một ví dụ về một điều các em đã làm trong tuần qua ủng hộ cho một khuôn mẫu giới. Đề nghị các em viết ví dụ đó lên một tấm thẻ màu.
- Thu các tấm thẻ màu lại và đọc to một vài tấm làm ví dụ mà không nói hay hỏi ai đã viết ví dụ đó.
- Giải thích rằng **tất cả chúng ta đều có sức mạnh để loại bỏ những khuôn mẫu giới ra khỏi cuộc sống của mình bằng cách thực hiện những thái độ và hành vi mang tính bình đẳng giới**. Mời các em gái nghĩ về những ví dụ về thái độ và hành vi bình đẳng giới và đề nghị các em viết ra thẻ màu. Mời các em dán những tấm thẻ màu đó lên tường và cùng xem thẻ màu của các bạn khác.

GỢI Ý:

Cần xem xét tất cả các tấm thẻ màu và chỉ ra những thẻ nào không mang tính bình đẳng giới hay chứa đựng một khuôn mẫu giới

GỢI Ý:

Các em gái có thể cần một vài ví dụ để dẫn dắt, như sau:

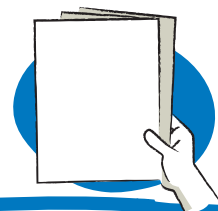
- Chỉ ra rằng một cuộc nói chuyện hay trò đùa dựa trên các khuôn mẫu giới về em gái không có gì đáng buồn cười.
- Phê bình một người bạn phán xét một bạn gái khác vì làm những việc mà các bạn trai hay làm.
- Khuyến khích các bạn gái xung quanh ta trở nên tự tin vào bản thân.
- Khuyến khích các bạn trai xung quanh ta chia sẻ việc nhà với chị em gái của họ.

- Giải thích rằng bước đầu tiên để thách thức bất bình đẳng giới là nhận ra nó trong niềm tin và cách hành xử của mình. Phát **Tờ phát tay C**, và giải thích cho các em về bài tập về nhà của tuần này. Thảo luận về những hướng dẫn và trả lời các câu hỏi của em nếu có. Chỉ ra cho các em thấy mục tiêu của hoạt động này chỉ đơn giản nhằm quan sát các hành vi chứ **KHÔNG** phải để lên án những người khác.
- Tổng kết hoạt động bằng việc mời một em xung phong lên đọc các **Thông điệp chính** của bài học mà bạn đã chép sẵn ra giấy A0.

BÀI TẬP VỀ NHÀ: Yêu cầu các em dùng Tờ phát tay C để ghi chép lại những ví dụ về khuôn mẫu giới hay những hành vi bình đẳng giới mà các em quan sát được trong cuộc sống hàng ngày. Mời các em gái viết thêm lên những tờ giấy khác nếu cần để mô tả mọi điều các em thấy được! Khuyến khích các em chọn ra một số mô tả về những gì các em thấy được và viết vào cuốn sổ của mình để không bị mất các thông tin đó.

TỜ PHÁT TAY B (DÀNH CHO CÁC EM GÁI LỚN HƠN): HAI CON ẾCH TRONG THÀNH PHỐ

Đây là câu chuyện về hai con ếch, ếch A và ếch B sống cùng với nhau trong một thành phố. Ếch A làm một đầu bếp ở một nhà hàng nổi tiếng con ếch B đang học ở một trường đại học. Ếch A bực tức vì ếch B được học cao hơn mình nhưng nó không phàn nàn nhiều bởi thu nhập của ếch B sẽ đủ nuôi chúng nếu chúng sống cùng nhau. Một buổi tối thứ Sáu, hai con ếch tranh cãi xem sẽ làm gì. Ếch B muốn đi chơi với bạn bè trong khi ếch A lại muốn đi chợ để sắm đồ. Chúng đã tranh cãi rất quyết liệt, cuối cùng ếch B đầu hàng và cả hai con đi mua sắm. Trên đường đi, chúng chứng kiến một cuộc cãi vã trên phố. Ếch B muốn can thiệp để giúp chấm dứt cuộc cãi vã nhưng ếch A lại thấy không cần thiết. Ếch B liền từ bỏ ý định và làm theo ý muốn của ếch A. Khi đến chợ và đã mua sắm xong, hai con ếch còn lại rất ít tiền. Ếch A nhớ ra là chúng phải mua quà cho em gái của ếch B và gợi ý dùng số tiền này. Ếch B rất tức giận vì nó muốn dùng số tiền đó để mua tạp chí, nhưng lại phải từ bỏ ý định. Trên đường về nhà, một con đại bàng to lớn vốn đã quấy rầy chúng từ nhiều ngày nay đột nhiên sà xuống tấn công chúng. Ếch A và ếch B cố gắng tìm đường thoát thân. Ếch B rất tức giận còn ếch A thì quá sợ hãi. Cuối cùng chúng cũng về được đến nhà ếch A và đóng sầm cửa lại. Ngay khi đó chúng nghe thấy tiếng con đại bàng gõ cửa. Ếch A liền trốn phía sau tủ chén còn ếch B thì quyết định mở cửa để đối mặt với con đại bàng.

CÂU HỎI: CON ẾCH NÀO LÀ ẾCH ĐỰC VÀ ẾCH NÀO LÀ ẾCH CÁI VÀ VÌ SAO?

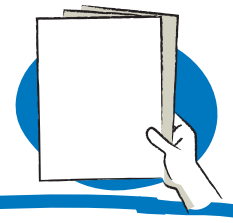

ĐÁP ÁN 1: A LÀ CON ĐỰC VÀ B LÀ CON CÁI

ĐÁP ÁN 2: A LÀ CÁI VÀ B LÀ ĐỰC

TỜ PHÁT TAY B (DÀNH CHO CÁC EM GÁI NHỎ TUỔI HƠN): HAI CON ẾCH TRONG THÀNH PHỐ

Đây là câu chuyện về hai con ếch nhỏ, ếch A và ếch B. Ếch A có hai em trai, còn ếch B có một chị gái. Ếch A không có nhiều thời gian làm bài tập về nhà vì nó phải giúp bố mẹ chăm sóc hai em trai. Ếch B thì không thích làm bài tập về nhà nhưng ở trường nó lại học giỏi. Một buổi sáng thứ 7, chúng đang chơi với nhau ở công viên. Ếch B muốn đi chơi với các bạn khác trong khi ếch A lại chỉ muốn hai con chơi với nhau. Chúng đã có một cuộc cãi vã và ếch A bắt đầu khóc lóc. Cuối cùng ếch B từ bỏ ý định và hai con chơi với nhau ở bên hồ. Trên đường về nhà, một con đại bàng to lớn vốn đã quấy rầy chúng từ nhiều ngày nay đột nhiên sà xuống tấn công chúng. Ếch A và ếch B cố gắng tìm đường thoát thân. Ếch B rất tức giận còn ếch A thì quá sợ hãi. Cuối cùng chúng cũng về được đến nhà ếch A và đóng sầm cửa lại. Ngay khi đó chúng nghe thấy tiếng con đại bàng gõ cửa. Ếch A liền trốn phía sau tủ chén còn ếch B thì quyết định mở cửa để đối mặt với con đại bàng.

CÂU HỎI: CON ẾCH NÀO LÀ ẾCH ĐỰC VÀ ẾCH NÀO LÀ ẾCH CÁI, VÀ VÌ SAO?

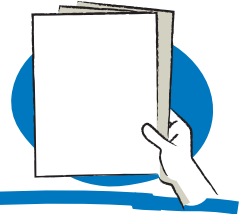

ĐÁP ÁN 1: A LÀ CON ĐỰC VÀ B LÀ CON CÁI

ĐÁP ÁN 2: A LÀ CÁI VÀ B LÀ ĐỰC

TỜ PHÁT TAY C: QUAN SÁT NHỮNG KHUÔN MẪU GIỚI VÀ NHỮNG THÁI ĐỘ, HÀNH VI BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG CUỘC SỐNG CỦA CHÚNG TA

Sau buổi học ngày hôm nay các em đã có thể bắt đầu nhận ra được những khuôn mẫu giới trong cuộc sống hàng ngày của mình. Các em có thể quan sát được nhiều điều trong cách hành xử của bản thân mình hay của bạn bè xung quanh. Các em cũng bắt đầu nhận ra khi em hay ai đó xung quanh em ủng hộ cho bình đẳng giới. Hãy dùng tờ phát tay này để ghi chép lại những điều mà các em quan sát được. Hãy ghi chép thêm vào những tờ giấy khác nếu cần để mô tả những thứ mà em quan sát thấy. Cắt các bảng này ra và dán vào sổ ghi chép của các em.

Ví dụ về những khuôn mẫu giới trong cuộc sống của em

Ai _____ Khi nào _____ Ở đâu _____

Điều gì đã xảy ra _____

Ví dụ về những khuôn mẫu giới trong cuộc sống của em

Ai _____ Khi nào _____ Ở đâu _____

Điều gì đã xảy ra _____

Ví dụ về những hành vi và thái độ bình đẳng giới trong cuộc sống của em

Ai _____ Khi nào _____ Ở đâu _____

Điều gì đã xảy ra _____

Ví dụ về những hành vi và thái độ bình đẳng giới trong cuộc sống của em

Ai _____ Khi nào _____ Ở đâu _____

Điều gì đã xảy ra _____

HOẠT ĐỘNG 4: BƯỚC ĐI QUYỀN LỰC

Một nhóm xung phong sẽ đóng vai một em trai hay một em gái và hành xử theo những câu nói khác nhau liên quan đến những ưu tiên về giới. Khi tất cả những câu đó đã được đọc xong, các em gái sẽ phân tích vị trí của các nhân vật để từ đó rút ra bài học về các đặc quyền và sức mạnh giới. Hoạt động này kết thúc bằng một cuộc đối thoại về quyền của các em gái được có sức mạnh.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

1
TIẾNG

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy
- 3 thẻ màu ghi "Con gái" và 3 thẻ màu ghi "Con trai"
- Sợi chỉ
- Băng dính

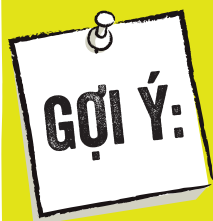
LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Hiểu rằng tuổi tác cùng với giới tạo ra những thách thức cụ thể cho các em gái và nữ thanh niên.
- Hiểu rằng quyền lực là cốt lõi của các mối quan hệ giới.
- Thừa nhận và thúc đẩy quyền của phụ nữ và trẻ em gái được thực thi quyền lực và đưa ra các quyết định liên quan đến bản thân mình.
- Xác định được những mối quan hệ mà ở đó bạn có quyền lực và những mối quan hệ mà ở đó bạn ở vị trí bất lợi.

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- **Các em gái và em trai có thể có khác biệt nhưng đó không phải là lý do để dẫn đến bất bình đẳng.** Việc được sinh ra là em trai hay em gái không tạo nên sự khác biệt trong cách mọi người đối xử với bạn. Nhưng trên thực tế, các em trai và em gái có những ưu tiên và những mức độ hạn chế khác nhau. Những hạn chế này là sự xâm phạm các quyền của các em và ảnh hưởng đến sự phát triển và trưởng thành của các em.
- **Những ưu tiên về giới dẫn đến những khác biệt về quyền lực.** Việc bị hạn chế nhiều về mặt xã hội hơn sẽ đi cùng với việc có ít sức mạnh để đưa ra các quyết định hay để hành động hơn.
- **Các em gái có quyền có sức mạnh!** Các em gái có quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình.

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Giúp các em gái hiểu được quyền lực được vận hành thế nào qua việc chỉ cho các em cách xác định các mối quan hệ mà ở đó các em ở vị thế quyền lực và những mối quan hệ khác mà ở đó các em ở vị thế bất lợi. Điều quan trọng ở đây là không để các em gái đi quá xa khỏi phạm vi hoạt động này với suy nghĩ các em là những "nạn nhân bị tước quyền", hay cho rằng các em luôn luôn ở vị thế bất lợi.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Chép phần **Thông điệp chính** của bài học lên giấy A0 để sử dụng trong **Bước 7** và **Bước 8**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.
- Làm sẵn 3 tờ thẻ màu ghi chú "Con trai" và 3 thẻ màu ghi chữ "Con gái". Bọc dây vào các thẻ đó để các em có thể đeo lên cổ.
- Đọc danh sách các câu nói ở **Bước 5** và thêm vào đó 2 đến 3 câu phù hợp với các em trai và em gái ở địa phương. Ví dụ, nếu nhiều em trai phải làm nông nghiệp thì bạn có thể thêm câu

“Tôi không phải bỏ học để đi làm ruộng”. Hay nếu các em gái phải đi xách nước cho gia đình thì bạn có thể thêm câu “Tôi không phải đi xách nước hàng ngày”.

- Để đảm bảo các em bước đi đúng hướng, tất cả các câu nói về tình huống tích cực (ví dụ được đi học, hay có thể đưa ra các quyết định) cần được viết theo thể chủ động (ví dụ tôi ĐƯỢC đi học cấp II hay Tôi CÓ THỂ ra ngoài bất cứ khi nào mình muốn). Tất cả những câu về tình huống tiêu cực cần được viết theo thể bị động (ví dụ như Tôi KHÔNG bị bạo lực hay Tôi KHÔNG phải dọn dẹp vệ sinh trong lớp thay các bạn trai).
- Để tận dụng được hết các cơ hội, bài tập này đòi hỏi phải thực hiện ở không gian rộng, tốt nhất là nên ở ngoài trời. Không gian đó cần đủ rộng để 6 em gái có thể đứng dàn hàng ngang cạnh nhau.
- Các em gái có thể bước lên phía trên 15 bước hoặc lùi xuống phía dưới 15 bước, nghĩa là với mỗi câu được đọc lên các em lùi hoặc tiến 1 bước.

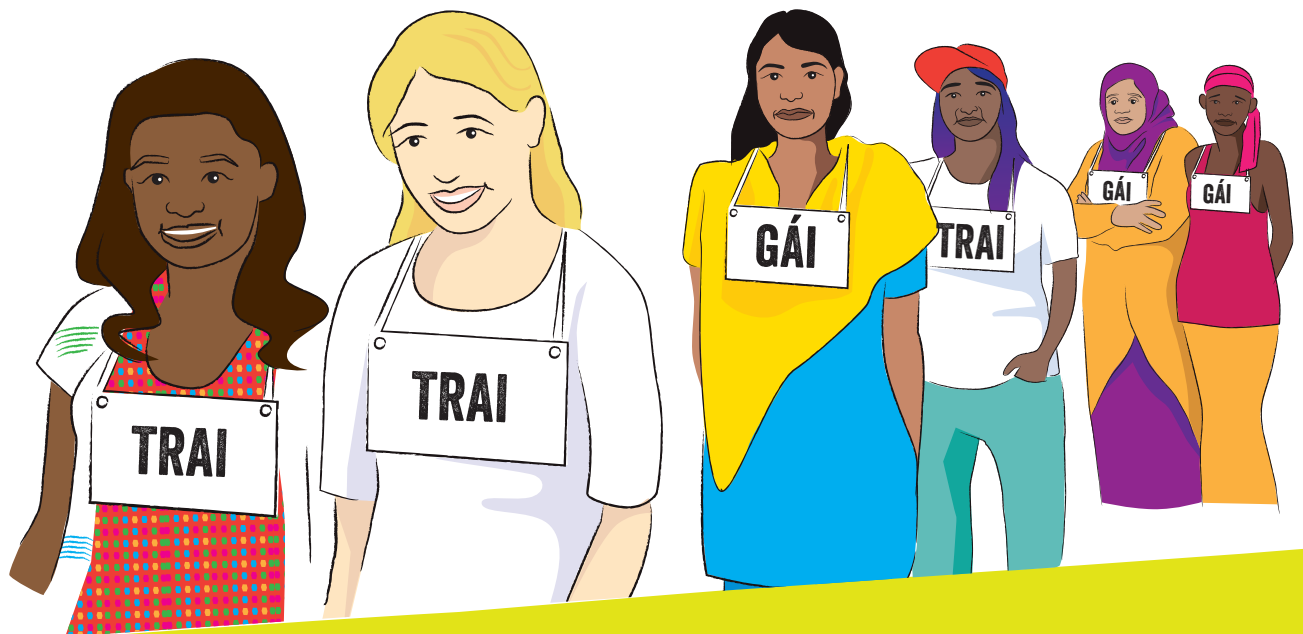
CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH:

Với cả lớp: xem lại các bài tập về nhà (10 phút)

1. Chào mừng các em gái quay lại với Hợp phần **Nhận thức về giới** và hướng dẫn các em thảo luận về bài tập về nhà được giao hôm trước bằng cách đặt câu hỏi:
 - **Tìm các ví dụ về khuôn mẫu giới là dễ hay khó?**
 - **Tìm các ví dụ về các hành vi bình đẳng giới là dễ hay khó? Em có thể chia sẻ một số ví dụ từ bài của mình được không?**

Với cả lớp: Hoạt động Bước chân quyền lực⁵ (20 phút)

2. Nói với cả lớp rằng chúng ta sẽ bắt đầu chơi một trò chơi. Chọn 6 em xung phong lên trước lớp, giao cho mỗi em một thẻ màu ghi chữ “con trai” hay “con gái” mà bạn đã chuẩn bị từ trước và bảo các em đeo lên cổ. Nhắc các em nhớ rằng các em đang đóng vai là con trai hay con gái theo các tấm thẻ màu đã ghi.
3. Đề nghị các em đứng thành một hàng ngang cạnh nhau. Giải thích rằng bạn sẽ đọc một số câu. Nếu các em nghĩ rằng là con trai hay con gái, các em có thể làm điều được nói đến trong câu đó thì các em sẽ tiến lên phía trước một bước. Còn nếu các em không thể làm được điều trong câu đó thì lùi lại một bước. Nếu các em không chắc chắn thì đứng yên tại chỗ.

5. Hoạt động này được điều chỉnh từ cuốn tài liệu tập huấn *Planting Equality: Getting it Right for Girls and Boys* – Plan’s Gender Equality and Child Rights của Tổ chức Plan International (2013)

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH:

4. Nhắc các em nhớ rằng các em đang đại diện cho các em trai và các em gái. Vì thế khi suy nghĩ về các câu nói đó các em cần đặt địa vị là con trai hay con gái nói chung thì sẽ như thế nào. Các em không nên bước dựa theo cảm tính của mình.
5. Khi các em đã hiểu rõ về yêu cầu của bài tập, bắt đầu trò chơi bằng cách đọc to các câu nói sau:
 - Tôi có thể ra ngoài sau 7h tối
 - Tôi không phải nấu ăn
 - Tôi có thể dậy muộn vào ngày nghỉ
 - Tôi có thể ngủ đêm ở nhà một người bạn
 - Tôi có thể tự do biểu đạt suy nghĩ của mình
 - Tôi có thể đi học cho dù nhà nghèo
 - Tôi có thể cười to
 - Tôi có thể cười to ở nhà
 - Tôi có thể ra ngoài chơi bất kỳ khi nào.
6. Khi trò chơi kết thúc, dùng một tờ giấy A0 để vẽ lại vị trí của các em gái và em trai đang đứng và dán lên tường để sử dụng cho việc thảo luận.

Với cả lớp: Đặc quyền và Sức mạnh giới (30 phút)

7. Dẫn dắt một cuộc thảo luận ngắn về đặc quyền sử dụng các câu hỏi sau:
 - **Ai đứng đầu tiên và ai đứng cuối cùng trong trò chơi này**
 - **Tại sao các em trai lại có nhiều đặc quyền hơn**
 - **Tại sao các em gái lại bị hạn chế nhiều hơn**
 - **Các em trai bị những hạn chế gì mà chúng ta không thấy được trong trò chơi này**
 - **Các em gái còn bị những hạn chế gì khác, bên cạnh những hạn chế mà chúng ta thấy được qua trò chơi này**
 - **Những hạn chế này có đúng hay công bằng không?**

Cần đảm bảo các **Thông điệp chính** sau đây có xuất hiện trong cuộc thảo luận. Bạn cũng có thể đọc cho các em nghe lúc cuối bài, sử dụng tờ giấy A0 mà bạn đã chép sẵn từ trước.

- **Các em gái và em trai có thể có khác biệt nhưng đó không phải là lý do để dẫn đến bất bình đẳng.** Việc được sinh ra là em trai hay em gái không tạo nên sự khác biệt trong cách mọi người đối xử với bạn. Nhưng trên thực tế, các em trai và em gái có những ưu tiên và những mức độ hạn chế khác nhau. Những hạn chế này là sự xâm phạm các quyền của các em và ảnh hưởng đến sự phát triển và trưởng thành của các em.
8. Dẫn dắt cuộc thảo luận thứ 2 về quyền lực sử dụng các câu hỏi sau:
 - **Các em trai trong trò chơi này có nhiều quyền lực hơn các em gái không? Ở vấn đề nào các em trai có ít quyền lực hơn?**
 - **Các em gái có thể đưa ra các quyết định về việc gì? Các em trai thì sao?**
 9. Đọc cho các em gái **Thông điệp chính** thứ hai mà bạn đã viết sẵn ra giấy A0:
 - **Những ưu tiên về giới dẫn đến những khác biệt về quyền lực.** Việc bị hạn chế nhiều về mặt xã hội hơn sẽ đi cùng với việc có ít sức mạnh để đưa ra các quyết định hay để hành động hơn.
 10. Đặt câu hỏi: **Các em gái có quyền có sức mạnh không? Tại sao có/tại sao không?**
 11. Cuối cùng, đề nghị các em đọc to **Thông điệp chính** cuối cùng:
 - **Các em gái có quyền có sức mạnh!** Các em gái có quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình.

HOẠT ĐỘNG 5: LÀ CON GÁI

Các em gái bắt đầu bằng việc suy nghĩ về những ví dụ đã xảy ra trong gia đình và cộng đồng các em cho thấy các em không được coi trọng như những em trai. Sau đó, các em sẽ chia thành các nhóm nhỏ để thảo luận về những sự khác biệt này. Cuối cùng các em gái sẽ xem một biểu đồ minh họa các mức độ khác nhau của bất bình đẳng giới và gắn với những sự khác biệt trong giá trị mà các em nhận thấy trong cuộc sống của mình.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

1
TIẾNG

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy: ít nhất 20 cái
- Thẻ màu to
- Băng dính
- **Tờ phát tay D: Chúng ta được coi trọng như thế nào** (10 bản)

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Thừa nhận rằng bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gắn những giá trị không công bằng với các đặc điểm, phẩm chất của các em trai và em gái.
- Xem bất bình đẳng giới là không công bằng.
- Coi bản thân mình có giá trị và bình đẳng đối với nam giới và các em trai.

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- **Bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gắn những giá trị không công bằng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái.** Chúng ta cần nhận thấy được giá trị của chính mình và phản đối những người hạ thấp giá trị của chúng ta.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Hoạt động này giới thiệu cho các em gái nội dung cơ bản của bất bình đẳng giới: sự khác biệt trong cách các em gái và em trai, nam giới và phụ nữ được coi trọng. Bất cứ khi nào có thể bạn hãy giúp các em hiểu rằng việc tiếp cận của từng cá nhân đến các quyền được hình thành qua mức độ họ được đánh giá, qua vị thế xã hội của họ và qua mối quan hệ quyền lực của họ với những người khác trong xã hội.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Chuẩn bị cho hoạt động này bằng cách điền vào **Tờ phát tay D** những ví dụ từ cuộc sống của chính bạn. Chuẩn bị chia sẻ những ví dụ này với các em trong bài học.
- Chép phần **Thông điệp chính** của bài học lên giấy A0 để sử dụng trong **Bước 11**. Che tờ giấy này lại cho đến khi bạn cần dùng.

CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH:

Với cả lớp: Làm thế nào chúng ta biết ai được coi trọng (10 phút)

1. Giới thiệu hoạt động với cả lớp bằng cách giải thích rằng cả lớp sẽ thảo luận xem các em gái được gọi trong như thế nào trong gia đình và ở cộng đồng so với các em trai.
2. Dẫn dắt một cuộc thảo luận ngắn xung quanh câu hỏi:
 - **Trong gia đình và cộng đồng của em, các em gái và em trai có được coi trọng như nhau không?**
3. Ghi lên giấy A0 những ví dụ mà các em gái đưa ra trong câu trả lời. **Lưu ý rằng hoạt động này chỉ cần những suy nghĩ nhanh, vì các em gái sẽ tiếp tục cuộc thảo luận này theo nhóm nhỏ ở phần sau của bài học.**

GỢI Ý:

Để các em bắt đầu tham gia thảo luận, có thể bạn cần đưa ra vài ví dụ! Cần nhớ giải thích cho các em tại sao ví dụ bạn đưa ra lại chỉ sự khác biệt trong cách các em gái và em trai được coi trọng (và không chỉ là sự khác biệt trong cách các em được đối xử). Ví dụ, khi các em trai được ăn nhiều hơn và ăn ngon hơn các em gái, đây thường là biểu hiện của việc sức khỏe hay đóng góp của các em trai cho gia đình được **coi trọng** hơn các em gái.

Thảo luận nhóm: Là con gái (25 phút)

4. Giải thích rằng để tiếp tục cuộc thảo luận, các em cần xem xét một vài ví dụ cụ thể về những gì xảy ra trong gia đình hay cộng đồng của các em để cho chúng ta thấy phụ nữ được coi trọng khác với nam giới như thế nào. Đọc một vài ví dụ từ trải nghiệm của chính bạn mà bạn đã chuẩn bị sẵn từ trước trong tờ phát tay.
5. Chia các em thành những nhóm nhỏ để thảo luận về những ví dụ trong cuộc sống của các em. Có thể dùng một trò chơi để chia các em thành 4 nhóm. Giao cho mỗi nhóm một chủ đề:
 - Sự khác biệt trong gia đình
 - Sự khác biệt trong trường học
 - Sự khác biệt trong cộng đồng
 - Sự khác biệt trên các phương tiện truyền thông
6. Phát **Tờ phát tay D** và đề nghị một em xung phong đọc phần hướng dẫn. Trả lời các thắc mắc của các em nếu có và giải thích rằng các em sẽ có 15 phút để hoàn thành bài tập.

Với cả lớp: Những nhân tố của bất bình đẳng giới (25 phút)

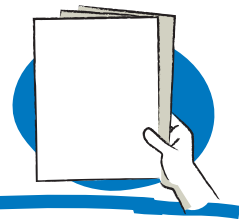
7. Sau khi các nhóm đã dán phần trình bày của nhóm mình lên trước lớp, mời các em gái đi quanh lớp để xem phần bài của các nhóm khác. Đề nghị các em bình luận xem các nhóm khác có gì giống nhóm mình và có gì hay hơn nhóm mình.
8. Đặt câu hỏi: **Theo em những khác biệt trong giá trị này có công bằng không?**
9. Dẫn dắt một cuộc thảo luận ngắn với các câu hỏi:
 - **Từ giờ em sẽ làm gì để đảm bảo mình coi trọng bản thân mình và coi trọng những bạn khác?**
 - **Em có thể nghĩ ra những hành động gì mà câu lạc bộ có thể thực hiện để thúc đẩy sự coi trọng các bạn gái từ phía cộng đồng.**
10. Đọc **Thông điệp chính** của bài học và giải thích cho các em gái những gì mà các em chưa rõ:
 - **Bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gắn những giá trị không công bằng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái.** Chúng ta cần nhận thấy được giá trị của chính mình và phản đối những người hạ thấp giá trị của chúng ta.
11. Tổng kết bài học và giao bài tập về nhà cho các em.

LAN TRUYỀN THÔNG ĐIẾP!

Đề nghị mỗi em kể lại với một bạn gái khác không phải là thành viên câu lạc bộ hay một thành viên nữ trong gia đình các em về những gì các em đã học trong bài này. Dặn các em đưa ra những ví dụ của chính mình về việc không cảm thấy được coi trọng với bạn đó và sau đó đề nghị người bạn đó chia sẻ những ví dụ của chính họ. Cuối cùng, khuyến khích các em thảo luận về những gì các em có thể làm để giúp nhau cảm thấy được coi trọng, đòi hỏi nhận được sự coi trọng và tôn trọng từ những người khác trong gia đình và cộng đồng.

TỜ PHÁT TAY D: CHÚNG TA ĐƯỢC COI TRỌNG NHƯ THẾ NÀO?

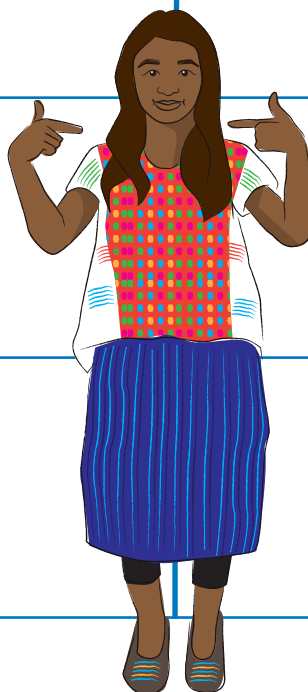

1. Điền chủ đề mà nhóm của bạn được giao làm
2. Tìm ví dụ về những việc đã xảy ra hay những điều người khác đã nói cho thấy phụ nữ được coi trọng khác với nam giới ở địa bàn mà nhóm của bạn được giao. Mô tả về những ví dụ đó ở cột thứ nhất.
3. Tiếp theo đó, thảo luận xem việc này xảy ra thường xuyên như thế nào: hiếm khi, thỉnh thoảng hay luôn luôn - và ghi vào cột thứ 2.
4. Chép nội dung thảo luận này của nhóm bạn lên giấy A0 và treo trước lớp.

BÀI TẬP THẢO LUẬN NHÓM

ĐIỀU GÌ ĐÃ XẢY RA

MỨC ĐỘ THƯỜNG XUYÊN

HOẠT ĐỘNG 6:

GIA ĐÌNH TÔI, CỘNG ĐỒNG TÔI

Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về sự hỗ trợ hay phản đối của gia đình mà các em phải đối mặt khi tham gia vào câu lạc bộ. Việc này dẫn đến cuộc trao đổi về những việc mà gia đình, cộng đồng và trường học của các em đã làm để khuyến khích hoặc phản đối bất bình đẳng giới. Sau đó, mỗi em gái sẽ bắt đầu viết thư cho một thành viên trong gia đình hoặc cộng đồng để chia sẻ về những điều mình đã học được khi tham gia vào câu lạc bộ. Bài tập về nhà cho các em sẽ là phỏng vấn một phụ nữ về trải nghiệm và quan điểm của họ về các mối quan hệ giới.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

1
TIẾNG

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- 6 tờ giấy A0
- Bút viết giấy
- Giấy viết thư khổ A4 hoặc giấy khổ A4
- Nhạc nhẹ và một máy nghe nhạc
- Một phong bì cỡ lớn
- Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 6-A: Mẫu Câu trả lời dành cho Làm việc Nhóm
- Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 6-B: Bức thư của Cúc

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

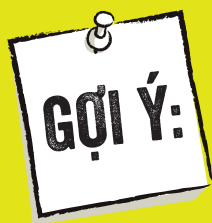

- Hiểu được vai trò của gia đình và cộng đồng trong việc xã hội hóa về giới cũng như trong giải quyết các vấn đề bất bình đẳng giới.
- Xác định được sự phân biệt đối xử về giới trong gia đình, cộng đồng và nhà trường.
- Khởi động việc đối thoại giữa các thế hệ và các kênh giao tiếp hiệu quả ở cấp độ gia đình.

THÔNG điệp CHÍNH:

- Các gia đình và cộng đồng có thể là một phần của vấn đề - hoặc trở thành một phần của giải pháp! Việc trao quyền cho trẻ em gái đòi hỏi các gia đình và cộng đồng phải coi trọng trẻ em gái và tin tưởng vào tiềm năng của các em, cũng như yêu cầu các cơ quan nhà nước có các luật pháp và chính sách thúc đẩy bình đẳng giới.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Trong hoạt động này, các em gái được yêu cầu viết một câu chuyện để chia sẻ với một thành viên trong gia đình về tình trạng bất bình đẳng giới trong gia đình của các em. Các em sẽ không cần phải chia sẻ những bức thư này, bởi các em chưa được làm quen với kỹ năng đánh giá rủi ro cũng như các kỹ năng cần thiết khác để tránh gây ra phản ứng dữ dội.
- Một số em gái có thể nhận biết những sự kiện khó khăn mà có thể cần đến sự hỗ trợ của người hướng dẫn. **Cần đảm bảo rằng** bạn có thông tin về những dịch vụ hỗ trợ liên quan đến cảm xúc, sức khỏe và pháp lý trong khu vực để có thể giới thiệu cho các em gái khi cần thiết.
- Xem lại **Hoạt động 8: Phân tích Hoàn cảnh của chúng ta và Hỗ trợ lẫn nhau** và sẵn sàng gợi ý cho các em gái về những nguồn hỗ trợ mà các em xác định được trong hoạt động này.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Các gia đình khuyến khích bất bình đẳng giới bằng cách nào?
- Các cộng đồng khuyến khích bất bình đẳng giới bằng cách nào?
- Các trường học khuyến khích bất bình đẳng giới bằng cách nào?
- Các gia đình thách thức vấn đề bất bình đẳng giới bằng cách nào?
- Các cộng đồng thách thức vấn đề bất bình đẳng giới bằng cách nào?
- Các trường học thách thức vấn đề bất bình đẳng giới bằng cách nào?

- Xem lại bức thư đi kèm trong Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 6-B. Hãy quyết định xem bạn có muốn sử dụng bức thư này không hay bạn muốn viết một bức thư mới dựa trên kinh nghiệm của bản thân. Đây có thể là lựa chọn tối ưu nhất bởi lựa chọn này cho phép các em gái củng cố mối quan hệ với bạn trong vai trò là người hướng dẫn của các em.
- Chuẩn bị một phong bì cỡ lớn để cất giữ thư cho các em gái không muốn mang theo thư về nhà. Bạn sẽ cần phải giữ an toàn cho những lá thư này để các em sử dụng khi quay lại tham gia vào các hoạt động tiếp theo.
- Chép nội dung **Thông điệp Chính** của hoạt động lên giấy A0 để bạn có thể dùng đến ở **Bước 7**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Làm việc với cả lớp và nhóm nhỏ: Tìm hiểu về gia đình của chúng ta (30 phút)

1. Giới thiệu hoạt động bằng cách giải thích rằng các em sẽ đi sâu tìm hiểu về vai trò của gia đình và cộng đồng trong các mối quan hệ giới.
2. Bắt đầu bằng câu hỏi: Có ai trong gia đình ủng hộ em tham gia vào câu lạc bộ này không?
Mời một số em gái trả lời và khuyến khích các em chia sẻ ví dụ về những việc mà gia đình các em đã làm để thể hiện sự ủng hộ hay phản đối với hoạt động của câu lạc bộ.
3. Giải thích rằng chúng ta cần phải tìm hiểu kỹ về những việc đang diễn ra xung quanh mà có thể khuyến khích hoặc thách thức vấn đề bất bình đẳng giới và cách khởi đầu tốt nhất chính là xuất phát từ gia đình, cộng đồng và trường học của chúng ta.
4. Triển khai một hoạt động vui để chia các em gái thành sáu nhóm. Giao cho mỗi nhóm một trong các tờ giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị từ trước, và yêu cầu các em gái dành ra 5 phút để suy nghĩ về những câu trả lời cho câu hỏi mà các em được giao.
5. Khi hết thời gian, yêu cầu mỗi nhóm trình bày ngắn gọn kết quả thảo luận của mình. Sau phần trình bày của mỗi nhóm, hỏi các thành viên còn lại xem các em có muốn bổ sung gì không và lưu ý chỉ ra những điểm trong danh sách câu trả lời không phù hợp với câu hỏi được giao cho nhóm đó.
Bổ sung ý kiến nhận xét của bạn dựa trên phiếu trả lời đi kèm với **Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 6-A**.
6. Hỏi xem các em có câu hỏi gì về vai trò của gia đình và cộng đồng trong công tác xã hội hóa về giới, hoặc về những việc mà gia đình và cộng đồng có thể làm để thúc đẩy bình đẳng giới. Dành thời gian cần thiết để giải thích hoặc thảo luận bất kỳ câu hỏi nào mà các em gái có thể đưa ra.
7. Tiếp theo, mời một em xung phong đọc to Thông điệp chính của hoạt động:
 - **Các gia đình và cộng đồng có thể là một phần của vấn đề hoặc trở thành một phần của giải pháp!** Việc trao quyền cho trẻ em gái đòi hỏi các gia đình và cộng đồng phải coi trọng trẻ em gái và tin tưởng vào tiềm năng của các em; nó cũng đòi hỏi các cơ quan nhà nước có các luật pháp và chính sách thúc đẩy bình đẳng giới.

Làm việc theo từng cá nhân: Viết thư (10 phút)

8. Giải thích cho các em gái rằng vì các em bắt đầu thay đổi cách nhìn nhận của mình về gia đình và cộng đồng nên những mối quan hệ của các em cũng sẽ bắt đầu thay đổi. Việc giải thích những điều các em đang học cho người không tham gia vào câu lạc bộ không phải lúc nào cũng dễ dàng. Các em có thể nhớ lại những trải nghiệm trong cuộc sống mà giờ đây các em đã hiểu theo cách khác, nhờ vào việc các em tham gia câu lạc bộ.
9. Khuyến khích các em gái nghĩ về những điều mà các em có thể muốn chia sẻ với một thành viên trong gia đình, hay với một người nào đó trong trường học hoặc cộng đồng về những điều mà các em đã học được về bất bình đẳng giới và về những thay đổi mà các em mong muốn trong gia đình, trường học hoặc cộng đồng nơi các em sinh sống.

Nói với các em rằng sau đây sẽ là khoảng thời gian để các em viết thư cho người này. Giải thích rằng những lá thư này sẽ không được gửi đi và đây chỉ là hoạt động thực hành, do vậy các em có thể viết một cách cởi mở và thành thật nhất. Bạn cũng nên giải thích rằng bạn sẽ cần đến lá thư này trong các hợp phần tiếp theo, do đó điều quan trọng là các em cần giữ lá thư an toàn.

GỢI Ý:

Nếu trong nhóm có em gái không biết chữ, hãy dựa theo hướng dẫn để yêu cầu các em vẽ một bức tranh thể hiện thông điệp của mình gửi tới người đó thay vì viết thư.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

10. Điềm thêm một chút nhạc êm dịu và nhẹ nhàng, phát giấy cho các em và nói rằng các em có 10 phút để viết bức thư của mình.

GỢI Ý:

Nếu các em gái mang theo sổ nhật ký, nên khuyến khích các em viết nội dung thư vào đó.

Thảo luận với cả lớp: Chia sẻ những Bức thư (20 phút)

11. Nói với các em gái rằng bạn muốn chia sẻ một lá thư từ một trong những nhân vật Thủ lĩnh của sự thay đổi. Đọc to bức thư của Cúc, hoặc bức thư mà bạn đã chuẩn bị từ trước dựa trên kinh nghiệm của bản thân.
12. Giải thích rằng bất kỳ em nào muốn chia sẻ lá thư của mình với cả lớp cũng đều được hoan nghênh. Dành thời gian lắng nghe tất cả những em gái có ý muốn chia sẻ nội dung thư.

GỢI Ý:

Hãy nhớ đừng gây áp lực để các em phải chia sẻ. Nếu không có em nào muốn chia sẻ thì điều đó hoàn toàn bình thường. Nếu có em xung phong chia sẻ, hãy lường trước rằng em gái đó có thể nói về những tình huống vô cùng khó khăn và cần được hỗ trợ về mặt cảm xúc. Nếu điều này xảy ra, hãy nhấn mạnh rằng em đã dũng cảm như thế nào khi chia sẻ câu chuyện của mình với các bạn. Giải thích với em gái đó rằng bạn sẽ nói chuyện riêng với em để thảo luận về những hỗ trợ mà em có thể nhận được trong quá trình hàn gắn vết thương tinh thần. Đồng thời, khuyến khích các em khác trong lớp hỗ trợ em gái đó.

13. Nói với các em gái rằng bạn rất vui lòng giữ hộ thư nếu có bất kỳ em nào cảm thấy không an toàn với việc giữ lá thư trong sổ nhật ký hoặc mang về nhà bởi có thể sẽ có người đọc được nó. Nói với các em rằng các em có thể đưa thư cho bạn ngay lúc đó hoặc sau khi buổi học kết thúc. Hãy giải thích rằng bạn sẽ không đọc thư, trừ khi các em yêu cầu bạn làm như vậy.

Nếu có em gái nào đưa thư cho bạn để nhờ giữ hộ, hãy đặt ngay bức thư vào phong bì mà bạn đã chuẩn bị từ trước và đảm bảo với những em gái đó rằng bạn sẽ không đọc lá thư trừ khi các em muốn bạn làm như vậy.

14. Giải thích rằng sự thay đổi trong các mối quan hệ là một quá trình diễn tiến chậm và đầy khó khăn và việc viết những bức thư này có thể giúp các em nhận ra và hiểu được những điều mà các em muốn thay đổi. Đây là một bước đầu quan trọng. Khuyến khích các em tiếp tục viết thư trong sổ nhật ký của mình, đồng thời nhắc các em rằng không cần phải thực sự gửi đi những lá thư ấy, mà chỉ đơn giản là bằng việc viết thư các em có thể nhìn nhận vấn đề một cách rõ ràng hơn.
15. Tiếp theo, hãy giải thích nhiệm vụ **bài tập về nhà** cho các em gái. Sau đó di chuyển xung quanh phòng, hỏi một số em gái xem các em đã xác định được người mà các em muốn trao đổi cùng hay chưa. Bạn hãy nhớ chúc các em may mắn trong cuộc phỏng vấn!

LAN TRUYỀN THÔNG ĐIẾP!

Phỏng vấn một phụ nữ trưởng thành xung quanh em: đó có thể mẹ, bà, cô, dì, cô giáo hay bất cứ ai mà em tin tưởng và cảm thấy thoải mái khi trò chuyện cùng. Hãy hỏi người đó về kinh nghiệm của họ khi là một cô gái, về những hy vọng và ước mơ của họ và quan điểm về các mối quan hệ giới. Hãy hỏi về những thay đổi mà họ muốn có trong gia đình và cộng đồng nơi họ sinh sống. Viết lại những ghi chú trong cuộc trò chuyện của em và chuẩn bị chia sẻ một vài trong số những ghi chú đó vào buổi học tiếp theo.

LƯU Ý

Bài tập về nhà của hoạt động này đánh dấu sự khởi đầu của một quá trình chuyển đổi, từ việc hiểu rõ nguyên nhân gốc rễ của vấn đề bất bình đẳng giới và những hình thức bất bình đẳng giới mà các em gái phải trải qua trong cuộc sống hàng ngày - đến một tầm nhìn tiến tới sự thay đổi và bình đẳng. Hãy chắc chắn rằng bạn dành đủ thời gian để thảo luận bài tập về nhà và khuyến khích các em gái tìm hiểu về kinh nghiệm của những người phụ nữ trưởng thành trong gia đình các em, cũng như niềm hy vọng của họ về sự thay đổi.

TỜ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN 6-A:

MẪU CÂU TRẢ LỜI DÀNH CHO LÀM VIỆC NHÓM

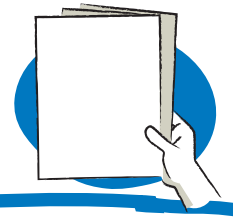

Đây không phải là một danh sách đầy đủ: danh sách này chỉ bao gồm một số ví dụ. Nếu có thể hãy bổ sung thêm các ví dụ khác liên quan đến những em gái mà bạn đang làm việc cùng và mở rộng dựa trên các ví dụ mà các em gái có thể nghĩ ra!

GIA ĐÌNH	
CÁCH THỨC MÀ GIA ĐÌNH CÓ THỂ KHUYẾN KHÍCH BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI	CÁCH THỨC MÀ GIA ĐÌNH CÓ THỂ XÓA BỎ BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI
<ul style="list-style-type: none"> Phụ nữ và con gái được kỳ vọng phải đảm nhận tất cả các công việc chăm sóc. Nam giới trưởng thành là người đưa ra mọi quyết định. Con trai được khuyến khích có nhiều bạn tình để thể hiện dấu hiệu của sự nam tính. Con trai không được phép thể hiện cảm xúc hoặc dễ bị tổn thương. Con gái không được đi ra ngoài nhiều như các anh em trai. Phụ nữ và trẻ em gái bị lạm dụng bởi các thành viên trong gia đình. Con gái bị ép buộc kết hôn hoặc trở thành nô lệ tình dục. 	<ul style="list-style-type: none"> Coi trọng con trai và con gái như nhau. Yêu cầu con gái và con trai chia đều việc nhà và công việc chăm sóc. Không chấp nhận bất kỳ hình thức bạo lực nào. Khuyến khích con gái học cách đưa ra quyết định cho cuộc sống của mình và tôn trọng những quyết định mà con gái đưa ra. Hỗ trợ con gái đi học và hoàn thành việc học.
CỘNG ĐỒNG	
CÁCH THỨC MÀ CỘNG ĐỒNG CÓ THỂ KHUYẾN KHÍCH BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI	CÁCH THỨC MÀ CỘNG ĐỒNG CÓ THỂ XÓA BỎ BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI
<ul style="list-style-type: none"> Cản trở phụ nữ tham gia vào các vai trò quyết định. Dịch vụ y tế không thể hiện sự tôn trọng khi điều trị cho phụ nữ và trẻ em gái. Phụ nữ và trẻ em gái cảm thấy không an toàn khi đi ra ngoài vào ban đêm, hoặc khi đi qua những nơi mà nam giới thường tụ tập trong thời gian rảnh rỗi của họ. Cản trở phụ nữ làm một số công việc nhất định. 	<ul style="list-style-type: none"> Đảm bảo số lượng phụ nữ và nam giới là như nhau trong số các cán bộ lãnh đạo và người đại diện cộng đồng. Không nhìn nhận theo cách khác nếu xảy ra bạo lực trong gia đình. Có không gian an toàn cho trẻ em gái và phụ nữ tận hưởng thời gian rảnh rỗi của họ. Phụ nữ được coi trọng ngang với nam giới trong công việc của họ. Trẻ em gái và phụ nữ cảm thấy an toàn khi đến đồn cảnh sát, trung tâm y tế, vị trí giao thông công cộng và các cơ quan tổ chức khác và tin tưởng rằng những cơ quan tổ chức này tôn trọng quyền lợi của họ.
MÔI TRƯỜNG TRONG TRƯỜNG HỌC	
CÁCH THỨC MÀ TRƯỜNG HỌC CÓ THỂ KHUYẾN KHÍCH BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI	CÁCH THỨC MÀ TRƯỜNG HỌC CÓ THỂ XÓA BỎ BẤT BÌNH ĐẲNG GIỚI
<ul style="list-style-type: none"> Giáo viên gọi học sinh nam phát biểu nhiều hơn học sinh nữ. Học sinh nam quấy rối học sinh nữ mà không bị khiển trách. Giáo viên không coi trọng học vấn và khả năng của học sinh nữ. Không có chính sách rõ ràng để ngăn chặn và trừng phạt bạo lực trên cơ sở giới trong và xung quanh trường học. Học sinh nữ được kỳ vọng phải làm nhiệm vụ vệ sinh tại trường nhiều hơn học sinh nam. Học sinh nữ không nhìn thấy giáo viên và cán bộ quản lý là nữ tại trường của các em. 	<ul style="list-style-type: none"> Khuyến khích học sinh nữ tham gia ý kiến trong giờ học nhiều như học sinh nam. Phụ nữ và trẻ em gái được khắc họa ở vị thế quyền lực trong sách giáo khoa. Không tách học sinh nữ ra khỏi học sinh nam trong các hoạt động giáo dục và giải trí. Không chấp nhận bất kỳ hình thức bạo lực hoặc quấy rối nào. Có chính sách rõ ràng để đảm bảo học sinh nữ và cán bộ nhân viên nữ cảm thấy an toàn khi ở trong và xung quanh trường học.

TỜ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN 6-B:

BỨC THƯ CỦA KATIE

Chị Sylvie yêu quý,

Em muốn nói chuyện với chị về một vấn đề khó khăn vào thời điểm này. Thật khó để em có thể suy nghĩ về những điều đó, nhưng em biết rằng sự việc sẽ càng tồi tệ hơn nếu em cứ giữ im lặng.

Em để ý thấy rằng gần đây chị trông rất buồn và chị chẳng muốn chơi với bạn bè hay đi ra ngoài tiệc tùng gì cả. Em nhìn thấy cái vẻ của chị khi ngồi trong phòng khách cùng với người bạn trai của chị và em rất lo rằng chị sẽ không bao giờ thấy hạnh phúc nữa. Chị Sylvie ơi, bạn trai chị có đối xử tôn trọng với chị không? Anh ta đã bao giờ tỏ ra hung hăng với chị chưa? Anh ta bảo chị không được đi chơi với các bạn nữ à?

Em hỏi chị những câu hỏi này bởi trước đây em cũng từng có một người bạn trai đã làm tất cả những điều trên và em phải mất một khoảng thời gian rất dài mới hiểu ra rằng việc đó là không đúng và rằng em cần phải tiến lên thôi. Em cảm thấy rằng em không thể trò chuyện với bất cứ ai về điều này bởi vì tất cả mọi người trong gia đình mình đều rất thích anh ấy. Em muốn chị biết rằng em luôn ở đây để nghe chị tâm sự và chị không bao giờ phải lo lắng rằng em sẽ thôi yêu quý chị. Nếu chị cần giúp đỡ, hay chỉ đơn giản là cần một ai đó để trò chuyện thôi, thì hãy mở lòng ra đi! Nếu em không phải là người thích hợp, chị hãy tìm một người bạn khác mà chị có thể tâm sự.

Em biết rằng cả hai đứa mình đều lớn lên trong hoàn cảnh mà bố của chúng ta luôn luôn sai bảo mẹ phải làm gì. Anh em trai của chúng ta chẳng bao giờ nhắc nhở một ngón tay lên để phụ giúp và chúng ta luôn phải giúp đỡ mẹ dọn dẹp và nấu nướng. Nhưng chị Sylvie à, sự việc không cần phải như thế. Chúng ta có thể lựa chọn để xây dựng các mối quan hệ dựa trên sự tin tưởng và bình đẳng: Chúng ta hoàn toàn xứng đáng với điều đó!

Em gái nhỏ luôn yêu chị, chị đừng bao giờ quên điều đó nhé.

Katie

HOẠT ĐỘNG 7:

MỘT THẾ GIỚI BÌNH ĐẲNG GIỚI

Các em gái bắt đầu bằng việc thảo luận về những cuộc phỏng vấn mà các em đã thực hiện với những phụ nữ xung quanh các em, đặc biệt chú ý đến những mong đợi của họ về bình đẳng và hy vọng thay đổi của họ. Tiếp theo, các em sẽ kết nối những ước mơ đó với quyền của họ. Các nhóm sau đó sẽ cắt dán những bức tranh để thể hiện hiểu biết của các em về câu nói 'Tôi có quyền'; thảo luận ai là chủ thể nghĩa vụ và tại sao họ chưa thực thi hết nhiệm vụ của mình. Cuối cùng, các em gái thảo luận về những hoạt động khả thi nhằm hướng tới những chủ thể nghĩa vụ ở cộng đồng của các em cũng như những rủi ro tiềm tàng trong khi vận động thay đổi.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

**1 TIẾNG
45 PHÚT**

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy - ít nhất 20 cái
- Thẻ cỡ lớn được cắt thành các hình hình vuông, hình tròn, hình đám mây, hình trái tim, v.v.
- Băng dính
- Tạp chí - ít nhất 20 loại khác nhau
- Keo dán
- Kéo
- Tấm giấy áp phích hoặc giấy kẹp bảng lỏng
- Một miếng khăn hoặc vải bạt lớn (ít nhất phải có cỡ 4 x 6 mét)
- Bút vẽ và cọ
- **Tờ phát tay E: Quyền của Trẻ em gái chính là quyền con người**

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Tin rằng thay đổi là có thể và là điều nên làm.
- Hiểu vai trò của các thể chế (trường học, chính quyền, truyền thông, tổ chức tôn giáo...) trong công việc xã hội hóa về giới và chuyển biến giới.
- Nhận nhận bản thân là một chủ thể quyền, với quyền đòi hỏi những chủ thể nghĩa vụ có trách nhiệm thực thi quyền không phân biệt đối xử với các em.
- Xác định những cơ hội thực hiện các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới.
- Nhận biết được những nguy cơ khi giải quyết vấn đề các chuẩn mực giới.

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- **Thay đổi là có thể!** Bình đẳng giới là mục tiêu có thể đạt được và mọi người cần phải góp phần thực hiện mục tiêu đó. Các em gái có sức mạnh để tạo nên những thay đổi ở cấp độ cá nhân và tập thể trong mọi mặt của đời sống: với các bạn đồng trang lứa và gia đình, cộng đồng và thậm chí tác động được ở cấp độ thể chế.
- **Quyền của trẻ em gái chính là quyền con người!** Các em gái được sinh ra với những quyền không thể chuyển nhượng của con người. Các em cũng có những quyền đặc trưng của trẻ em và phụ nữ.
- **Một thế giới bình đẳng giới là một thế giới nơi tất cả các em gái đều được hưởng các quyền của mình.** Nhà nước và các cơ quan liên quan có trách nhiệm đảm bảo rằng các quyền của em gái được bảo vệ, tôn trọng và thực thi. Đồng thời, các em gái có quyền yêu cầu các chủ thể nghĩa vụ thực thi những lời hứa của mình.
- **Chúng ta cần nhận thức được những nguy cơ tiềm tàng và hỗ trợ nhau để đạt được mục tiêu.** Việc thách thức vấn đề bất bình đẳng giới có thể gặp phải sự chống đối và có thể khiến các em gái gặp phải rủi ro bị bắt nạt bởi các bạn bè đồng trang lứa hay các hình thức bạo lực khác trong gia đình. Điều quan trọng là phải cảnh giác trước những nguy cơ và tìm kiếm sự giúp đỡ khi cần.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Mặc dù hoạt động này không trực tiếp khuyến khích các em gái bắt đầu vận động cho bình đẳng giới trong gia đình và cộng đồng của các em, nhưng có thể nhờ có hoạt động mà các em sẽ cảm thấy mình đã sẵn sàng để làm điều đó. Đây là lý do tại sao hoạt động này được kết thúc bằng một cuộc trò chuyện về những rủi ro của việc thách thức bất bình đẳng giới.

Hãy chắc chắn bạn dành đủ thời gian cho cuộc trò chuyện này và đảm bảo với các em gái rằng bạn sẽ tiếp tục thảo luận về chủ đề này và hướng dẫn các em tìm đến những địa chỉ mà các em có thể nhận được sự giúp đỡ khi cần đến. Xem lại phần Chuẩn bị bài học để có thêm thông tin về một số bài học kinh nghiệm liên quan đến các rủi ro và chiến lược giảm thiểu, đồng thời lưu ý suy nghĩ thêm về những ví dụ khác mà bạn đã quan sát thấy.

- Để chuẩn bị cho cuộc trò chuyện này, nếu bạn vẫn chưa chuẩn bị, hãy nhớ rằng phải thảo luận về các cơ chế bảo vệ trẻ em tiềm năng với đầu mối Bảo vệ trẻ em trong cơ quan, tổ chức của bạn.
- Lưu ý rằng hoạt động này sẽ kéo dài hơn hầu hết các hoạt động khác. Do đó, lời khuyên là bạn nên lên kế hoạch cho một khoảng nghỉ ngắn sau khi hoàn thành **Bước 15**.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Làm một biểu tượng có nội dung 'Ước mơ của chúng ta' và treo lên tường phòng. Các em gái sẽ treo những tấm thẻ của các em dưới biểu tượng này trong **Bước 4**.
- Chép phần định nghĩa về 'quyền con người' và 'chủ thể nghĩa vụ' trong phần chú giải thuật ngữ của hợp phần này lên giấy A0 để bạn có thể sử dụng trong suốt hoạt động. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.
- Chép nội dung **Thông điệp chính** của hoạt động lên các tờ giấy A0 riêng biệt để bạn có thể sử dụng trong suốt hoạt động. Che những tờ giấy này lại cho đến khi bạn cần dùng đến.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Làm việc với cả lớp: Tổng kết bài tập về nhà và giới thiệu (30 phút)

1. Chào mừng các em gái tham gia hoạt động và nói với các em rằng chúng ta sẽ bắt đầu bằng việc thảo luận bài tập về nhà của các em.
2. **Hỏi: Em đã học được những gì từ việc phỏng vấn một phụ nữ trưởng thành xung quanh mình về bình đẳng giới?**

Lấy một vài ý kiến từ các em gái và đưa ra những câu hỏi cần thiết để thu thập thêm thông tin.
3. Yêu cầu các em gái suy nghĩ về ước mơ của những người phụ nữ mà các em đã phỏng vấn về bình đẳng giới và suy nghĩ về ước mơ của chính các em. Phát thẻ hình và yêu cầu các em viết một vài từ khóa hoặc vẽ một bức tranh lên mỗi thẻ để thể hiện một trong những ước mơ này.
4. Yêu cầu các em gái mang thẻ của mình lên phía trước và dán chúng vào bức tường có biểu tượng mà bạn đã chuẩn bị trước đó.
5. Hãy lưu ý rằng các tấm thẻ này cần thu hút chú ý đến nhiều niềm hy vọng về sự thay đổi. **Hỏi: Em có đồng ý rằng có những điều trong xã hội của chúng ta cần phải thay đổi để trẻ em gái có một hiện tại và tương lai tốt hơn không? Yêu cầu các em gái đưa ra một vài ví dụ. Hãy đảm bảo rằng các em tiếp cận đến nhiều vấn đề đã được thảo luận và đưa ra trong hợp phần này.**
6. Sau khi một vài em gái đã đưa ra nhận xét về hy vọng của các em về sự thay đổi, hãy mời một em xung phong đọc to Thông điệp chính đầu tiên của hoạt động:
 - **Thay đổi là có thể!** Bình đẳng giới là mục tiêu có thể đạt được và mọi người cần phải góp phần thực hiện mục tiêu đó. Các em gái có sức mạnh để tạo nên những thay đổi ở cấp độ cá nhân và tập thể trong mọi mặt của đời sống: với các bạn đồng trang lứa và gia đình, cộng đồng và thậm chí tác động được ở cấp độ thể chế.
7. Quay trở lại với "Bức tường ước mơ" để làm một tóm tắt nhanh về những tấm thẻ và hỏi các em:

Có điều ước nào trong số này vượt lên trên cả 'mơ ước' không? Những điều ước ấy có thực sự là 'các quyền' không?
8. Nếu cần thiết, hãy xem lại định nghĩa về 'quyền con người' trên giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị từ trước.

Quyền con người: là các quyền và tự do cơ bản mà tất cả mọi người được hưởng, không phân biệt quốc tịch, giới tính, nguồn gốc quốc gia hay dân tộc, chủng tộc, tôn giáo, ngôn ngữ hay đặc điểm nhân thân khác.
9. Xem lại các thẻ một lần nữa và tìm ra những thẻ để cập rõ ràng đến một quyền, chẳng hạn như: cuộc sống không có bạo lực, được tiếp cận với nền giáo dục chất lượng, cảm thấy an toàn khi ở nhà và trong cộng đồng của mình, không bị phân biệt đối xử vì là một cô gái, được hưởng các mối quan hệ tình dục lành mạnh, v.v.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

10. Trước khi tiếp tục, hãy chia sẻ **Thông điệp chính** thứ hai của hoạt động cho các em gái. Hãy trình bày thông điệp thật cẩn thận và trả lời bất kỳ câu hỏi nào mà các em gái có thể đưa ra về thông điệp này:

- **Quyền của trẻ em gái chính là quyền con người!** Các em gái được sinh ra với những quyền không thể chuyển nhượng của con người. Các em cũng có những quyền đặc trưng của trẻ em và của phụ nữ.

11. Tiếp theo, hãy hỏi các em gái: Ai là người chịu trách nhiệm cho việc đảm bảo rằng các em được hưởng tất cả các quyền của mình?

12. Lấy một vài ý kiến của các em và kết thúc phần này của hoạt động bằng cách trình bày và giải thích ai là 'chủ thể có nghĩa vụ':

Chủ thể có nghĩa vụ: Nhà nước và các tổ chức của Nhà nước, từ trường học và trạm y tế cho đến các chính quyền địa phương, có trách nhiệm tôn trọng, bảo vệ và bảo đảm quyền con người. Chúng ta gọi họ là 'chủ thể có nghĩa vụ' bởi vì họ có NGHĨA VỤ đảm bảo rằng ai trong chúng ta cũng đều được hưởng tất cả các quyền của mình. Các tổ chức và cá nhân khác có nghĩa vụ liên quan đến quyền được gọi là 'chủ thể có nghĩa vụ thứ cấp', bao gồm người chăm sóc, gia đình, cộng đồng và các tổ chức xã hội dân sự.

Làm việc theo nhóm nhỏ: Tôi có quyền (20 phút)

13. Yêu cầu các em gái chia thành các nhóm từ 4-5 người và phát giấy áp phích, tạp chí, kéo, bút đánh dấu và keo dán.
14. Yêu cầu các em dành ra 15 phút để làm một bức tranh dán, trong đó thể hiện ý hiểu của các em về cụm từ sau đây: **"Tôi có QUYỀN!"** Khuyến khích các em suy nghĩ về những quyền của mình và về vai trò của các chủ thể nghĩa vụ.
15. Khi hết thời gian, yêu cầu các em gái treo bức tranh dán của mình lên tường để những thành viên khác trong lớp có thể nhìn thấy.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Làm việc với cả lớp: Xem tranh và thảo luận (30 phút)

- Mời các nhóm dành ra từ 5-7 phút để ngắm tất cả các bức tranh dán và đặc biệt chú ý đến những chủ thể nghĩa vụ có trách nhiệm đối với những quyền được mô tả trong các tấm áp phích.
- Nói với các em gái rằng bạn cũng có một bức tranh muốn chia sẻ với các em. Phân phát **Tờ phát tay E: Quyền của trẻ em gái chính là quyền con người** và yêu cầu các em dành ra vài phút để xem qua tờ phát tay này.
- Dẫn dắt một cuộc thảo luận về các bức tranh dán bằng cách sử dụng những câu hỏi sau:
 - **Những quyền mà em thấy được thể hiện trong các bức tranh dán là gì?**
 - **Ai là chủ thể nghĩa vụ cho những quyền này?**
 - **Các chủ thể nghĩa vụ có luôn thực thi hết nhiệm vụ của họ không? Tại sao có hoặc tại sao không?**
- Mời một em xung phong đọc to **Thông điệp chính** thứ ba của hoạt động mà bạn đã chép lên giấy A0 từ trước:
Một thế giới bình đẳng giới là ở đó tất cả các em gái đều được hưởng các quyền của mình. Nhà nước và các cơ quan liên quan có trách nhiệm đảm bảo rằng các quyền của em gái được bảo vệ, tôn trọng và thực thi. Đồng thời, các em gái có quyền yêu cầu các chủ thể nghĩa vụ thực thi những lời hứa của mình.
- Giải thích cho các em gái rằng với tư cách là chủ thể nắm quyền, các em có quyền yêu cầu mọi quyền của mình phải được tôn trọng. Hỏi các em: **Chúng ta có thể làm những việc gì trong cộng đồng để khiến cho các chủ thể nghĩa vụ thực thi hết nhiệm vụ của họ?**
- Lập một danh sách bao gồm những hoạt động mà các em gái đề xuất. Giải thích rằng đây là những ý tưởng hay, cần được cân nhắc và lên kế hoạch trước khi triển khai nhằm tác động đến các chủ thể nghĩa vụ. Khuyến khích các em tiếp tục ghi nhớ những đề xuất hoạt động này bởi các em sẽ tiếp tục thảo luận về chúng và về những hành động khác mà các em có thể thực hiện trong các hợp phần tiếp theo của dự án.

Làm việc với cả lớp: Hỗ trợ lẫn nhau (25 phút)

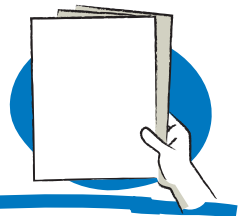
- Giới thiệu chủ đề cuối cùng của hoạt động này bằng cách hỏi rằng các em có thể nghĩ ra bất kỳ rủi ro nào mà các em có thể phải đối mặt nếu và khi các em trở thành Thủ lĩnh của sự thay đổi vì quyền của trẻ em gái không.
- Sử dụng giấy A0 để ghi chép về những rủi ro mà các em gái xác định được. Hãy gợi ý về một số rủi ro đã được quan sát thấy trong các chương trình tương tự như Thủ lĩnh của sự thay đổi (được mô tả trong phần Chuẩn bị bài học của hợp phần này).
- Nhấn mạnh rằng, việc một mình đối mặt với bất kỳ rủi ro nào trong số này cũng đều không an toàn.** Giải thích về một số chiến lược giảm thiểu rủi ro đã được sử dụng thành công và hỏi các em gái rằng những chiến lược này có hiệu quả không trong môi trường sống của các em. Hỏi về những việc mà các em có thể làm theo nhóm để hỗ trợ lẫn nhau trong Hành trình tiến tới trao quyền của các em. Hãy đảm bảo cho các em thảo luận về tầm quan trọng của việc yêu cầu giúp đỡ bất cứ khi nào các em cần, và các em xác định được ít nhất một người mà các em có thể tìm đến (cá nhân khác ngoài bạn).
- Kết thúc cuộc trò chuyện này bằng cách trình bày **Thông điệp chính** cuối cùng của hoạt động. Hãy trình bày thông điệp thật cẩn thận và trả lời bất kỳ câu hỏi nào mà các em gái có thể đưa ra về thông điệp này:
 - Chúng ta cần nhận thức được những nguy cơ tiềm tàng và hỗ trợ nhau để đạt được mục tiêu. Việc thách thức vấn đề bất bình đẳng giới có thể gặp phải sự chống đối và có thể khiến các em gái gặp phải rủi ro bị bắt nạt bởi các bạn bè đồng trang lứa hay các hình thức bạo lực khác trong gia đình. Điều quan trọng là phải cảnh giác trước những nguy cơ và tìm kiếm sự giúp đỡ khi cần.
- Để kết thúc hoạt động, hãy hỏi xem các em gái có muốn làm một bài tập về nhà theo nhóm không, bài tập này sẽ cho các em cơ hội thể hiện con người nghệ sĩ có trong tất cả chúng ta! Nếu các em gái đồng ý, hãy kết thúc bằng cách phân phát vải bạt, bút và cọ vẽ cho các em và thảo luận về bài tập về nhà này như được mô tả dưới đây. Hãy đảm bảo cho em gái thảo luận về một địa điểm tốt và an toàn để các em có thể họp nhóm với nhau. Nếu cần thiết, hãy hỗ trợ các em tìm kiếm một địa điểm phù hợp.

Chúng ta cùng sáng tạo! Khuyến khích các em gái làm việc cùng nhau để vẽ một bức tranh lớn thể hiện quan điểm của các em về một thế giới bình đẳng giới thông qua sử dụng một số ý tưởng mà các em đã trình bày trong các bức tranh dán. Giải thích rằng bạn sẽ tổ chức một buổi lễ nhỏ khi kết thúc Hợp phần (sau buổi học tiếp theo) và rằng sẽ rất tuyệt vời khi công bố bức tranh của các em trong buổi lễ đó.

TỜ PHÁT TAY E:

QUYỀN CỦA TRẺ EM GÁI LÀ QUYỀN CON NGƯỜI

QUYỀN: Quyền là điều mà một người được hưởng, về mặt pháp lý hoặc về mặt đạo đức. Quyền khác với đặc quyền (thứ mà bạn được cho) hoặc một trách nhiệm (điều mà bạn cần phải làm). Ví dụ, giáo dục là một quyền. Đi học tại một trường chuyên tư thục là một đặc quyền. Tuân thủ việc đến lớp là một trách nhiệm.

QUYỀN CON NGƯỜI là các quyền và tự do cơ bản mà tất cả mọi người được hưởng, không phân biệt quốc tịch, giới tính, nguồn gốc quốc gia hay dân tộc, chủng tộc, tôn giáo, ngôn ngữ hay bất kỳ một đặc điểm nhân thân nào khác.

QUYỀN CỦA TRẺ EM GÁI không khác so với quyền con người, nhưng tập trung vào quyền của trẻ em gái, công nhận rằng các em gái không nên bị loại trừ khỏi các quyền tương tự mà người khác có. Quyền của trẻ em gái nói về sự bình đẳng và tự do của trẻ em gái trong việc yêu cầu rằng các em cũng phải được hưởng quyền giống như bao người khác..

QUYỀN CON NGƯỜI LÀ...

- **Không thể chuyển nhượng:** bạn sẽ không bao giờ mất đi những quyền này khi mà bạn còn là một con người.
- **Không thể chia cắt:** không ai có thể lấy đi bất kỳ một quyền con người nào vì nó "ít quan trọng hơn" quyền khác.
- **Phụ thuộc lẫn nhau:** các quyền con người cùng nhau tạo nên một hệ thống mang tính bổ trợ cho nhau.
- Được bảo vệ bởi Tuyên ngôn thế giới về Quyền con người và các công ước quốc tế về nhân quyền khác, trong đó có Công ước về Quyền Trẻ em và Công ước về Xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ.

CHỦ THỂ CÓ NGHĨA VỤ: Nhà nước và các tổ chức liên quan có trách nhiệm tôn trọng, bảo vệ và bảo đảm quyền con người. Chúng ta gọi họ là 'chủ thể có nghĩa vụ', bởi vì họ có NGHĨA VỤ đảm bảo rằng ai trong chúng ta cũng đều được hưởng tất cả các quyền của mình. Các tổ chức và cá nhân khác có nghĩa vụ liên quan đến quyền, bao gồm người chăm sóc, gia đình, cộng đồng và các tổ chức xã hội dân sự, được gọi là 'chủ thể có nghĩa vụ thứ cấp'.

AI LÀ NHỮNG CHỦ THỂ CÓ NGHĨA VỤ CHO QUYỀN CỦA TRẺ EM GÁI VÀ VAI TRÒ CỦA HỌ LÀ GÌ?

Các thành viên trong gia đình: Đảm bảo rằng trẻ em trai và trẻ em gái được đối xử bình đẳng trong việc tiếp cận với dinh dưỡng, giáo dục, chăm sóc và bảo vệ.

Các thành viên trong cộng đồng: Đảm bảo rằng trẻ em gái tuổi vị thành niên được bảo vệ khỏi bạo lực ở trường học và trong cộng đồng. Loại bỏ các thông lệ nguy hại gây ảnh hưởng đến trẻ em gái tuổi vị thành niên.

Hệ thống trường học: Không khoan nhượng đối với mọi hình thức bạo lực trong đó có bạo lực trên cơ sở giới.

Tổ chức xã hội: Nâng cao nhận thức về hoàn cảnh của trẻ em gái tuổi vị thành niên và vận động nhân danh các em.

Các cơ quan của Liên hợp quốc: Vận động cho công tác thực hiện Công ước về Quyền Trẻ em và Công ước về Xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ cũng như hỗ trợ chính quyền thiết lập các chính sách và chương trình hướng tới thực hiện đầy đủ các quyền của trẻ em gái tuổi vị thành niên.

Chính phủ: Đảm bảo rằng luật pháp của chính phủ phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế về quyền con người, đặc biệt là những luật liên quan đến bình đẳng giới và xóa bỏ phân biệt đối xử. Đảm bảo rằng trẻ em gái và trẻ em trai có cơ hội như nhau trong việc tham gia vào quá trình đưa ra quyết định ở tất cả các cấp.

Khu vực tư nhân: Cấp kinh phí hỗ trợ cho các chương trình dành cho trẻ em gái tuổi vị thành niên để giúp phá vỡ vòng đời đói nghèo.

HOẠT ĐỘNG 8: NHỮNG NGƯỜI BÀ, NHỮNG NGƯỜI MẸ VÀ BẢN THÂN CÁC EM GÁI

Các em gái bắt đầu bằng hoạt động thảo luận nhóm và chuẩn bị một vở kịch ngắn về những nhân vật phụ nữ và trẻ em gái đấu tranh cho bình đẳng giới cũng như quyền của phụ nữ và các em gái. Sau khi các em đã trình diễn vở kịch của mình, các em sẽ thảo luận về ý nghĩa của phong trào bình đẳng giới và liên hệ nó với những câu chuyện này. Cuối cùng các em sẽ suy nghĩ xem ai có thể là cố vấn và là hình mẫu tiêu biểu cho các em. Hoạt động này kết thúc với việc các em ăn mừng cho những gì mình đã làm được trong hợp phần này.

ĐỐI TƯỢNG:
Mọi lứa tuổi

1 TIẾNG VÀ THỜI GIAN BỔ SUNG ĐỂ TỔ CHỨC ĂN MỪNG

HỌC CỤ CẦN THIẾT:

- Giấy A0
- Bút viết giấy
- Nhạc và đồ ăn nhẹ để tổ chức ăn mừng vào cuối học phần
- Trang phục/đạo cụ đẹp mắt dùng cho biểu diễn các tiểu phẩm
- **Tờ phát tay F: Những người bà, những người mẹ và bản thân các em gái** (3 bản cho mỗi câu chuyện)
- **Tờ phát tay G: Thông điệp chính về nhận thức giới**
- **Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 8: Những lầm tưởng và sự thật về chủ nghĩa nam nữ bình quyền.**

LIÊN KẾT VỚI KIẾN THỨC, THÁI ĐỘ, THỰC HÀNH:

- Hiểu về lịch sử và những thách thức của công cuộc đấu tranh vì quyền bình đẳng cho phụ nữ và trẻ em gái.
- Thừa nhận chủ nghĩa nam nữ bình quyền là một phong trào cam kết để phá vỡ những rào cản trong việc thực thi các quyền của phụ nữ và trẻ em gái.
- Xác định những nhân vật tiêu biểu tích cực cam kết cho bình đẳng giới và tìm kiếm sự giúp đỡ cũng như lời khuyên của họ trong việc đấu tranh với các khuôn mẫu giới.

THÔNG ĐIỆP CHÍNH:

- **Việc huy động vì quyền của các em gái cho phép chúng ta đi song hành với các thể hệ phụ nữ và trẻ em gái đã đi trước chúng ta trong phong trào này.** Học hỏi từ những câu chuyện của họ, những nguồn hỗ trợ và cảm hứng là yếu tố quyết định giúp chúng ta làm nên sự khác biệt.

GỢI Ý:

DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN:

- Bạn sẽ yêu cầu các em gái suy nghĩ về những nhân vật tiêu biểu tích cực và những cố vấn có thể hỗ trợ cho các em trong quá trình thực hiện hoạt động. Cần đảm bảo rằng bạn sẽ suy nghĩ trước về một vài tấm gương để có thể đề xuất cho các em về các nhà hoạt động cộng đồng hoặc những đồng nghiệp khác có thể đảm nhận vai trò cố vấn và về những cách thức mà họ có thể hỗ trợ các em gái.
- Hãy chắc chắn rằng bạn đã thảo luận với các cán bộ Bảo vệ Trẻ em của Dự án về mọi vấn đề bảo vệ trẻ em có thể xảy ra liên quan đến việc tiếp cận với các nhân vật tiêu biểu và cố vấn trong cộng đồng và rằng mọi chiến lược giảm thiểu phù hợp đều đã sẵn sàng triển khai. Để biết thêm chi tiết về khuyến nghị này, hãy thảo luận với các thành viên Quản lý Dự án Thủ lĩnh của sự thay đổi.
- Tổ chức một lễ kỷ niệm nhỏ cho các em gái để chúc mừng các em đã hoàn thành học phần **Nhận thức về Giới**. Cần nhắc việc mời các nhân vật tiêu biểu hoặc cố vấn tiềm năng từ cộng đồng của các em gái để giới thiệu họ với các em. Cần lưu ý mang theo nhạc, đồ ăn nhẹ và đồ trang trí nếu có. Chụp ảnh với các em gái về những bức tranh treo tường mà các em đã chuẩn bị sau hoạt động GEN7 và yêu cầu các em mang tranh đến buổi lễ.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU:

- Hoạt động này dựa trên những câu chuyện của các nhà hoạt động là phụ nữ và trẻ em gái từ khắp nơi trên thế giới. Đọc qua 5 câu chuyện được cung cấp và chọn ra bốn câu chuyện có thể tạo cảm hứng nhất cho các em gái trong câu lạc bộ.
- Phát triển một câu chuyện bổ sung dựa trên một nhà hoạt động chủ chốt vì quyền của phụ nữ và/hoặc trẻ em gái trong bối cảnh riêng của bạn. Viết câu chuyện này ra bằng cách sử dụng mẫu trong **Tờ phát tay F** và làm thành 3 bản, để sử dụng trong **Bước 3**.
- Phát triển một bản thống kê mốc thời gian của các sự kiện quan trọng trong phong trào vì quyền của phụ nữ và trẻ em gái trong nước và khu vực để chia sẻ với các em gái.
- Hãy chia sẻ câu chuyện và bản thống kê mốc thời gian mà bạn đã chuẩn bị với nhóm các Thủ lĩnh của sự thay đổi trên Toàn cầu!
- Chép định nghĩa về 'chủ nghĩa nam nữ bình quyền' lên giấy A0 để bạn có thể sử dụng ở **Bước 9**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.
- Chép nội dung **Thông điệp chính** của hoạt động lên giấy A0 để bạn có thể dùng đến ở **Bước 13**. Che tờ giấy lại cho đến khi bạn cần dùng đến.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

Làm việc với cả lớp và các nhóm nhỏ: Lịch sử của chúng ta (20 phút)

1. Giới thiệu hoạt động bằng cách giải thích rằng ngày hôm nay các em sẽ được tìm hiểu về những phụ nữ và trẻ em gái trên toàn thế giới đang nỗ lực hoạt động để đảm bảo rằng quyền của tất cả các em gái và phụ nữ đều được tôn trọng.
2. Triển khai một hoạt động vui chơi và chia các em gái thành 5 nhóm.
3. Phân cho mỗi nhóm một câu chuyện và phát cho các nhóm 3 bản sao của câu chuyện để thảo luận.
4. Yêu cầu các nhóm dành 15 phút đọc qua câu chuyện, tiến hành thảo luận và chuẩn bị trình bày lại câu chuyện bằng một vở kịch ngắn trong vòng 5 phút. Cần đảm bảo cho các em hiểu được rằng các em sẽ 'dạy' cho các nhóm còn lại về câu chuyện mà nhóm mình được giao, vì thế các em cần cố gắng thể hiện càng rõ ràng càng tốt.
5. Đi đến từng nhóm để giải đáp bất kỳ câu hỏi nào mà các em có thể đưa ra về câu chuyện mà các em được giao và/hoặc để giúp các em suy nghĩ về cách trình diễn câu chuyện đó.

Thảo luận với cả lớp: Chia sẻ câu chuyện (40 phút)

6. Yêu cầu các nhóm thay phiên nhau trình diễn vở kịch của nhóm mình trong vòng 5 phút. Sau mỗi lần trình diễn, cho các em gái từ các nhóm khác cơ hội để đặt câu hỏi về câu chuyện nhằm chắc chắn rằng các em hiểu được những điều đã xảy ra trong mỗi vở kịch.

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN:

7. Nếu bạn đã chuẩn bị một bản thống kê mốc thời gian về những sự kiện quan trọng nhất trong lịch sử đấu tranh vì quyền của phụ nữ và trẻ em gái ở nước bạn, hãy chia sẻ nó với các em gái sau khi các em đã trình diễn xong vở kịch ngắn mô phỏng câu chuyện mà bạn đã chuẩn bị.
8. Hỏi: Điểm chung của tất cả những câu chuyện này là gì? Và dẫn dắt một cuộc trò chuyện về tầm quan trọng của sự hiểu biết về những phụ nữ và em gái đã và đang đi trước chúng ta trong việc đấu tranh vì quyền của phụ nữ và trẻ em gái.
9. Hỏi: Em có cho rằng những phụ nữ này là người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền hay không? Và mời một vài em gái trả lời trước khi bạn trình bày định nghĩa về chủ nghĩa nam nữ bình quyền trên tờ giấy A0 mà bạn đã chuẩn bị từ trước

Chủ nghĩa nam nữ bình quyền: Niềm tin rằng trẻ em trai và trẻ em gái, phụ nữ và nam giới xứng đáng được hưởng sự bình đẳng về xã hội, chính trị và kinh tế; *hiểu biết* rằng chúng ta vẫn chưa được hưởng sự bình đẳng này; và *cam kết* thay đổi thực tế ấy⁶.

10. Các em gái có thể sẽ hiểu sai về chủ nghĩa nam nữ bình quyền và những hoạt động của người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền. Hãy dành thời gian để làm rõ mọi ý hiểu sai lệch và những lầm tưởng mà các em đưa ra và giải thích rằng những lầm tưởng này được lan truyền để chế giễu hoặc bêu xấu những người đấu tranh vì bình đẳng giới. Hãy chắc chắn rằng bạn sẽ làm rõ tất cả những lầm tưởng và sự thật về chủ nghĩa nam nữ bình quyền trong **Tờ thông tin dành cho Người hướng dẫn 8**.

GỢI Ý:

Để tham khảo một cách thú vị cho việc giải thích tại sao có một số lầm tưởng là sai, hãy xem đoạn phim ngắn "The F-word" của Laci Green có sẵn tại địa chỉ: <http://goo.gl/x90rTX> hoặc xem một trích đoạn từ cuộc trò chuyện giữa Emma Watson và Malala Yousafzai có sẵn tại địa chỉ: <http://goo.gl/q3ntFX>.

11. Giải thích rằng một điểm chung nữa của hầu hết các câu chuyện là sự hiện diện của những cố vấn và các nhân vật tiêu biểu tích cực đã truyền cảm hứng cho các phụ nữ và trẻ em gái tiếp tục thực hiện mục tiêu của mình. Hỏi: **Em có thể nghĩ ra bất kỳ nhân vật tiêu biểu hoặc cố vấn nào có thể hỗ trợ câu lạc bộ của chúng ta trong các hoạt động tiếp cận cộng đồng mà chúng ta dự định sẽ làm không?**

GỢI Ý:

Hãy lưu ý đề cập đến một số cá nhân tiềm năng trong trường hợp các em gái không có ý tưởng nào.

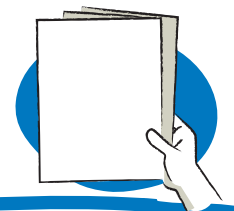

12. Dẫn dắt một cuộc trò chuyện ngắn về cách thức mà các em gái có thể tiếp cận với những cố vấn hoặc nhân vật tiêu biểu tiềm năng và về các loại hình hỗ trợ mà các em có thể nhận được. Cần lưu ý thảo luận về tầm quan trọng của việc giữ an toàn và không tiếp cận những người lớn mà chính các em cũng không cảm thấy tin tưởng.
13. Tổng kết hoạt động bằng cách mời một em xung phong đọc to Thông điệp chính của hoạt động mà bạn đã chép lên giấy A0 từ trước:
 - **Việc huy động vì quyền của các em gái cho phép chúng ta đi song hành với các thể hệ phụ nữ và trẻ em gái đã đi trước chúng ta trong phong trào này.** Học hỏi từ những câu chuyện của họ, những nguồn hỗ trợ và cảm hứng là yếu tố quyết định giúp chúng ta làm nên sự khác biệt.
14. Phát **Tờ phát tay G**, trong đó trình bày tất cả các **Thông điệp chính** của học phần **Nhận thức về Giới**. Khuyến khích các em gái tham khảo tờ phát tay này bất cứ khi nào các em muốn xem lại những gì mà mình đã học được.

Trong Buổi ăn mừng - Ghi nhận thành tựu của chúng ta. (Thời gian bổ sung)

15. Mời các em gái đến ăn mừng và lưu ý **chúc mừng từng em** về việc đã hoàn thành học phần **Nhận thức về Giới!**

6. Dựa vào định nghĩa có sẵn tại <http://everydayfeminism.com/2014/12/feminism-is-a-verb/>

QUYỀN ĐƯỢC GIÁO DỤC CỦA CÁC EM GÁI

Về mặt lịch sử và hệ thống, các em gái trên thế giới đã từng bị chối bỏ quyền được giáo dục, từ đó ảnh hưởng lớn đến tiềm năng của các em trong việc cải thiện tình trạng của bản thân và của gia đình, cộng đồng, cũng như toàn thế giới nói chung. Lý tưởng về một nền giáo dục bình đẳng cho tất cả mọi người vẫn chưa được hiện thực hóa ở hầu hết các quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

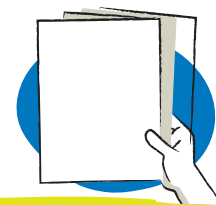
Ở một số nơi, có những luật pháp ngăn cấm giáo dục cho trẻ em gái, trong khi ở nhiều nơi khác các em bị phân biệt đối xử bởi những khuôn mẫu giới, phân biệt giới tính và nguồn tài nguyên hạn chế. Tại miền Bắc Pakistan, các em gái đã từng được đi học cùng với anh em trai của mình trước khi nhóm Hồi giáo cực đoan Taliban đến và bắt đầu tước bỏ các quyền của phụ nữ và trẻ em gái, bao gồm cả quyền được đi học và thậm chí là quyền có mặt tại những địa điểm công cộng. Malala Yousafzai là một em gái đang tuổi đi học và em được bạn bè cũng như bố của mình ủng hộ để lên tiếng về nhóm Taliban thông qua hoạt động viết blog và phỏng vấn trên các trang tin tức quốc tế. Bố của Malala điều hành một trường học trong thành phố và hỗ trợ cho con gái mình cũng như tất cả các em gái khác được hưởng quyền giáo dục. "Tại sao tôi lại phải chờ đợi người khác đến cứu mình?" Malala tự hỏi. "Tại sao tôi không tự mình lên tiếng, tại sao không phải là chính những cô gái như chúng tôi lên tiếng cho quyền lợi của mình?"

Malala yêu thích việc đi học và em rất thông minh. Em bắt đầu viết blog trực tuyến về những vấn đề mà các em gái đang phải đối mặt trong khu vực của mình do nhóm Taliban gây ra và người dân trên khắp thế giới đã đọc được câu chuyện của em. Em được công chúng chú ý nhiều tới mức nhóm Taliban cảm thấy bị đe dọa bởi em, mặc dù em mới chỉ là một đứa trẻ. Một ngày nọ, chúng chặn chiếc xe buýt đang chở Malala đi học và bắn vào đầu em, cùng với hai người bạn của Malala. Em đã được khẩn cấp đưa đến bệnh viện và được chăm sóc đặc biệt và kỳ diệu thay, Malala đã sống sót!

Ngay cả súng đạn cũng không thể cản bước Malala. Ngay sau khi hồi phục, em bắt đầu đi diễn thuyết, gặp gỡ với các nhà lãnh đạo thế giới và một lần nữa đứng lên đấu tranh vì quyền của trẻ em gái. Em biết rằng không chỉ những em gái ở Pakistan không được đi học, mà tình trạng còn xảy ra ở khắp nơi trên toàn thế giới. Phát biểu trước Đại hội đồng Liên hợp quốc, em nói với thế giới rằng sách và bút là thứ vũ khí mạnh mẽ nhất để chống lại mù chữ, đói nghèo và nạn khủng bố. Một năm sau đó, Malala đã giành giải Nobel Hòa bình cùng với một nhà hoạt động khác cho cuộc vận động toàn cầu của họ vì các em gái và trẻ em bị tước bỏ quyền đến trường.

Bất chấp mọi khó khăn, Malala đã tốt nghiệp với điểm số thuộc nhóm đầu và vẫn đang tiếp tục xác lập tương lai của mình. Để truyền cảm hứng cho sự thay đổi, Malala làm việc chung với các nhà hoạt động vì trẻ em gái khác, những người đang lên tiếng cho quyền của trẻ em gái ở quốc gia nơi họ đang sinh sống và ở những vùng khó khăn, thiếu thốn nhất trên toàn cầu. Là một cá nhân tiêu biểu mạnh mẽ và can đảm, Malala không muốn được biết đến như là "em gái đã nhận phát đạn của Taliban." Em là cô gái đấu tranh vì một nền giáo dục bình đẳng cho tất cả mọi người.

QUYỀN ĐƯỢC SỐNG MỘT CUỘC SỐNG KHÔNG CÓ BẠO LỰC

Bạo lực đối với phụ nữ là một trong những hành vi vi phạm quyền con người phổ biến nhất trên thế giới. Phụ nữ và các em gái trong mọi xã hội phải đối mặt với những hình thức bạo lực cực đoan và đặc thù, trong đó có bạo lực tình dục, do địa vị xã hội của họ thấp kém hơn so với nam giới. Từ lâu, bạo lực phụ nữ đã không được công nhận là một vấn đề nghiêm trọng hay có tầm quan trọng bởi bạo lực phụ nữ thường xảy ra trong phạm vi riêng tư mà luật pháp thường không can thiệp được và bởi vì nếu bạo lực xảy ra ở phạm vi công khai thì sẽ bị coi là do các nạn nhân nữ đã có những hành động vượt quá vai trò giới của họ. Ở nhiều nơi, việc này được bình thường hóa đến mức ngay cả bản thân những người phụ nữ cũng không thấy được đây là lạm dụng.

Các nhà hoạt động vì phụ nữ trên toàn thế giới là những người đã khơi dậy nhận thức về vấn đề bạo lực phụ nữ và trẻ em gái như một vấn đề xã hội. Họ đã đấu tranh để được công nhận trong gia đình và cộng đồng của mình và thúc đẩy sự nhận thức trên quy mô toàn cầu. Các phong trào bắt nguồn từ gốc rễ được khởi xướng ở châu Á, Trung Mỹ và châu Phi cuối cùng cũng đã hòa lại với nhau để tạo nên một tiếng nói chung cho sự nghiệp đấu tranh.

Ngày càng có nhiều trường hợp bạo lực trên cơ sở giới nhận được sự quan tâm thích đáng từ toàn thể nhân loại. Ngày 25 tháng 11 năm 1960, ba nhà hoạt động của cộng hòa Dominica là Patria, Minerva và Maria Teresa Mirabal đã bị sát hại dã man vì việc dẫn đầu một phong trào chống lại chế độ áp bức cai trị trên đất nước này. Tin tức về vụ bạo lực này không chỉ gây kinh hoàng cho công chúng Dominica mà còn cho toàn bộ cộng đồng quốc tế. Nhiều thập kỷ sau, ngày 25 tháng 11 đã được các nhà hoạt động vì phụ nữ ghi nhận là ngày chống bạo lực, và sau đó đã được Liên hợp quốc thông qua là Ngày quốc tế xóa bỏ bạo lực đối phụ nữ.

Hiện nay, hàng năm từ ngày 25/11 đến 25/12 - Ngày quốc tế về quyền con người (là ngày 10/12), các chính phủ, các tổ chức phi chính phủ, các nhóm học sinh và các cá nhân đều tham gia vào Chương trình 16 ngày hành động chống lại bạo lực trên cơ sở giới. Chương trình này nâng cao nhận thức thông qua các cuộc biểu tình, sự kiện, chiến dịch truyền thông, và nhiều hoạt động khác. Phong trào cũng kết hợp các hành động cá nhân để tạo thành sức mạnh tập thể nhằm đem đến sự nhận thức, công nhận, và chuyển đổi về vấn đề bạo lực phụ nữ trên toàn cầu.

Tại Việt Nam, tháng hành động vì bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới được bắt đầu triển khai từ năm 2016 trên phạm vi toàn quốc, trong thời gian từ ngày 15/11-15/12 hàng năm. Tháng hành động tạo nên một Chiến dịch truyền thông cao điểm về bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới, đặc biệt là bạo lực với phụ nữ và trẻ em gái.

7. <http://www.wisegeek.org/in-which-countries-are-women-not-allowed-to-vote.htm>

QUYỀN THAM GIA VÀO CHÍNH TRỊ

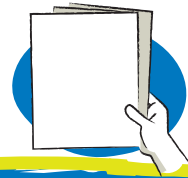
Các nhà hoạt động vì phụ nữ đã phải đấu tranh vô cùng vất vả trong suốt chiều dài lịch sử để đạt được các quyền về chính trị. Lý tưởng về bình đẳng giới trên đấu trường chính trị - nơi có ít nhất một nửa trong số tất cả các quan chức được bầu chọn và bổ nhiệm là phụ nữ - vẫn còn rất xa vời. Tính đến năm 2015, chỉ có 22% tổng số nghị sĩ quốc gia là nữ và chỉ có 17% các bộ trưởng là phụ nữ, trong đó phần lớn chịu trách nhiệm về các lĩnh vực xã hội, chẳng hạn như giáo dục và gia đình. Tuy nhiên, mặc dù những thành quả đạt được vẫn là chưa đủ, song phụ nữ giờ đây đã khác xa so với 100 năm trước khi hầu hết các quốc gia không cho họ được quyền bầu cử.

Mãi cho đến đầu những năm 1900, nhiều quốc gia ở Bắc Mỹ và Châu Âu mới bắt đầu cho phép phụ nữ bỏ phiếu trong các cuộc bầu cử và tham gia vào chính trị, và cuộc chiến không hề dễ dàng. Những nhà hoạt động vì quyền bầu cử của phụ nữ (các suffragist) đã vận động không mệt mỏi, họ thực hiện và phân phát các bài viết, biểu tình trên đường phố, bị tống vào trại giam và bị đánh đập vì sự đấu tranh của họ.

Năm 1893, Niu-Zi-lân trở thành quốc gia đầu tiên trao quyền bầu cử cho tất cả phụ nữ. Nhiều quốc gia hưởng ứng, bao gồm: Úc, Hoa Kỳ và Nam Phi, song chỉ cho phép một số đối tượng phụ nữ nhất định được bỏ phiếu, dựa trên chủng tộc, giai cấp và các quy định khác. Ví dụ, trong khi phụ nữ người Úc da trắng đã giành được quyền bỏ phiếu vào năm 1902, phải mất hơn 60 năm sau các phụ nữ (và nam giới) thổ dân tại quốc gia này mới giành được quyền đó. Các quốc gia khác cho phép phụ nữ bầu cử mà không cho phép họ tham gia vào những hoạt động khác, chẳng hạn như thực hiện chiến dịch tranh cử, mãi cho đến nhiều năm về sau.

Trên khắp thế giới, quyền bầu cử của phụ nữ vẫn tiếp tục bị phủ nhận và vẫn phải chiến đấu cho đến tận những năm gần đây. Vào năm 2015, Ả Rập Xê-út là quốc gia cuối cùng chính thức cho phép phụ nữ bầu cử, sau nhiều năm chịu sức ép từ các nhà hoạt động vì phụ nữ trẻ kiên cường, những người đã đấu tranh đòi quyền tham gia chính trị. Tuy nhiên, trên thực tế cuộc chiến vẫn còn kéo dài. Trong khi quyền bầu cử đã được pháp luật cho phép đối với phụ nữ ở tất cả các quốc gia có quyền này, những rào cản khác chẳng hạn như áp lực xã hội, sự hạn chế tiếp cận với cộng đồng, thiếu giáo dục và nhận thức có thể cản trở phụ nữ thực thi các quyền này. Đó là lý do tại sao các nhà hoạt động vì phụ nữ cần phải tiếp tục chiến đấu trên tất cả các khía cạnh xã hội có tương quan với nhau, từ chính trị đến giáo dục, đến vai trò giới trong gia đình.

CÁC QUYỀN CỦA LAO ĐỘNG NỮ

Quyền của người lao động luôn luôn là phần quan trọng trong các quyền của phụ nữ! Vào đầu những năm 1900, hàng ngàn nữ công nhân Mỹ thực hiện biểu tình và phản đối chống lại tình trạng bạo lực mà họ phải đối mặt và đòi tăng lương, điều kiện làm việc tốt hơn và quyền biểu quyết. Ở Nga, phụ nữ bắt đầu kỷ niệm Ngày Lao động Phụ nữ vào đầu thế kỷ 20, như một cách thu hút sự chú ý đến những nhu cầu cụ thể của lao động nữ trong các nhà máy. Trên khắp châu Âu, các lao động nữ tiếp tục biểu tình đòi quyền bình đẳng, vì hòa bình, và bày tỏ tình đoàn kết với các nhà hoạt động ở các nước khác, cho đến năm 1975 khi Liên hợp quốc chọn ngày 08 tháng 3 làm Ngày Quốc tế Phụ nữ.

Trong khi phụ nữ ngày nay chiếm tới gần một nửa lực lượng lao động trên toàn thế giới, các chuẩn mực văn hóa đã không bắt kịp với sự thay đổi lớn này. Khi một người phụ nữ làm việc bên ngoài, trách nhiệm của họ trong gia đình vẫn như cũ và điều này khiến cho cuộc sống của họ trở nên nặng nề hơn. Hơn nữa, sự thay đổi này cũng giúp cho phụ nữ độc lập hơn, từ đó ảnh hưởng đến các mối quan hệ quyền lực giữa nam giới và phụ nữ trong các xã hội này. Ở Juarez, Mê-xi-cô, tỷ lệ nữ công nhân nhà máy trẻ bị sát hại đã ở mức đáng báo động vì bị coi là mối đe dọa đối với vai trò của truyền thống trong cộng đồng.

Ở một số nơi, những vấn đề mà phụ nữ phải đối mặt tại nơi làm việc đã thay đổi. Phụ nữ bị phân biệt đối xử, phải đối mặt với nạn quấy rối tình dục, và bị trả lương thấp hơn nam giới mặc dù họ cùng làm một công việc. Ở những nơi khác, các nữ công nhân tiếp tục phải đối mặt với điều kiện làm việc nguy hiểm, bị đối xử một cách vô nhân đạo, và trả tiền lương không công bằng. Ở Băng-la-đét, phụ nữ chiếm đa số trong ngành công nghiệp may mặc. Mặc dù công việc này giúp cho nhiều phụ nữ một cơ hội việc làm và trở nên độc lập hơn, những cái gì cũng có giá của nó. Công nhân phải làm việc trong nhiều giờ với đồng lương ít ỏi và bị các cấp trên bạo hành, đồng thời những tòa nhà nơi họ làm việc thường ở trong tình trạng rất tồi tệ. Vào năm 2013, một nhà máy may đã bị sập khiến hơn 1.100 người thiệt mạng, trong đó đa số là phụ nữ. Sự việc này đã đẩy lên làn sóng phản nộ trong nước và quốc tế.

Tại Ấn Độ, Mê-xi-cô, Băng-la-đét và trên thế giới, các nhà hoạt động vì phụ nữ vẫn tiếp tục xuống đường để lên tiếng và đòi quyền lợi. Ngày 8/3 tiếp tục là ngày đánh dấu quãng đường mà phụ nữ đã trải qua và con đường mà chúng ta tiếp tục phải đi. Những cuộc biểu tình này đã thu hút sự chú ý của dư luận quốc tế và gây áp lực cho các công ty và chính phủ phải thay đổi chính sách và chịu trách nhiệm cải thiện điều kiện làm việc cho phụ nữ.

THANH NIÊN HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI VÌ QUYỀN CỦA TRẺ EM GÁI

Hoạt động xã hội không giới hạn tuổi tác. Trên thực tế, trong thế giới ngày nay với công nghệ và các phương tiện truyền thông xã hội giúp người dân tiếp cận thông tin dễ dàng hơn, những người trẻ tuổi đang đi đầu trong nhiều phong trào xã hội ở mọi nơi trên thế giới.

Tại Nicaragua, cô bé mười sáu tuổi Maria Fernanda Pineda Calero đã tổ chức một chương trình giáo dục Ni-ca-ra-go các bạn gái khác nhận thức được về quyền tình dục, quyền sinh sản và quyền công dân của mình. Chiến đấu với các chuẩn mực văn hóa, tư tưởng chính trị, và phản ứng dữ dội từ phía gia đình và trường học, Maria đang dũng cảm thách thức văn hóa “nam nhi” đã và đang đặt nam giới lên trên phụ nữ trong xã hội Ni-ca-ra-go. Tự giới thiệu là một người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền trên một đất nước mà quyền con người của phụ nữ đang bị chối bỏ và bạo lực đang gia tăng, Maria dạy các bạn đồng trang lứa về thân thể và các quyền của chính họ với hy vọng rằng giáo dục sẽ truyền cảm hứng để tạo nên sự thay đổi lớn⁸.

Tại Zim-ba-bu-ê, hai người phụ nữ trẻ dũng cảm và từng là nạn nhân của tục tảo hôn, Loveness Mudzuru và Ruvimbo Tsopodzi đã dẫn đầu một cuộc đấu tranh chống lại nạn tảo hôn nhằm tuyên bố sự bất hợp pháp và trái hiến pháp của với tục lệ này. Sau khi những ước mơ của họ về giáo dục và sự nghiệp đã bị nghiền nát bởi nạn tảo hôn và chính con cái của họ, Loveness và Ruvimbo đã kiện lên tòa với hy vọng rằng các em gái sẽ không còn phải đối mặt với những nguy hiểm và thách thức gây ra do tục lệ tảo hôn. Kết quả của vụ kiện mang tính đột phá của họ là luật cấm kết hôn trước tuổi 18, từ đó tạo nên một Zim-ba-bu-ê an toàn hơn cho các em gái và cho phép các em phát triển trọn vẹn tiềm năng của mình⁹.

“NHỜ CÓ CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN VÀ NHỮNG NGƯỜI PHỤ NỮ DŨNG CẢM ĐÃ HY SINH TRONG CUỘC ĐẤU TRANH VÌ BÌNH ĐẲNG GIỚI, GIỜ ĐÂY TÔI ĐÃ HIỂU RẰNG LÀ MỘT NGƯỜI PHỤ NỮ TÔI CÓ QUYỀN THAM GIA VÀO CHÍNH TRỊ, ĐƯỢC LÀM VIỆC, ĐƯỢC HỌC TẬP, ĐƯỢC QUYẾT ĐỊNH CHO THÂN THỂ VÀ CUỘC SỐNG CỦA CHÍNH MÌNH, ĐỂ TẠO NÊN CÁ TÍNH CỦA MÌNH MỘT CÁCH ĐỘC LẬP VÀ KHÔNG BỊ ÁP ĐẶT BỞI BẤT KỲ NGƯỜI ĐÀN ÔNG HAY TỔ CHỨC CHÍNH THỨC NÀO ĐÃ TỪNG THỐNG TRỊ XÃ HỘI TRONG QUÁ KHỨ - CHẴNG HẠN NHƯ NHÀ THỜ - HAY NHỮNG CÁ NHÂN/TỔ CHỨC VẪN CÒN THỐNG TRỊ XÃ HỘI NGÀY NAY, CHẴNG HẠN NHƯ NHÀ NƯỚC.”

MARIA FERNANDA PINEDA CALERO, NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN VÀ NHÀ HOẠT ĐỘNG VÌ TRẺ EM GÁI

Tại Afghanistan, cô bé mười bốn tuổi Aziza Rahimzada đang tiếp cận với chính phủ để đảm bảo rằng quyền của các trẻ em tị nạn không bị vi phạm. Thành lập một hội đồng về trẻ em trong các trại tị nạn nơi cô bé sinh sống, Aziza đã tạo nên một diễn đàn để các em nhỏ chia sẻ về những vấn đề mà các em phải đối mặt và giúp cho tiếng nói của các em được lắng nghe. Với nỗ lực và sự vận động bền bỉ, Aziza đã có thể giúp các em được tiếp cận với nước máy sạch, giúp những em bé vô danh được đi học và cung cấp nhiều vật dụng cần thiết cho trẻ em trong cộng đồng, và đã khuyến khích hàng trăm trẻ em khác lên tiếng vì các quyền của mình.¹⁰

Khi trẻ em và thanh thiếu niên nắm được những điều này, họ có thể làm nên những điều đáng kinh ngạc. Với niềm đam mê, sự kiên trì, và có được sự hỗ trợ cần thiết - trong đó bao gồm hoạt động tập thể với các bạn đồng trang lứa - các nhà hoạt động trẻ tuổi sẽ là những người được trang bị đầy đủ nhất để giải quyết những vấn đề mà chính các em đối mặt và để mang lại thay đổi thực sự trên toàn thế giới.

8. New York Times: <http://goo.gl/S4vbpt>

9. Thomson Reuters Foundation: <http://goo.gl/6Pb30o>

10. Công ty phát thanh truyền hình quốc gia (National Broadcasting Company): <http://goo.gl/95Ffr2>

QUYỀN CỦA PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI TRONG CỘNG ĐỒNG!

Người hướng dẫn: Hãy viết một câu chuyện về một nhà hoạt động chủ chốt vì quyền của phụ nữ và trẻ em gái trong bối cảnh riêng của bạn (khu vực, quốc gia, hoặc tại địa phương) sử dụng các câu hỏi sau đây để định hướng. Khi bạn đã hoàn tất, hãy chia sẻ câu chuyện với nhóm các Thủ lĩnh của sự thay đổi!

Các nhà hoạt động muốn thay đổi tình hình gì?

Họ đã cùng hợp tác với nhau như thế nào để thu hút sự chú ý về vấn đề đó?

Những thách thức mà họ phải đối mặt và những cơ hội giúp họ đạt được mục tiêu là gì?

Những thành tựu mà họ đạt được?

TỜ THÔNG TIN DÀNH CHO NGƯỜI HƯỚNG DẪN 8: NHỮNG SỰ THẬT VÀ LẦM TƯỞNG VỀ CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN¹¹

LẦM TƯỞNG: TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN ĐỀU LÀ ĐỒNG TÍNH NỮ VÀ GHÉT ĐÀN ÔNG

SỰ THẬT: Việc một người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền không liên quan đến xu hướng tình dục hay sự phân biệt đối xử với nam giới. Những người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền tập hợp lại với nhau từ mọi điều kiện hoàn cảnh, đặc điểm và các nền văn hóa khác nhau để ủng hộ sự bình đẳng và công bằng nói chung. Nếu có bất cứ điều gì mà những người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền không thích, thì đó là sự BẤT BÌNH ĐẲNG và PHÂN BIỆT GIỚI, chứ không phải không thích hay ghét nam giới.

LẦM TƯỞNG: PHỤ NỮ TRẺ EM GÁI HIỆN NAY ĐANG ĐƯỢC HƯỞNG QUYỀN BÌNH ĐẲNG, KHÔNG CẦN ĐẾN NHỮNG NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN HAY CÁC PHONG TRÀO VÌ QUYỀN CỦA PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI NHƯ HIỆN NAY

SỰ THẬT: Phụ nữ vẫn đang phải chịu thiệt thòi dưới nhiều hình thức khác nhau ở mỗi quốc gia trên thế giới. Ngay từ khi sinh ra, những quyền cơ bản của các bé gái đã bị chối bỏ và bị xâm phạm. Việc không được coi trọng dẫn đến hậu quả là các em bị loại trừ, bóc lột và bị bạo lực. Tình trạng thiếu thốn về giáo dục và chăm sóc y tế, lạm dụng tình dục, cắt bộ phận sinh dục nữ và mang thai khi còn ít tuổi là những vấn đề cản trở sự phát triển đầy đủ của các em và lấy đi cơ hội của hàng triệu em gái về việc được đối xử bình đẳng trong xã hội.

LẦM TƯỞNG: NHỮNG NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN CHỈ QUAN TÂM ĐẾN PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI! VẬY CÒN NHỮNG NGƯỜI KHÁC MÀ QUYỀN CỦA HỌ CHƯA ĐƯỢC THỰC THI THÌ SAO?

SỰ THẬT: Những người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền không chỉ tin vào sự bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ, mà còn tin vào sự bình đẳng giữa các giới, giai cấp, chủng tộc và xu hướng tình dục.

LẦM TƯỞNG: PHỤ NỮ KHÔNG THỂ VỪA NỮ TÍNH VỪA LÀ MỘT NGƯỜI THEO CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN

SỰ THẬT: Chủ nghĩa nam nữ bình quyền về cơ bản là cho phụ nữ lựa chọn, chứ không phải tìm ra những cách thức mới để hạn chế họ tự thể hiện bản thân. Miễn là phụ nữ nhận ra rằng việc cư xử nữ tính theo như truyền thống chỉ đơn giản là một lựa chọn, thì điều này là hoàn toàn chấp nhận được. Có rất nhiều phụ nữ vừa thể hiện sự 'nữ tính', vừa là một người theo chủ nghĩa nam nữ bình quyền.

LẦM TƯỞNG: CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN CHỈ DÀNH CHO PHỤ NỮ DA TRẮNG Ở CÁC QUỐC GIA GIÀU CÓ

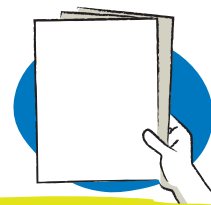
SỰ THẬT: Về phương diện lịch sử, chủ nghĩa nam nữ bình quyền là mục tiêu của nhiều nền văn hóa khác nhau. Các nhà hoạt động vì phụ nữ hiện nay là những phụ nữ và nam giới đến từ mọi hoàn cảnh và mọi quốc gia trên thế giới, họ đang đấu tranh chống lại phân biệt chủng tộc, phân biệt giới tính, phân biệt đẳng cấp, phân biệt tuổi tác, v.v.

LẦM TƯỞNG: CHỦ NGHĨA NAM NỮ BÌNH QUYỀN TỐT CHO PHỤ NỮ, NHƯNG KHÔNG TỐT CHO NAM GIỚI

SỰ THẬT: Chủ nghĩa nam nữ bình quyền không chỉ giải phóng phụ nữ mà còn giải phóng nam giới bằng cách phá vỡ các tiêu chuẩn mà xã hội đã đặt ra cho cả hai giới. Đàn ông được dạy làm các bậc đại trượng phu, các nhà lãnh đạo vô cảm và không bao giờ thể hiện sự yếu đuối. Những quy tắc xã hội này cũng làm hạn chế sự tự do của nam giới. Chủ nghĩa nam nữ bình quyền cho phép đàn ông thể hiện sự yếu đuối, là người đi sau và bộc lộ cảm xúc của mình.

11. Phỏng theo một tờ phát tay về "Những Lầm tưởng và Sự thật về Chủ nghĩa nam nữ bình quyền" có sẵn trên: <https://goo.gl/lqEfa5> và đoạn phim ngắn "The F-Word" của Laci Green,

NHỮNG THÔNG ĐIỆP CHÍNH VỀ NHẬN THỨC GIỚI

Giới tính và giới là khác nhau về cơ bản. Các đặc điểm giới tính là do sinh học quyết định và không thay đổi theo thời gian hay không gian. Các đặc điểm giới mang tính xã hội, thay đổi theo thời gian, mỗi nền văn hóa hay dân tộc lại có những quan niệm và niềm tin khác nhau về vai trò và trách nhiệm giới.

Sự khác biệt và bất bình đẳng là khác nhau. Các em gái và em trai có thể có nhiều khác biệt nhưng không có lý do gì để những khác biệt đó ảnh hưởng đến vị thế hay quyền của bất kỳ ai. Bất bình đẳng giới là kết quả của việc đối xử không công bằng đối với phụ nữ và trẻ em gái chỉ vì giới tính mà họ sinh ra đã có.

Tất cả chúng ta đều chịu ảnh hưởng của giới! Giới quy định cho chúng ta điều gì là phù hợp và không phù hợp đối với em trai, em gái, nam giới hay phụ nữ trong xã hội. Những suy nghĩ và trải nghiệm của chúng ta về giới ảnh hưởng đến những gì chúng ta làm và đến mọi khía cạnh của đời sống chúng ta. Cuối cùng, những suy nghĩ về giới dẫn đến sự bất bình đẳng giữa trẻ em trai và trẻ em gái, nam giới và nữ giới.

Các em gái và em trai học được rằng xã hội mong đợi các em cư xử khác nhau và thực hiện những vai trò giới khác nhau. Những mong đợi này tác động đến thái độ và hành vi của các em trong suốt cuộc đời và dẫn đến mối quan hệ bất bình đẳng về quyền lực giữa các em.

Những khuôn mẫu giới có ảnh hưởng đến các quyền của trẻ em gái. Các khuôn mẫu giới có thể trói buộc các em trai và em gái trong các hành vi cản trở các em phát huy được hết những tiềm năng của mình.

Sự thay đổi bắt đầu từ chính mỗi chúng ta! Tất cả chúng ta đều có thể thách thức những khuôn mẫu giới bằng cách nhận thức được những ảnh hưởng của chúng đến chúng ta và từ đó loại bỏ chúng khỏi các hành vi của mình.

Các em gái và em trai có thể có khác biệt nhưng đó không phải là lý do để dẫn đến bất bình đẳng. Việc được sinh ra là em trai hay em gái không tạo nên sự khác biệt trong cách mọi người đối xử với bạn. Nhưng trên thực tế, các em trai và em gái có những ưu tiên và những mức độ hạn chế khác nhau. Những hạn chế này là sự xâm phạm các quyền của các em và ảnh hưởng đến sự phát triển và trưởng thành của các em.

Những đặc quyền về giới dẫn đến những khác biệt về quyền lực. Việc bị hạn chế nhiều về mặt xã hội hơn sẽ đi cùng với việc có ít quyền để đưa ra các quyết định hay để hành động hơn.

Các em gái có quyền có sức mạnh! Các em gái có quyền đưa ra các quyết định ảnh hưởng đến cuộc sống của mình.

Bất bình đẳng giới được duy trì qua việc gán những giá trị không công bằng với các đặc điểm và phẩm chất của các em trai và em gái. Chúng ta cần nhận thấy được giá trị của chính mình và phản đối những người hạ thấp giá trị của chúng ta.

Các gia đình và cộng đồng có thể là một phần của vấn đề - hoặc trở thành một phần của giải pháp! Việc trao quyền cho các em gái đòi hỏi các gia đình và cộng đồng coi trọng các em gái và tin vào tiềm năng của các em; nó cũng đòi hỏi các cơ quan nhà nước có các luật pháp và chính sách thúc đẩy bình đẳng giới.

Thay đổi là có thể! Bình đẳng giới là mục tiêu có thể đạt được và mọi người cần phải góp phần thực hiện mục tiêu đó. Các em gái có sức mạnh để tạo nên những thay đổi ở cấp độ cá nhân và tập thể trong mọi mặt của đời sống; với các bạn đồng trang lứa và gia đình, cộng đồng và thậm chí tác động được ở cấp độ thể chế.

Quyền của em gái chính là quyền con người! Các em gái được sinh ra với những quyền không thể chuyển nhượng của con người. Các em cũng có những quyền đặc trưng của trẻ em và của phụ nữ.

Một thế giới bình đẳng giới là ở đó tất cả các em gái đều được hưởng các quyền của mình. Nhà nước và các cơ quan liên quan có trách nhiệm đảm bảo rằng các quyền của em gái được bảo vệ, tôn trọng và thực thi. Đồng thời, các em gái có quyền yêu cầu những chủ thể nghĩa vụ thực thi những lời hứa của mình.

Chúng ta cần nhận thức được những nguy cơ tiềm tàng và hỗ trợ nhau để đạt được mục tiêu. Việc thách thức vấn đề bất bình đẳng giới có thể gặp phải sự chống đối và có thể khiến các em gái gặp phải rủi ro bị bắt nạt bởi các bạn bè đồng trang lứa hay các hình thức bạo lực khác trong gia đình. Điều quan trọng phải cảnh giác trước những nguy cơ và tìm kiếm giúp đỡ khi cần.

Việc huy động vì quyền của các em gái cho phép chúng ta đi song hành với các thế hệ phụ nữ và trẻ em gái đã đi trước chúng ta trong phong trào này. Học hỏi từ những câu chuyện và những nguồn hỗ trợ và cảm hứng là yếu tố quyết định giúp chúng ta làm nên sự khác biệt.

GHI CHÉP

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

CÙNG CHUNG TAY XÂY DỰNG THÀNH PHỐ AN TOÀN, THÂN THIỆN CHO TRẺ EM GÁI

Thành phố An toàn với trẻ em gái là một sáng kiến toàn cầu của Tổ chức Plan International để giải quyết các nguy cơ và cơ hội ngày càng tăng cho các em gái trong độ tuổi vị thành niên ở các khu vực đô thị.

Mục tiêu chung của chương trình là **xây dựng thành phố an toàn, thân thiện và có trách nhiệm với và cho các em gái có tính đến sự đa dạng của các em**. Chương trình được thực hiện tại 5 thành phố trên thế giới, bao gồm: Cairo (Ai Cập), New-Delhi (Ấn Độ), Hà Nội (Việt Nam), Kampala (Uganda) và Lima (Peru).

Tổ chức Plan International Việt Nam đã hợp tác với các cơ quan quản lý nhà nước, các tổ chức phi chính phủ quốc tế và trong nước thúc đẩy Chương trình Thành phố an toàn với trẻ em gái. Từ năm 2013, Plan đã phối hợp với Trung tâm Quản lý và Điều hành Giao thông Đô thị Hà Nội (TRAMOC) triển khai can thiệp thúc đẩy sự an toàn của em gái khi đi lại trên phương tiện xe buýt thông qua các hoạt động đào tạo, nâng cao kiến thức và kỹ năng cho cán bộ ngành giao thông, lái xe buýt, phụ xe về Bình đẳng giới và phòng ngừa bạo lực trên cơ sở giới với em gái. Bên cạnh đó là các sáng kiến truyền thông do chính các em gái khởi xướng nhằm cung cấp kiến thức, kỹ năng an toàn cho em gái và thúc đẩy các hành động đẹp của nam giới nơi công cộng. Từ năm 2016, can thiệp của chương trình tiếp tục được mở rộng với sự hợp tác của Ủy ban Nhân dân huyện Đông Anh, Viện Phát triển Sức khỏe Cộng đồng Ánh sáng (LIGHT) nhằm tạo ra một mô hình cộng đồng an toàn với em gái tại huyện Đông Anh. Từ tháng 8/2017, Plan International Việt Nam phối hợp với Vụ Bình đẳng giới – Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội để triển khai dự án ở cấp quốc gia.

Để tăng cường sự tham gia tích cực và chủ động của em gái vào quá trình xây dựng và quản lý thành phố, dự án đã và đang: (i) Thành lập 06 câu lạc bộ Em gái, Em trai Thủ lĩnh Thay đổi (TLTĐ) gồm 90 em gái, 90 em trai TLTĐ để dẫn dắt quá trình xây dựng cộng đồng an toàn cho trẻ em gái; (ii) Tăng cường sự hiểu biết của em gái về quyền được an toàn trong thành phố bằng cách nâng cao năng lực, cung cấp kiến thức và trao quyền để 3.000 em gái, em trai trở thành TLTĐ về Bình đẳng giới (iii) xây dựng 12 không gian công cộng an toàn và thân thiện với trẻ em gái tại cộng đồng; (iv) Cùng làm việc với các em trai, em gái để tổ chức 10 sự kiện truyền thông, 04 hoạt động đánh giá vấn đề an toàn nơi công cộng, 01 hoạt động soạn chính sách về vấn đề an toàn của em gái tại nơi công cộng; và (v) Tổ chức 04 buổi diễn đàn đối thoại với lãnh đạo ban ngành các cấp để các em gái lên tiếng về vấn đề an toàn của các em.

Để tăng cường sự an toàn của trẻ em gái ở nơi công cộng, dự án đã và đang: (i) Tăng cường năng lực và sự hợp tác của các cơ quan nhà nước và các đối tác có liên quan để thúc đẩy vấn đề an toàn của các em gái ở thành phố thông qua tập huấn kiến thức và kỹ năng liên quan đến vấn đề bình đẳng giới và an toàn của trẻ em gái ở nơi công cộng cho 470 cán bộ các cơ quan ban ngành; (ii) Truyền thông nâng cao nhận thức về vấn đề an toàn và sự tham gia của trẻ em gái vào quá trình xây dựng phát triển thành phố cho 6.000 phụ huynh học sinh; (iii) Tăng cường sự tham gia của các gia đình và cộng đồng thông qua truyền thông nâng cao nhận thức cho 18.000 người dân và tạo cơ hội để họ tham gia vào quá trình đánh giá và xây dựng các cộng đồng an toàn và thân thiện với trẻ em gái qua các buổi tham vấn cộng đồng.

Để tăng cường an toàn của em gái khi di chuyển trong thành phố, dự án đã và đang đảm bảo rằng các cán bộ nhân viên của ngành giao thông vận tải hành khách công cộng (GTVT HKCC) và các hành khách hỗ trợ và ủng hộ vấn đề an toàn của các em gái thông qua (i) tập huấn trang bị kiến thức và kỹ năng về vấn đề an toàn của trẻ em gái và sẵn sàng giúp đỡ các em gái khi bị quấy rối trên xe buýt cho 1.350 cán bộ nhân viên, lái xe buýt, phụ xe; (ii) thiết lập và xây dựng năng lực cho đội ngũ gồm 60 Giảng viên nguồn & đưa nội dung về vấn đề an toàn của trẻ em gái ở nơi công cộng vào chương trình tập huấn của ngành GTVT HKCC; (iii) và thiết lập các quy định và hướng dẫn liên quan đến vấn đề an toàn cho các em gái với việc xây dựng và áp dụng rộng rãi Bộ Quy tắc ứng xử xe buýt thân thiện và an toàn với hành khách tại Hà Nội; (iv) nâng cao nhận thức cho 100.000 hành khách đi xe buýt về vấn đề an toàn của trẻ em gái và sẵn sàng giúp đỡ các em khi gặp nguy hiểm thông qua các chiến dịch truyền thông trên xe buýt và ở các trạm xe buýt.

Thông qua việc hợp tác với Vụ Bình đẳng giới – Bộ LĐTBXH, dự án sẽ triển khai thí điểm mô hình ở cấp quốc gia và thúc đẩy những chương trình, văn bản luật và chính sách liên quan đến vấn đề an toàn của các em gái vị thành niên ở nơi công cộng và trên phương tiện giao thông công cộng.

TỔ CHỨC PLAN INTERNATIONAL VIỆT NAM

Tầng 2, Tháp Quốc tế Hòa Bình
106 Hoàng Quốc Việt, Cầu Giấy, Hà Nội
Điện thoại: 024 3 8223 005 - Fax: 024 3 8223 004
Email: vietnam.co@plan-international.org
Website: www.plan-international.org/vietnam

VỤ BÌNH ĐẲNG GIỚI

BỘ LAO ĐỘNG – THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI

12 Ngõ Quyền, Hoàn Kiếm, Hà Nội
ĐT: (+84) 024 38253875 - Fax: (+84) 024 38269551
Website: genic.molisa.gov.vn

Tổ chức Plan International Việt Nam cam kết thực hiện quyền trẻ em và bình đẳng giới.